

Euroopa Ülemkogu 2013. aastal

Euroopa Ülemkogu 2013. aastal

VEEBRUAR 2014

Käesoleva väljaande on koostanud nõukogu peasekretariaat.
www.european-council.europa.eu

Luxembourg: Euroopa Liidu Väljaannete Talitus, 2014

ISBN 978-92-824-4162-6

doi:10.2860/73845

ISSN 1977-3161

© Euroopa Liit, 2014

Allikale viitamisel on reprodutseerimine lubatud.

Printed in Belgium

TRÜKITUD ÖKOLOOGILISELE PAPERILE

Sisukord

Euroopa Ülemkogu 2013. aastal, koostanud Euroopa Ülemkogu eesistuja Herman Van Rompuy	
Teel majanduse elavdamise poole	5
Tugevam euroala	6
Majanduskasv ja töökohtade loomine	10
Euroopa Liit maailmas	15
Demokraatia ja vastastikune sõltuvus	19
Eelseisev koosseisu muutumine	23
Euroopa Ülemkogu järeldused ning riigipeade ja valitsusjuhtide avaldused	25

Europa Ülemkogu, detsember 2013

Teel majanduse elavdamise poole

Euroopa jaoks oli 2013 nii-öelda üleminekuaasta: torm oli küll vaibunud, kuid kõige tumedamad pilved ei olnud veel hajunud. Kriisi tagajärgede likvideerimise kurnavad aastad hakkasid end ära tasuma: turupinged langesid aasta jooksul ning me võisime julgelt öelda, et finantskriisist tulenev eksistentsiaalne oht on nüüd kindlalt möödas. Kuid meie riigid olid ja on endiselt sügavas majanduskriisis ning peamisteks probleemideks on tööpuudus ja majanduskasv. Seega keskendusime oma töös kiiremale liikumisele majanduse elavdamise suunas.

„Euroopa Ülemkogu 2013. aastal” käsitleb nimetatud institutsiooni tegevust eelmisel aastal. Kogu aasta vältel olid töökohtade loomise alased jõupingutused juhtide päevakorras selgelt esikohal. Kuid me tugevdasime ka majandus- ja rahaliitu, astudes uusi samme pangandusliidu loomise nimel, võtsime vastu ELi eelarve dekaadi ülejäänud aastateks ning keskendusime strateegilistele suhetele ülemaailmsete partnerite ja naaberriikidega, eelkõige Ukrainaga.

Meie institutsioon toob ühe laua ümber kokku Euroopa Liidu tippjuhid: 28 riigipead ja valitsusjuhti, komisjoni presidendi ning Euroopa Ülemkogu eesistuja. Meie ülesanne on panna paika liidu strateegiline kurs. Me määrame kindlaks poliitilised prioriteedid ja võtame vastutuse kriisiolukordades. Ülemkogu kohtumised algavad Euroopa Parlamendi presidendiga peetava arvamuste vahetusega. ELi kõrge esindaja osaleb kõigil välisasju puudutavatel aruteludel ning Euroopa Keskpanga president osaleb regulaarselt meie kohtumistel, kui arutlusel on majandusküsimused. Euroopa Ülemkogu kohtumised on sündmused, mis annavad konkreetseid tulemusi ning kus tehakse otsuseid; need on ka osa protsessist ja juba üksnes kohtumise toimumise teatavaks tegemine käivitab ettevalmistused ning paneb asjad liikuma kogu liidus. 2013. aastal, tingituna valitsuse vahetusest Bulgaarias, Itaalias, Küprosel, Luksemburgis, Maltal, Sloveenias ja Tšehhi Vabariigis, tervitasime uusi kolleege ning jätsime hüvasti vanadega. Kokkuvõttes toimus kuus ametlikku Euroopa Ülemkogu kohtumist ja üks euroala tippkohtumine – juba see rütm ise kinnitab, et olukord on muutunud rahulikumaks.

Aasta keskel oli meil rõõm tervitada Horvaatiat liidu uue, kahekümne kaheksanda liikmena, samas kui piirkonna teiste riikidega, eelkõige Serbiaga, otsustasime alustada ühinemisläbirääkimisi. See tuleb selgelt meelde meie teist ühist eesmärki: me töötame koos mitte üksnes Euroopa kodanike jõukuse nimel, vaid ka rahu kindlustamiseks Euroopa riikides.

Tugevam euroala

2013. aastal ei olnud peaesmärk enam euroala stabiilsuse tagamine, vaid tee avamine võimalikult kiirele majanduse elavdamisele kogu liidus tervikuna. See hõlmas tööd neljal paralleelsel rindel. Esiteks, finantsstabiilsuse säilitamine – kuigi terav kriis vaibus, tuli aasta jooksul siiski ette olukordi, mis nõudsid kiiret tegutsemist, eelkõige seoses Küprose pangandussüsteemiga. Teiseks keskendusime oma majandus- ja rahaliidu aluste jätkuval tugevdamisele. Kolmandaks tegime tööd oma riikide majanduste vastupidavuse suurendamiseks usaldusväärse ja jätkusuutliku riigirahanduse ning paranenud konkurentsivõime abil. Neljas ja viimane rinne, millele tuli sotsiaalsete pingete tõttu eriti kiiresti tegutseda, oli töötuse vastu võitlemine kiirete ja sihipäraste meetmete abil.

See üldine strateegia suunas Euroopa Ülemkogu liikmete majanduslike otsuste tegemist kogu aasta vältel. Mõnikord keskendusime ühele ja teinekord teisele konkreetsele elemendile, kuid samas jälgisime, et ükski neist ei jääks käsitlemata. Juhid on täielikult teadlikud sellest, et kõik elemendid on omavahel seotud ning lühiajalisi meetmeid ei saa vaadelda eraldi. Näiteks, kogu meie pangandusliidu loomise alane töö ei ole suunatud üksnes rahaliidu ülesehituse tugevdamisele, vaid sellest on saanud ka meie tööhõive suurendamise alaste püüdluste lahutamatu osa olukorras, kus krediitipõud teatavates riikides on takistanud majanduse elavdamist.

Pankadega seotud probleem

Kui Euroopa Ülemkogu otsustas 2012. aasta juunis liikuda liikmesriikide erinevatelt pangandusraamistikelt pangandusliidu suunas, teadsime, et see saab olema

mitmest etapist koosnev protsess. Liikumine jätkusuutmatust lähtepunktist usaldusväärseesse lõpppunkti tähendab mõnes mõttes sildade ehitamist.

Pangandusliidud hõlmavad kolme osa: osalevate pankade järelevalvet, raskustes olevate pankade solveerimist ja klientide hoiuste tagamist. Järelevalve osas oleme jõudnud peaaegu eesmärgile. Danièle Nouy määramine ühtse järelevalvenõukogu esimeheks 2013. aasta lõpus tähistas loomisetapi lõpuleviimist, ning Euroopa Keskpank kui tulevane järelevalvaja alustas kõikide pankade esialgset nn tervisekontrolli. Ühtne järelevalvemehhanism käivitub täielikult 2014. aasta novembris.

Poliitiliselt oli pankade solveerimise osas kokkuleppele jõudmine 2013. aasta peamine ülesanne. Kui pankade järelevalve muutub üleeuroopaliseks, ei ole võimalik jätta pankade maksejõuetusega tegelemist riikide

Euroopa Ülemkogu kohtumisel

hooleks. Ülemkogu 2012. aasta viimasel kohtumisel olime seadnud endale kindla tähtaja: jõuda solveerimise osas kokkuleppele enne 2013. aasta lõppu. Kuigi selle küsimusega tegelesid peamiselt rahandusministrid, jälgis Euroopa Ülemkogu kõike tähelepanelikult, tehes tehtud edusammudest kokkuvõtte enamikul meie kohtumistest. 2013. aasta detsembris – taas kord hilja õhtul, vahetult enne Euroopa Ülemkogu kohtumist – leppisid rahandusministrid kokku ühtses solveerimismehhanismis, sealhulgas ühtses solveerimisfondis. Menetlus Euroopa Parlamendiga peaks lõpule viidama enne praeguse parlamendikoosseisu ametiaja lõppu, 2014. aasta kevadel.

Seoses klientide hoiuste kaitsega lepiti detsembris kokku uues direktiivis, millega nähakse ette hoiuste tagamise ühtlustatud skeemid kõigis liikmesriikides. Seega on kõigi kolme osa puhul sillad juba valmis või ehitamisel ning me peaksime need varsti ületama. Ei tohiks alahinnata selle töö ulatust, mida on tehtud kõigest kaheksateistkümnelt kuu jooksul alates otsusest luua pangandusliit. Euroala jaoks on see suurim samm edasi alates euro kasutuselevõtmisest ning ELi mõõdupuude järgi toimub see valguskiirusel.

Eelarveküsimuste arutamine

Finantskriisi leevendamisel oli peamine saada kontrolli alla riikide valitsemissektori võlg ja eelarvepuudujääk. Alates 2010. aastast on eelarve-eeskirju mitmel viisil tugevdatud ning eriti euroala riigid on hakanud oma eelarvetsükleid intensiivsemalt koordineerima. Sellel on olnud oluline osa usalduse taastamisel riigirahanduse vastu, mida näitavad väga hästi väiksemad

riigivõlakirjade tootluse vahed võrreldes eelnevate aastatega. Aastatel 2009–2013 vähenes riikide eelarvepuudujääk kogu euroalal keskmiselt rohkem kui poole võrra. Eelarve konsolideerimine ei ole kunagi olnud eesmärk omaette, vaid vahend, mis aitab taastada jätkusuutliku majanduskasvu ja luua püsivaid töökohti.

Siiski elavnes 2013. aasta kevadel arutelu meie 28 riigi ühise eelarvestrateegia üle. Kuid minu ja kõigi Euroopa Ülemkogu liikmete jaoks oli ja on dilemma kokkuhoid *versus* majanduskasv väär. Kellel saaks olla midagi majanduskasvu vastu, kuid võlakriisi ei saa lahendada valitsemissektori või erasektori võla suurendamisega. Fakt on see, et mõnel riigil ei olnud muud valikut kui oma finantsusaldusväärsus taastada.

Tegelik arutelu, mida peeti ülemkogu märtsi ja juuni kohtumisel, puudutab konsolideerimisalaste jõupingutuste ajastamist ning nende tähtsuse järjekorda seadmist. Iga riik peab leidma oma eelarvepuudujäägi ja võlakoormuse vähendamiseks õige tempo ja tasakaalu, kuid seda tehes on äärmiselt tähtis võtta alati arvesse mõjusid kogu euroalale. Meie ühised ELi eeskirjad võimaldavad riikidel just keskenduda struktuurilistele, mitte üksnes nominaalsetele eelarve-eesmärkidele. Nagu me märtsis taas rõhutasime, on võimalused olemas, kas stabiilsuse ja kasvu pakti või siis fiskaalkokkuleppe alusel, mis jõustus 1. jaanuaril 2013. Suund on kiirusest tähtsam.

Märtsis ja juunis käsitlesid juhid ka majandus- ja rahaliidu sotsiaalset mõõdet, rõhutades näiteks sotsiaal- ja tööhõivealaste näitajate tähtsust. Me toonitasime vajadust konstruktiivse sotsiaaldialoogi järele. Euroopa

Ülemkogu juunikuu kohtumise ühest osast võtsid esmakordselt osa Euroopa sotsiaalpartnerid, kes esindavad suuretevõtjaid ja VKEsid, avalikke teenistusi ja ametiühinguid.

Majandusreformide ergutamine

Euroopa poolaasta raames jagasid juhid regulaarselt oma kogemusi keeruliste majandusreformide elluviimise alal. Reformid on käimas kogu Euroopas, eriti kriisi tõttu kõige tugevama surve alla sattunud riikides, ning reformide esimesi tulemusi on juba selgelt näha. Asjaolu, et majanduskasvu kiirenemine tuleneb suure osas ekspordist, on hea märk konkurentsivõime paranemisest.

See on kõigi jaoks positiivne uudis. Kriis näitas meile selgelt, et ühes riigis toimuv võib mõjutada kõiki. Riikide otsused viia läbi reforme või kohandusi ei toimu vaakumis: kõigil riikidel on naabrid ja kaubanduspartnerid ning nende valuuta on seotud teiste riikide valuutaga. Kuna eriti euroala on midagi enam kui vaid selle moodustavate osade summa, siis on vastastikune sõltuvus oluline. Meetmed, mis võivad sobida konkreetse riigi jaoks eraldi, ei pruugi olla täpselt sama mõju laiemas kontekstis. Peamine on võtta arvesse üldist olukorda, ning muu hulgas selle jaoks ongi olemas Euroopa Ülemkogu.

Aasta jooksul arutasime uusi vahendeid riiklike majandusreformide ergutamiseks, osana majandus- ja

rahaliidu tugevdamise alasest tööst. Üks võimalus on luua partnerlused riikide valitsuste ja ELi institutsioonide vahel, et stimuleerida majanduskasvu, töökohtade loomise ja konkurentsivõime alaseid reforme. Kuna see oli senini vähe käsitletud teema, määrasime juunis kindlaks mõned põhimõtted (näiteks vajadus riikide tugeva isevastutuse järele) ning leppisime kokku eesmärkides. Ülemkogu detsembri kohtumisel võtsid juhid selle küsimuse uuesti arutlusele ja leppisid kokku partnerluste olemuses, mis põhinevad vastastikku kokku lepitud lepinguliste suhete süsteemil ning seonduvatel solidaarsusmehhanismidel, kuid neil ei õnnestunud kõikide aspektide osas konsensusele jõuda. Seetõttu pöördub Euroopa Ülemkogu selle teema juurde tagasi 2014. aasta sügisel.

Euroopa Ülemkogu mõne kohtumise tähtsus seisneb aga selles, et need jäid toimumata. Küprose finantsturgude ebastabiilsus eelmisel aastal on sellest hea näide. Kuna olukord Kreekas mõjutas Küprose pangandussektorit, oli riik mitu kuud suure finantskriisi puhkemise äärel. Juhid, kes olid loomulikult mures, jätsid küsimuse lahendamise oma rahandusministrite hooleks. Kui torm lõpuks 2013. aasta märtsis puhkes, jõudsid euroala ministrid Küprose valitsusega läbirääkimiste teel kokkuleppele kümne miljardi euro suuruses päästepaketis. Küprose parlament lükkas mõni päev hiljem selle nii kohalike hoiustajaid kui ka jõukaid välishoiustajaid mõjutava kokkuleppe tingimused tagasi, mis tekitas poliitilise ümmikseisu ja ebakindluse. Ma oleksin võinud vaid mõnetunnise etteteatamisega kutsuda Küprose teemal kriisimeetmena kokku Euroopa Ülemkogu täiskoosseisus kohtumise, kuid eelistasin seda mitte teha. Tehes tihedat koostööd teiste liikmetega, korraldasin ma Brüsselis kohtumise Küprose uue presidendi Nicos Anastasiadese, komisjoni presidendi, Euroopa Keskpanga presidendi ja eurorühma esimehe ning Rahvusvahelise Valuutafondi tegevdirektoriga. Selles koosseisus me jõudsim lahendusele pühapäeval, 24. märtsil, veidi enne keskööd, pärast terve päev kestnud delikaatseid arutelusid. Seejärel arutasid seda kokkulepet rahandusministrid ja kinnitasid selle.

Euroopa Liidu jaoks ei olnud see ajaloo kõige hiilgavam episood. Finantsturud reageerisid siiski suhteliselt vaoshoitult. See oli kindel märk, et ülemäärase volatiilsuse etapp on möödunud. Sõnum, et Euroopa juhid teevad finantsstabiilsuse säilitamiseks „kõik, mis nende võimuses”, oli selgelt kohale jõudnud. Kolm kuud hiljem kinnitas fakt, et Läti ühineb euroalaga 2014. aasta jaanuaris, taas kord usaldust majandus- ja rahaliidu vastu.

Arutelud Euroopa Ülemkogu kohtumisel

Majanduskasv ja töökohtade loomine

Aasta lõpu poole hakkas majanduskasv viimaks taastuma, seda küll tasapisi, kuid reaalselt. Majanduskasvu taastumise ja tööhõive taastumise vahel on aga loomulik ajaline viivitus. Seega oli töökohtade loomise kiirendamine Euroopa Ülemkogu jaoks 2013. aastal endiselt kõige tähtsam prioriteet.

Töökohtade loomise alased jõupingutused

Liiga paljudes riikides on viis aastat kestnud aeglane majanduskasv või majanduslangus mõjunud tööhõivele laastavalt. Viimaste aastate jooksul on juhtidele saanud väga selgeks, et kogu liidus on töötus ühine probleem ning selle vastu võitlemine on ühine vastutus – nii majanduslikus, ühiskondlikus kui ka poliitilises plaanis. Eriti kehtib see noorte töötuse kohta, mis on jõudnud vastuvõetamatute tasemeteni, mille tulemuseks on annete ja energia tohutu raiskamine.

Tööhõivemeetmete võtmise eest vastutavad esmajooneloomulikult riikide valitsused. Kuid me hoolitsesime Euroopa Ülemkogul selle eest, et oleksid olemas ELi vahendid riiklike meetmete toetamiseks. Veebruaris eraldasime selleks konkreetseks otstarbeks liidu järgmises seitsmeaastases eelarves olulised vahendid summas 6 miljardit eurot (mida hiljem koos Euroopa Parlamendiga suurendati 8 miljardi euroni). Enamik neist vahendeist tehakse kättesaadavaks 2015. aastaks. See noorte tööhõive algatus aitab kõige rohkem mõjutatud liikmesriikidel töötada välja oma riiklikud noortegarantiid, mis kujutavad endast mitmesuguseid meetmeid, mille abil tagatakse, et iga noor inimene saab hiljemalt nelja kuu jooksul pärast koolist lahkumist või töötuks jäämist hea tööpakkumise või haridustee jätkamise või praktikapakkumise. Innustudes Soomes ja Austrias selliste garantiide osas saavutatud edust,

võtsid kõik liikmesriigid aprillis kohustuse luua riiklikud noortegarantii tegevuskavad.

Presidendid ja peaministrid on seda küsimust hoolikalt käsitlenud, sealhulgas juulis Berliinis liidukantsler Merkeli ja novembris Pariisis president Hollande'i korraldatud noorte tööhõive alastel konverentsidel. Aasta jooksul leppisid juhid mitmel Euroopa Ülemkogu kohtumisel kokku kogu ELi hõlmavates meetmetes, mille eesmärk on edendada kutseõpet, kvaliteetset õpipõisiõpet või piiriülest liikuvust EURESe portaali ja Erasmus+ programmi kaudu ning kaasata kõik partnerid (alates koolidest, sotsiaalorganisatsioonidest ja kohalikest omavalitsustest kuni suurte ja väikeste ettevõtjateni).

Märtsist kuni detsembrini tegime koostööd Euroopa Investeerimispannaga, eesmärgiga kaotada nõrga majandusega riikide finantsvaldkonna killustatus ning parandada VKEde juurdepääsu laenudele. Euroopa Ülemkogu poolt 2012. aastal otsustatud kapitali suurendamine 10 miljardi euro võrra võimaldas pangal suurendada 2013. aastal oma laenutegevust 38%, st 62 miljardi euroni, millega rahastati majanduskasvu ja töökohtade loomise alaseid projekte kogu liidus.

Konkurentsivõime digitaalajastul

Uued konkurendid, rahvastiku vananemine, deindustrialiseerimine, tehnoloogilised revolutsioonid – niisugused väljakutsed mõjutavad eranditult kõiki meie riike, kuigi erineval määral. Nende väljakutsetega tuleb tegelda, olenemata sellest, kas kuulutakse euroalasse või liitu või mitte. Seepärast nõudsin ma tungivalt, et Euroopa Ülemkogu igal kohtumisel pandaks suurt rõhku Euroopa konkurentsivõimele.

Pressiavaldused pärast Pariisis toimunud noorte tööhõive konverentsi, november 2013

Juhid ja tööhõiveministrid noorte tööhõive konverentsil Berliinis, juuli 2013

2013. aasta esimene pool, Euroopa Liidu Nõukogu roteeruv eesistuja on Iirimaa

Meie riigid ei saa mõne kohest reageerimist vajava probleemi tõttu jätta arvesse võtmata pikemaajalisi suundumusi. Võtame näiteks kõrged energiahinnad, mis koormavad tohutult ettevõtjaid ja tarbijaid kogu Euroopas. Ilma Euroopa tõelise ühtse energiaturuta ei suuda meie liikmesriigid tõenäoliselt hästi konkureerida maailmas, kus Euroopast on saamas ainus energiaimpordist sõltuv kontinent – kildagaasi revolutsioon Ameerika Ühendriikides on vaid üks asjaoludest, mis võib praegust olukorda muuta. Seega pühendas Euroopa Ülemkogu kogu maikuu kohtumise sellele küsimusele, tehes otsuseid takistuste kõrvaldamiseks energeetika valdkonnas, energiavalikute laiendamiseks ning energiahindade kärpimiseks ettevõtjate ja kodumajapidamiste jaoks.

Lisaks energeetikale on liiga palju teisi ühtse turu sektoreid, milles esineb endiselt probleeme. Eriti mis puudutab teenuseid, digitaalmajandust, telekommunikatsiooni sektorit ja transpordi infrastruktuuri, mis on kõik valdkonnad, kus tõkete kõrvaldamine muudaks olukorda märgatavalt. Ettevõtjate saadava kasu suurendamiseks peaksid ühtse turu eeskirjad olema paindlikud ja otstarbekohased;

see on terve mõistuse küsimus kõigi Euroopa Ülemkogu juhtide jaoks, mida me tuletasime 2013. aastal korduvalt meelde. Ühiste eeskirjade otstarve on just vähendada bürokraatiat; kui me teeme seda õigesti, tähendaks see 28 eeskirjade kogumi asemel ühte, mis loob kõigile võrdsed võimalused.

Paradoksaalsel kombel on digitaal- ja telekommunikatsioonimajanduse Euroopa turg endiselt väga killustatud. Kuigi me olime kõigis digitaalvaldkondades maailmas esikohal, on meie majandused nüüd maha jäänud. See mureküsimus kerkis selgelt esile Euroopa Ülemkogu oktoobrikuisel digitaalmajandusele pühendatud kohtumisel. Me leppisime kokku mitmes meetmes kontinendi ühendamiseks ja digitaalmajanduse järelejäädumise edendamiseks, mis tooks suurt kasu ettevõtjatele. Lisaks infrastruktuurile ja eeskirjadele puudutab see ka oskusi: tuleviku töökohad on kõik või vähemalt osaliselt seotud digitaalvaldkonnaga, ning 2015. aastaks võib Euroopas olla 900 000 vaba IT-töökohta. Seega oktoobris me kahekordistasime digitaalvaldkonnaga seonduvaks (ümber)-õppeks mõeldud vahendeid ja käivitasime ELi-ülese digitaalvaldkonna töökohtade edendamise koalitsiooni.

2013. aasta teine pool, Euroopa Liidu Nõukogu roteeruv eesistuja on Leedu

Samal ülemkogu kohtumisel rõhutasid juhid vajadust toetada meie ühiskondades innovatsiooni ja ettevõtluse alaste oskuste omandamist ning aidata teadusuuringute ja ideede abil saavutada ülemaailmset kaubandusedu. Juhtus nii, et üks nädal enne seda oli Münchenis asuv Euroopa Patendiamet tähistanud oma 40. aastapäeva ja ELi uue ühtse patendi loomist, mis on kauaoodatud läbimurre, tänu millele langevad peagi innovatsioonikulud kogu ELis.

Investeeringud tulevikku

Euroopa Liidu peamine vahend ühiseks tegutsemiseks majanduskasvu ja tööhõive alal on tema ühe triljoni euro suurune eelarve. See eelarve eraldatakse seitsmeks aastaks ning 2013. aasta talvel pidime langetama otsuse kuni 2020. aastani kehtiva eelarve osas. Kuigi eelarve on võrreldes riiklike eelarvetega piiratud (vastab 1%-le meie kogu SKPst), kuna tegemist on esmajooneliste investeeringutele suunatud eelarvega, võib see majanduskasvule siiski olulist mõju avaldada.

Kui suur on eelarve, kust raha tuleb ja milleks raha kulutatakse – need on traditsiooniliselt kolm

põhiküsimust, millele Euroopa Ülemkogu juhid peavad vastuse leidma. Kahel sellele teemale pühendatud kohtumisel (esimene ettevalmistav kohtumine toimus 2012. aasta novembris ning otsustav, 24 tundi järjest kestnud kohtumine 2013. aasta veebruaris, mis on olnud minu seni pikim ülemkogu kohtumine) olin vahendajaks juhtide vahel saavutatud lõplikule kokkuleppele. Loomulikult püüdis igalüks saavutada oma riigi ja kodanike jaoks parimat kokkulepet, mis on täiesti õiguspärane. Kuid minu jaoks oli oluline see, et saavutasime hea kokkuleppe kogu Euroopa jaoks, milleks on ajakohastatud ja realistlik eelarve, mis keskendub kõige tungivamatele vajadustele ning on suunatud tulevikku.

See veebruaris saavutatud kokkulepe nõudis kõigi kahekümne seitsme juhi ühehäälsel nõusolekul ajal, mil kõigis meie liikmesriikides oli kokkuhoiuperiood. Nagu kõikjal mujalgi Euroopas, tuli sihiks seada teha rohkem vähema rahaga ja hoolitseda selle eest, et iga euro läheks sinna, kus sellest on kõige rohkem kasu. Siiski oli oluline mitte jätta kasutamata võimalust anda maksimaalne tõuge töökohtade loomisele ja majanduskasvule kogu kontinendil. Tänu Euroopa

Komisjoni ja selle presidendi José Manuel Barroso otsustavale osalusele saavutasime lõpptulemusena eelarvevahendite 40% suurenemise innovatsiooni ja konkurentsivõime osas, kohesed töötuse vastu võitlemise meetmed ning rahvusvahelise arenguabi kaitsmise kärpete eest. Lõplik kokkulepe Euroopa Parlamendiga saavutati nõukogu eesistujariigi Iirimaa juhtimisel enne suve, mis võimaldas hakata vahendeid kasutama juba eelarveperioodi alguses.

Eelarve konsolideerimise ajal, kui rahastamine riiklikest vahenditest on surve all, muutub õiglus kodanike jaoks veelgi olulisemaks. Siiski lähevad Euroopas igal aastal

maksupettuse ja maksudest kõrvalehoidumise tõttu kaotsi tohutud summad. Mitme riigisisese skandaali järel tekkis harukordne impulss, mis võimaldas meil ülemkogu maikuu kohtumisel tõhustada võitlust selles tundlikus valdkonnas. Laua ümber ei tekkinud kellelgi kahtlust selle osas, et maksupettuse ja maksudest kõrvalehoidumise vastase ülemaailmse võitluse saab võita üksnes ühiste meetmete abil – see oli sõnum, mille David Cameron esitas jõuliselt mõni nädal hiljem Lough Erne'is toimunud G8 tippkohtumisel. Muutused on hakanud toimuma ning ma olen veendunud, et eeloleval aastal saavutatakse täiendavat edu.

Euroopa Patendiameti 40. aastapäeva tähistamine Münchenis, oktoober 2013

Euroopa Liit maailmas

Euroopa Maidan

Pole kahtlustki, et 2013. aastal leidsid Euroopa seisukohast kõige olulisemad sündmused aset aasta lõpus Kiiemis iseseisvuse väljakul (Maidanil). Novembris, vahetult enne Vilniuses toimunud ELi ja idanaabruse tippkohtumist, olime väga lähedal assotsieerimislepingu sõlmimisele Ukrainaga, mis oleks toonud riigi poliitiliselt ja majanduslikult Euroopale lähemale. Vilniuse tippkohtumisel, mis valmistati ette tihedas koostöös nõukogu eesistujariigi Leeduga, saavutasime märkimisväärset edu samasuguste lepingute osas Gruusia ja Moldovaga. Kuid Ukraina juhtkond taganes viimasel hetkel, eelistades selle asemel tihedamaid sidemeid Venemaaga – otsus, mis vallandas kogu riigis tohutud protestid. 2014. aasta alguseks oli see olukord tekitanud sügava poliitilise kriisi ning vägivalda ja tapmisteskaleerumise.

Hetkel, mil ma kirjutan neid ridu ja mil Ukraina poliitiline saatus on endiselt kaalukausil, on Euroopa pakkumine tihedamaks assotsieerumiseks endiselt jõus. Tingimused selleks olid peaaegu täidetud. Ukraina elanikud on väljendanud julgelt oma soovi elada vabas, sõltumatus ja ühtses riigis, kellel on Euroopa Liiduga tugevad sidemed. Aeg on nende poolel.

Jagatud vastutus

Kui, mõningase liialdusega, viis aastat tagasi nähti Ukrainat kui üksnes Ida-Euroopale huvi pakkuvat riiki, siis praegu on kõik ELi juhid, alates Portugalist kuni Madalmaade või Iirimani, teadlikud sellest, et Kiiemis toimuvad sündmused mõjutavad meid kõiki. Samuti mõistavad nüüd kõik, et rahutused Põhja-Aafrikas ei mõjuta üksnes Itaaliat, Maltat või Hispaaniat, vaid kogu Euroopat. Euroopa Ülemkogu veebruari kohtumisel,

mil araabia kevade sündmuste puhkemisest möödus kaks aastat, tegid juhid kokkuvõtte Euroopa toetusest demokraatiale üleminekule piirkonnas. Hiljutised sündmused Egiptuses, mida ma külastasin 2013. aasta jaanuari alguses, tõid veel kord esile, kui rasked võivad need üleminekud olla. Ühine naabus tähendab ühist vastutust.

Ühine piir tähendab samuti ühist vastutust. Mitte kunagi varem ei olnud see nii selge, kui pärast sadade varjupaigaotsijate traagilist hukkumist oktoobri alguses Vahemere Lampedusa ranniku lähedal. See sündmus šokeeris eurooplasi. Kui ELi juhid veidi pärast seda kohtusid, kutsusime üles võtma otsusekindlaid meetmeid, et hoida ära inimeste hukkumist merel. Selleks et vältida niisuguste tragöödiate kordumist, peab Euroopa Liit jätkama koostööd päritolu- ja transiidiriikidega, et tegelda ebaseaduslike rändevoogude algpõhjustega, juhindudes kolmest põhimõttest – ennetamisest, kaitsmisest ja solidaarsusest. Detsembris arutas Euroopa Ülemkogu sissejuhatuseks edasiseks tegevuseks Vahemere rakkerühma aruannet.

Mais külastasin ma kandidaatriiki Türgit ning kutsusin peaminister Erdogan Brüsselisse. Türgi väljendas selgelt oma tahet luua Euroopa Liiduga tugevad suhted. Isegi kui riigi siseolukorras on pärast seda esinenud pingeid, on ühinemisläbirääkimised, mille raames avati sügisel uus peatükk, endiselt oluline reformide liikumapanev jõud.

Rahvusvahelised kohtumised

Kogu 2013. aasta jooksul oli dramaatiline olukord Süürias meil alati meeles, alates kevadel toimunud

aruteludest relvaembargo üle kuni aasta lõpus tehtud tööni, mille tulemusena toimus Genfi II rahukonverents. Oli mõningaid ärevaid hetki Sankt-Peterburgis toimunud G20 riikide kohtumise raames, mille järel esitasid 28 välisministrit tugeva ühise seisukoha Vilniuses. Liit jäi kindlaks põhimõttele, et tuleb leida poliitiline lahendus. Me kinnitasime taas Euroopa Liidu täielikku osalemist ÜRO jõupingutustes teha lõpp vastuvõetamatule vägivallale ning tuua kõik osapooled läbirääkimistelaia ümber. Edukad kõnelused võivad isegi tekitada positiivset dünaamikat piirkonnas laiemalt – seda küsimust käsitlesin ma liidu nimel septembris ÜRO Peaassambleel peetud kõnes. Samal ajal jätkab Euroopa Liit humanitaartegevuse juhtimist Süürias, olles eraldanud selleks üle 2,6 miljardi euro, ning pakub suurt tuge Keemiarelvade Keelustamise Organisatsioonile Süüria keemiarelvade varude hävitamisel.

Euroopa majandusliku olukorra paranemine kajastus ka väljaspool Euroopat. Esimest korda alates 2010. aastast ei olnud euroala G8 või G20 kohtumistel enam oluliseks jututeemaks. Septembris Sankt-Peterburgis toimunud G20 tippkohtumisel eurot peaaegu ei mainitud. Juunis Lough Erne'is toimunud G8 kohtumise raames algatasime koos president Obamaga läbirääkimised transatlantilise vabakaubanduslepingu üle – see on paljutootav ja võimas ettevõtmine, mis võib luua sadu tuhandeid töökohti mõlemal pool Atlandi ookeani. Euroopa Liit on sõlmimas ka lepingut Kanadaga ning teeb tööd selle nimel, et sõlmida lepingud Vietnami, India, Indoneesia, Mercosuri ja Jaapaniga.

Euroopa Ülemkogu jälgis väga tähelepanelikult väiteid USA luuretegevuse kohta ning sellest tulenevaid andmekaitsega seotud mureküsimusi, mis kerkisid aasta jooksul esile. Seda küsimust arutasime ulatuslikult ülemkogu oktoobrikuu kohtumisel ning tegime ühise algatuse kahepoolseteks kõnelusteks USAga, mis on avatud osalemiseks kõigile liikmesriikidele.

2013. aasta jaanuaris tõi Ladina-Ameerika ja Kariibi Riikide Ühenduse ja Euroopa Liidu vaheline tippkohtumine Andide mäestiku jalamile Santiagosse kokku kümneid juhte. Aasta jooksul pidas Euroopa Liit kahepoolse tippkohtumise Venemaaga – kellega meil on keerulised suhted, mida me arutasime ulatuslikult Euroopa Ülemkogu märtsikuu kohtumisel –, samuti Hiina, Jaapani, Lõuna-Aafrika, Brasiilia, Korea Vabariigi ja teiste strateegiliste partneritega.

Kaitseküsimused

Euroopa Ülemkogu aasta viimane kohtumine oli pühendatud suurel määral kaitseküsimustele, pidades silmas nii julgeoleku ja kaitsetööstuse kui ka töökohtade loomise aspekte. See oli alates 2008. aastast ülemkogu tasandil toimuv esimene põhjalik arutelu kõnealusel teemal.

ELi liikmesriikidelt eeldatakse, et nad võtavad praegusel ulatuslike eelarvepiirangute ajal suurema vastutuse julgeoleku eest meie piirkonnas laiemalt. Ülemkogu 2012. aasta detsembri kohtumisel olime käivitanud ettevalmistava töö kolmel suunal: kaitsevõime, kaitsetööstus ja ELi ühisoperatsioonid. Meiega ühines kohtumise alguses NATO peasekretär ning me leppisime kokku konkreetsetes sammudes kõigis kolmes valdkonnas. Arutelude põhiküsimuseks oli teha osaleda soovivate liikmesriikide jaoks kindlaks viisid ja vahendid parema koostöö tegemiseks kaitsevarustuse alal, mis puudutab sellise varustuse arendamist, omandamist, kasutamist ja hooldamist nagu mehitamata õhusõidukid, õhus tankimise süsteemid või järgmise põlvkonna satelliitside. Pikaajalised investeeringud võivad aidata luua soodsaid võimalusi innovatsiooni ja tehnoloogia jaoks, tuues ka ulatuslikumat kasu, seda eelkõige töökohtade loomise seisukohast. Ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika valdkonnas oli meie eesmärk tegutseda ühise sekkumise korral paremini ja kiiremini nii sõjalistes kui ka tsiviiloperatsioonides, ning parandada rahastamissüsteemi. Euroopa Ülemkogu hindab kõikides nendes küsimustes tehtud konkreetseid edusamme 2015. aasta juunis.

2013. aastal uuendas Euroopa ka oma suhteid Aafrikaga. Julgeoleku- ja arengüküsimused Saheli ja Sahara piirkonnas mõjutavad otseselt meie julgeolekut. Euroopa Liit toetas Prantsusmaa juhitud rahuvalvetegevust, et hoida ära Mali ülevõtmine terroristide poolt ning lõpetada Kesk-Aafrika Vabariigis puhkenud kodusõda. Viimase puhul me panustame 50 miljoni euroga Aafrika rahuvalvemissiooni ning anname 60 miljoni euro ulatuses humanitaarabi kannatavale elanikkonnale. Euroopa Ülemkogu palus oma detsembrikuu kohtumisel Euroopa Liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgel esindajal Catherine Ashtonil kavandada 2014. aastal ELi missiooni lähetamist Banguisse.

See näitab, kui oluline on Euroopa riikidele asjakohase reageerimisvõime ja koordineerimisvahendite olemasolu, et me saaksime vajaduse tekkimisel võtta vastutuse.

Tippkohtumised ja kohtumised kolmandate riikidega

Ladina-Ameerika ja Kariibi mere riikide ning Euroopa juhid Ladina-Ameerika ja Kariibi Riikide Ühenduse ja ELi vahelisel kohtumisel Santiagos, jaanuar 2013

Demokraatia ja vastastikune sõltuvus

Viimased neli või viis aastat on avaldanud negatiivset mõju Euroopa ideele. On tulnud teha raskeid ja ebapopulaarseid otsuseid kriisist väljumiseks; selles protsessis on ELi institutsioonid olnud sunnitud täitma ka uusi rolle, et aidata hoida ära kriisi kordumist. 2014. aasta mai Euroopa Parlamendi valimiste lähenedes peame tunnistama, et kodanike pettumus liidu suhtes on suur mureküsimus.

Tulemused ja veendumus

Lõppkokkuvõttes veenavad inimesi kõige paremini tulemused: majanduskasvu taastumine, töökohtade loomine ja selged märgid selle kohta, et ühiskondade ja valitsuste töö nii individuaalselt kui ka ühiselt liidu tasandil tasub end ära. Ning kuna tööpuudus on kogu Euroopas elanike peamine mureküsimus, on otsustavaks teguriks töökohtade taastamine. Seoses sellega tegid juhid 2013. aastal kõik võimaliku, et luua 2014. aastaks selleks võimalused.

Igal juhul ei piisa üksnes majandusest ja majandustulemustest veenmaks inimesi selles, et Euroopa on osa lahendusest. Tähtsad on ka sõnad. Oluline on rääkida tõtt, ja üks neist tõdedest on asjaolu, et kiireid lahendusi ei ole olemas ning et majanduskasvule ja töökohtade loomisele suunatud reformid võtavad aega. Teine tõde on see, et kriisi lõplik lahendus ei peitu uutes finantsinstrumentides või eurost loobumises, vaid reaalmajanduses tehtavates tõelistes muutustes. Poliitilised juhid peavad selgelt näitama, mis on kaalul.

Praegu, mil Euroopa ja riigi tasandi otsuste tegemine on omavahel seotud rohkem kui kunagi varem, ei saa sellised sõnumid tulla ainult Brüsselist, vaid peavad hõlmama ka riigijuhtide vastutust. Euroopa Ülemkogu

kohtumistel kutsun ma kolleege sageli tungivalt üles kaitsma meie saavutusi oma riigis, ja seda mitte nii muuseas, vaid kindla veendumusega. Sellepärast et laua ümber ollakse ühiselt veendunud, et hoolimata kannatustest ja raskustest tuleb Euroopa sellest kriisist välja tugevama ja vastupidavamana.

Topeltlegitiimsus

Meie demokraatlikes riikides on viimane sõna kodanikel. Seistes silmitsi nende igapäevaelu mõjutavate kaugeleulatuvate Euroopa otsustega peavad kodanikud saama kaasa rääkida, neil peab olema hääl. Meie liidu keeruline struktuur, mis iseenesest ei peegelda mitte halba tahet ega vigu kontseptsioonis, vaid peamiselt Euroopa mitmekesisust ning volituste jaotust, tähendab seda, et imelahendusi ei leidu. Alati saab esinema pingeid demokraatia ja vastastikuse sõltuvuse, riigi vaba valiku ja tema liitu kuulumise vahel. Nende pingete käsitlemisel on veel arenguruumi.

Võlakriisi määras kindlaks selle, mil moel Euroopa juhid ja ELi institutsioonid on viimastel aastatel koostööd teinud. Kujunesid välja uued tavad, muutusid suhted ja nihkus tasakaal ning protsessi käigus kerkisid esile uued küsimused, mis puudutavad ühiste otsuste avalikku legitiimsust. Kriisi iseloomu arvestades nõudis see poliitilist reageerimist nii Euroopa kui ka riikide tasandil, kas siis ELi ühiste otsuste, riiklike reformide või Euroopa kriisifondide loomiseks eraldatud maksumaksjate raha näol.

Üldiselt teostatakse riiklike otsuste puhul aruandekohuslust riikide parlamentide kaudu, samas kui Euroopa otsuste puhul tagavad aruandekohusluse täitmise ühiselt Euroopa Parlament ja nõukogu, kelle ministrid peavad andma aru riikide parlamentidele – see tähendab topelttagatist, ent samas ka süsteemi keerukust.

Siiski ei sobi igaks olukorraks üldreegel, et aruandekohustus peaks lasuma sellel tasandil, millel otsuseid langetatakse ja ellu viiakse. Mõnikord tehakse otsused poliitiliselt ühel tasandil ja need viiakse ellu teisel tasandil, näiteks 2013. aasta märtsis tehtud otsus ühe panga likvideerimise kohta Küprosel. Niisugustel juhtudel on loogiline omada teatavat demokraatlikku topeltkontrolli.

Nii riikide kui ka Euroopa huvides on tagada, et iga riigi majandus oleks tulevikku silmas pidades piisavalt tugev. Liit on sama tugev nagu tema kõige nõrgem lüli. Kuid mõeldes demokraatlikule legitiimsusele on

oluline vältida ebaproduktiivset lähenemisviisi valida üks kahest legitiimsuse vormist, st kas 28 liikmesriigi parlamendid, kellel on kokku sama palju vetoõigusi, või Euroopa Parlament, kellel on omad poliitilised piirangud. Majandusküsimuste puhul, mis on liikmesriikide sisepoliitilise elu ja ühise hüve seisukohast otsustava tähtsusega, on meil vaja topeltlegitiimsust. Kuna nende kahe vahelist hierarhiat on keeruline kindlaks määrata, nõuab see poliitilist dialoogi ja koordineerimist Euroopa ja riigi tasandi demokraatia vahel. Selles valdkonnas on võrrandi mõlemal poolel eelseisvatel aastatel võimalik palju ära teha. See aitab kindlustada üldsuse toetust liidu suhtes.

Euroopa ja rahvusvahelise meedia esindajad ootamas riigipeade ja valitsusjuhtide saabumist

Euroopa Ülemkogu kohtumisel kulisside taga

Eelseisev koosseisu muutumine

2014. aasta saab olema konsolideerimise ja muutuste aasta. Isegi kui liidu jaoks avavad mai lõpus toimuvad Euroopa Parlamendi valimised uue poliitilise tsükli, peab töö jätkuma kogu aasta vältel, et soodustada töökohtade loomist, tugevdada euroala ja parandada konkurentsivõimet. Majanduse elavnemine peab hoogustuma.

Alates jaanuarist hakkab kehtima ELi eelarve aastateks 2014–2020, seda ka noorte tööhõive algatuse, programmi „Erasmus+” ja maailma suurima teadusuuringute programmi „Horisont 2020” jaoks. Kevadel on poliitiliseks prioriteediks kujundada lõplikult välja pangandusliit enne käesoleva parlamendikoosseisu ametiaja lõppu. Aega ei tohi kaotada.

Meie täit tähelepanu nõuavad nii sündmused Euroopa naabruses kui ka kogu maailmas, st kiiresti muutuv olukord Ukrainas, samuti olukord Lähis-Ida piirkonnas

laiemalt ning ülemaailmne majandusolukord. 2014. aastal toimub Euroopas ka kaks kontinentidevahelist tippkohtumist – aprillis Brüsselis Aafrikaga ning oktoobris Milanos Aasia juhtidega – ning riigid üle kogu maailma meenutavad Esimese maailmasõja puhkemist.

Poliitiliselt on 2014. aasta mais toimuvad Euroopa Parlamendi valimised aasta kõrgpunkt. See on aeg, mil pidada kodanikevahelist arutelu, vaadata tagasi nüüdseks selja taha jäänud terava finantskriisi aastatele ning visandada ühine suund edasiliikumiseks. Kunagi varem ei ole olnud nii oluline kaitsta Euroopa ideed.

HERMAN VAN ROMPUY

Euroopa Ülemkogu järeldused ning riigipeade ja valitsusjuhtide avaldused

Euroopa Ülemkogu – 7. ja 8. veebruar 2013	27
Mitmeaastane finantsraamistik	30
Euroopa Ülemkogu ja euroala tippkohtumine – 14. ja 15. märts 2013	49
Euroala tippkohtumiste korraldamise eeskirjad	53
Euroopa Ülemkogu – 22. mai 2013	55
Euroopa Ülemkogu – 27. ja 28. juuni 2013	58
Euroopa Ülemkogu – 24. ja 25. oktoober 2013	63
Euroopa Ülemkogu – 19. ja 20. detsember 2013	69

JÄRELDUSED

I. KAUBANDUS

1. Jätkusuutliku majanduskasvu ja töökohtade loomise edendamine on üks ELi peamistest prioriteetidest. Kauba- ja teenustevahetus ning investeeringud võivad anda sellega seoses märkimisväärse panuse. Hinnangute kohaselt saab suurte eesmärkidega kaubanduse tegevuskava tuua keskpikas perspektiivis kaasa 2%lise majanduskasvu suurenemise ja üle kahe miljoni töökoha loomise. Selleks et saada kaubandusest võimalikult suurt kasu, peab EL kujundama välja õige liidusese poliitikaraamistikku, et toetada konkurentsivõimet, liberaliseerida teenustekaubandust ning tugevdada Euroopa tööstuslikku baasi ja Euroopa positsiooni ülemaailmses väärtusahelas.
2. Selleks et kasutada kaubandust paremini majanduskasvu ja töökohtade loomise mootorina, kinnitab Euroopa Ülemkogu taas ELi kindlat tahet edendada vaba, õiglast ja avatud kaubandust, jäädes samas kindlaks oma huvidele ning tegutsedes vastastikusel mõistmises ja üksteisele kasu tooval viisil. ELi tegevusega kaubanduse valdkonnas edendatakse ELi standardeid ja rahvusvahelist õigusnormide lähendamist. EL on endiselt täielikult pühendunud tugevale ja eeskirjadel põhinevale mitmepoolsele kaubandussüsteemile. Väga tähtis on võidelda igasuguse proteksionismiga, sealhulgas mittetariifsete kaubandustõketega, tagada parem juurdepääs turule, soodustada sobivaid investeerimistingimusi, sealhulgas seoses investeeringute kaitsega, edendada ja tagada intellektuaalse omandi õigusi ning avada riigihanketurud. Käimas on töö riigihanketurgudele juurdepääsu käsitleva ettepanekuga.
3. EL tagab oma õiguste tulemusliku ja kindla kaitse olemasolevate eeskirjade alusel, sealhulgas WTO vaidluste lahendamise süsteemi ja ELi enda kaubanduse kaitsevahendite kaudu, kui see on asjakohane. Euroopa Ülemkogu jääb ootama komisjoni järgmist aruannet kaubandus- ja investeerimistõkete kohta.
4. EL on endiselt pühendunud WTO Doha arengukava raames peetavate läbirääkimiste edukale lõpuleviimisele. See nõuab jõupingutusi kõigilt läbirääkimiste osapooltelt, eeskätt suurtelt tärgava turumajandusega riikidelt. Lühikeses perspektiivis on oluline, et 2013. aasta detsembris Bali toimuva WTO ministrite konverentsi ajaks tehtaks edusamme kaubavahetuse lihtsustamist käsitleva mitmepoolse lepingu sõlmimisel ning muudes Doha arengukava aspektides. Sellisest edasiminekest oleks kasu maailmamajandusele ja see annaks uut hoogu Doha arengukava üle peetavatele läbirääkimistele üldisemalt. EL on valmis alustama koostöö partneritega Bali konverentsi järgse WTO tegevuse kavandamist, sealhulgas Doha arengukavaga seoses.
5. ELi tegevusse majanduskasvu soodustamisel saavad panustada ka mitmepoolsed ja sektoripõhised lepingud. EL jääb ootama tulevasi läbirääkimisi teenuste valdkonnas ja infotehnoloogia lepingu läbivaatamise kiiret lõpuleviimist. Täiendavaid edusamme tuleb teha keskkonnatoodete ja -teenustega kauplemise liberaliseerimisel, mis aitaks liikuda ressursitõhusa, loodussäästlikuma ja konkurentsivõimelisema majandussüsteemi suunas.
6. Kuigi EL on endiselt pühendunud mitmepoolse kaubandussüsteemi edasisele arendamisele, on praegu tähelepanu keskmes kahepoolsete kaubandussuhete arendamine. Sellega saab ja tuleb aidata kaasa mitmepoolse kaubandussüsteemi arengule. Tuginedes WTO eeskirjadele ning edendades rohkem ja kiiremini avatust, aitavad ELi kahepoolsed lepingud saavutada uut edu mitmepoolsel tasandil.
7. Tuginedes ELi kahepoolsete kaubandussuhete vallas viimastel kuudel saavutatud reaalsele edusammudele, tuleks kõik jõupingutused suunata sellele, et sõlmida lepingud peamiste partneritega, pidades esmatähtsaks neid läbirääkimisi, millest tõuseb kõige rohkem kasu majanduskasvule ja töökohtade loomisele. Eelkõige Euroopa Ülemkogu:
 - (a) jääb ootama ELi–USA kõrgetasemelise töökohtade loomise ja majanduskasvu tööühma aruannet ja selle soovitusi. Euroopa Ülemkogu kutsub komisjoni ja nõukogu üles võtma praegusel eesistumisperioodil viivitamata nende soovitude alusel järelemeetmeid. Ülemkogu kordab taas oma toetust laiaulatuslikule kaubanduslepingule, milles tuleks erilist tähelepanu pöörata sellele, kuidas saavutada suurem transatlantiline õigusnormide lähendamine;
 - (b) jääb ootama läbirääkimiste alustamist Jaapaniga eelseisval ELi–Jaapani tippkohtumisel pärast läbirääkimisvõlutuste vastuvõtmist 2012. aasta lõpus;
 - (c) eeldab, et läbirääkimised Kanadaga viiakse lähiajal lõpule;
 - (d) rõhutab seoses Venemaaga, et lähiajaliselt peab jääma prioriteediks WTOga liitumisest tulenevate kohustuste täitmine. Uue ulatusliku lepingu üle peetavate läbirääkimiste osas on vaja teha täiendavaid edusamme;
 - (e) märgib, et ELi tegevuskava suhetes Hiinaga on ulatuslik ja ambitsioonikas. Lühiajaliselt peaksid prioriteediks olema investeeringud, turulepääs, hanked ja intellektuaalse omandi õigused ning lähtekohaks peaks olema konstruktiivne ja strateegiline koostöö. Mõlemad pooled on võtnud endale kohustuse alustada kiiresti läbirääkimisi ulatusliku investeerimislepingu üle;
 - (f) tuletab meelde, et läbirääkimised peamiste tärgava turumajandusega riikidega jäävad ELi jaoks olulisteks:
 - läbirääkimised Indiaga nõuavad täiendavaid jõupingutusi;

- pärast Singapuri läbirääkimiste lõpuleviimist tuleks süvendada kaubandussuhteid teiste ASEANi riikidega;
 - tervitatakse ELi ja Mercosuri riikide pühendumust teha tööd selleks, et turulepääsu pakkumisi saaks vahetada hiljemalt 2013. aasta viimases kvartalis.
8. Euroopa Ülemkogu kutsus samuti üles tegema edusamme seoses järgmisega:
- (a) Moldova Vabariigi, Gruusia ja Armeeniaga sõlmivad assotsieerimislepingud, sealhulgas põhjalikud ja laiaulatuslikud vabakaubanduslepingud, et viia nendega seotud töö Vilniuses toimuva idapartnerluse tippkohtumise ajaks lõpule. Euroopa Ülemkogu kinnitab uuesti oma pühendumust Ukrainaga lepingu allkirjastamisele, mis on täielikult kooskõlas nõukogu 10. detsembri 2012. aasta järeldustega;
 - (b) Marokoga põhjaliku ja laiaulatusliku vabakaubanduslepingu üle läbirääkimiste alustamine ning kiire edasimineku Tuneesia, Egiptuse ja Jordaaniaga läbirääkimiste pidamiseks;
 - (c) Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani riikidega uue partnerluse arendamine, sõlmides selleks majanduspartnerluslepingud.

II. VÄLISSUHTED

Araabia kevad

9. Euroopa ja tema Vahemere lõunapiirkonna partnerid jagavad ühist naabruse ning neid seovad ühised huvid ja mured. EL on täis otsustavust osaleda vastastikku kasulikus partnerluses, mille eesmärk on ühise jõukuse ala loomine, tihedam poliitiline assotsieerimine ja järkjärguline majanduslik integratsioon ning mis tugineb sellistele universaalsetele väärtustele nagu demokraatia, inimõiguste austamine, õigusriigi põhimõte ja sooline võrdsuslikkus. Demokraatiale ülemineku protsessis on oluline roll kodanikuühiskonnal. Selle partnerluse väljakujundamisel tuleks kasutada paljusid erinevaid vahendeid ning see nõuab pikaajalist pühendumist mõlemalt poolt.
10. Viimase kahe aasta jooksul on piirkonnas toimunud väga suured muutused, sealhulgas araabia kevade käigus saavutatud oluline liikumine demokraatia suunas. Mitmes riigis toimusid esmakordselt demokraatlikud valimised ning järk-järgult juurutatakse demokraatia aluspõhimõtteid. EL toetab tugevalt neid protsesse ja kutsus asjaomaste riikide valitsusi ning poliitilisi ja sotsiaalseid jõude üles jätkama oma pingutusi, et kujundada välja valimisprotsessidest kaugemale ulatuv stabiilne ja tugeval alusel demokraatia, mis oleks vaba ja õiglane, ning arendama dialoogil põhinevaid kaasavaid protsesse.
11. See demokraatiale ülemineku protsess on aeganõudev ning peab võtma arvesse asjaomaste kohalike ühiskondade poliitilisi ja sotsiaalseid olusid, kuid see peab selgelt põhinema inimõiguste, põhivabaduste ja õigusriigi edendamisel ja kaitsmisel. Paljud piirkonna riigid seisavad samal ajal silmitsi märkimisväärsete sotsiaalmajanduslike probleemidega, mis vajavad kiiret lahendamist, nii selleks, et luua nende majanduse elavdamiseks kindel alus, kui ka selleks, et aidata neil kindlustada demokraatiale üleminekut.
12. EL on alates araabia kevade algusest olnud täielikult pühendunud sellele uuele partnerlusele ühise vastutuse vaimus ning on kindlalt otsustanud suurendada veelgi oma toetust piirkonnas aset leidvale demokraatliku ja majandusliku ülemineku protsessile, tuginedes diferentseeritud lähenemisviisile, mille puhul demokraatlike reformide elluviimisel suuremaid jõupingutusi tegevad riigid saavad rohkem toetust. See hõlmab järgmist:
- (a) toetus demokraatlikeks ümberkorraldusteks, kodanikuühiskonna arendamiseks, õigusriigi, inimõiguste ja soolise võrdsuslikkuse edendamiseks ning valimisprotsessi läbipaistvuse ja tõhususe suurendamiseks, muu hulgas tehnilise nõu andmise ja koostöö ning valimiste vaatlemise missioonide lähetamise kaudu;
 - (b) tõhustatud koostöö vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala valdkonnas, eelkõige rännet, liikuvust ja julgeolekut käsitlevate dialoogide ning liikuvuspartnerluse arendamise kaudu, samuti toetades õigusriigi, julgeolekusektori reformi ja piirihaldusega seotud küsimustega tegelemist;
 - (c) ühise majandusliku heaolu edendamine, sealhulgas aidates kaasa makromajanduslikule stabiilsusele, edendades majandusreformi ning sobivat ettevõtlus- ja investeerimiskeskonda ning jätkates aktiivset tegutsemist põhjalike ja laiaulatuslike vabakaubanduslepingute küsimuses, mitmekordistades seega kaubavahetuse ja majanduskasvu võimalusi;
 - (d) inimestevahelised kontaktid, eelkõige ELi ja lõunapoolsete naaberriikide vahelise noortevahetuse edendamine, eriti Erasmus Munduse programmi raames. Erilist tähelepanu tuleks pöörata noorte ja naiste tööalase konkurentsivõime edendamisele. Komisjon annab eelkõige abi ja oskusteavet selleks, et parandada hariduse ja kutseõppe kvaliteeti, suurendada veelgi õpilasvahetust, arendada poliitilist dialoogi hariduse, tööalase konkurentsivõime ja kutseõppe valdkonnas ning stimuleerida noortevahetust;
 - (e) tõhustatud koostöö mitmes eri valdkonnas, nagu teadusuuringud, ettevõtlus ja VKEd, põllumajandus, transport, sealhulgas lennundus- ja merendusteenused, keskkond, kliimamuutus, energeetika, telekommunikatsioon, haldusametute suutlikkuse suurendamine, kultuur ning ülemineku protsessiga seotud teadmiste jagamine ja ekspertide vahetamine.
13. Mõnede kõnealuste riikidega on moodustatud ühised rakkerrühmad, eesmärgiga tagada ELi lähenemisviisi terviklikkus ja järjepidevus. Samuti on tähtis tagada suurem sünergia ja koordineerimine ELi, selle liikmesriikide ja teiste osalejate antava toetuse vahel.
14. See üldine suurem pühendumine on hõlmanud ka täiendavate rahaliste vahendite eraldamist ja

makromajandusliku finantsabi andmist üleminekuriikidele. EL teeb kõik endast oleneva, et toetada reforme ja vastata nende riikide konkreetsetele vajadustele nii lühikeses, keskpikas kui ka pikas perspektiivis. EIP-I palutakse suurendada jätkuvalt oma toetust erasektori, infrastruktuuri ja kliimamuutusega seotud investeringute tegemiseks piirkonnas.

15. Lisaks on vaja analüüsida, kuidas intensiivistada poliitilist dialoogi demokraatiale ülemineku protsessis olevate riikidega, sealhulgas kõige kõrgemal tasandil, ning kuidas edendada sünergiaid piirkondlike algatustega, nagu Vahemere Liit ja 5+5 dialoog. EL toetab ka suurema piirkondliku integratsiooni saavutamiseks tehtavaid pingutusi. Euroopa Ülemkogu tervitab teatist tihedama koostöö ja piirkondliku integratsiooni toetamise kohta Magribi piirkonnas.
16. Euroopa Ülemkogu kutsub ELi institutsioone, liikmesriike ja Vahemere piirkonna partnereid jätkama ka edaspidi tõsiste jõupingutuste ja pühendumusega tegutsemist. Ülemkogu kutsub kõrget esindajat ja komisjoni üles jälgima tähelepanelikult suhteid ELi lõunanaabrusega. Ülemkogu palub nõukogul hinnata ELi poliitikate ja vahendite tõhusust piirkonna poliitilise ja majandusliku ülemineku toetamisel ning esitada selle kohta aruanne 2013. aasta juuniks.
17. Euroopa Ülemkogu mõistab hukka Süürias valitseva kohutava olukorra, mis on endiselt kõige muret tekitavam nende riikide hulgas, kus ühiskond tuli araabia kevade käigus tänavatele. Ülemkogu kutsub üles vägivalda viivitamata lõpetama ning väljendab oma muret inimõiguste ja rahvusvahelise humanitaarõiguse ulatusliku ja süstemaatilise rikkumise pärast, mille eest peamine vastutus lasub Assadi režiimil. Ülemkogu kordab taas oma toetust ühise eriesindaja Brahimi jõupingutustele poliitilise lahenduse leidmisel. Ülemkogu väljendab oma toetust Süüria rahva püüdlustele ja Süüria rahvuskoalitsioonile kui Süüria rahva seaduspärasele esindajatele ning toonitab, et on vajalik poliitiline üleminek ilma president Assadi ja tema ebaseadusliku režiimiga tulevik suunas. EL võtab kasutusele oma ressursid, et aidata täiel määral kaasa rahu kindlustamisele ja demokraatia kehtestamisele. Ta jätkab humanitaarabi ja muu tsiviilotstarbelise toetuse andmist Süüria elanikkonnale. Sellega seoses ning võttes arvesse humanitaarhädalukorda, tervitab Euroopa Ülemkogu Kuveidis abiandjate konverentsil antud märkimisväärseid lubadusi, innustab liikmesriike ja komisjoni oma panust

veelgi suurendama ning kutsub konflikti osapooli üles hõlbustama humanitaarabi andmist. Euroopa Ülemkogu tuletab meelde detsembris nõukogule antud ülesannet uurida kõiki võimalusi, kuidas toetada ja aidata opositsiooni ning võimaldada suuremat toetust tsiviilisikute kaitsele. Sellega seoses võtab ülemkogu teadmiseks, et nõukogu hindab oma järgmisel istungil enne märtsiks seatud tähtaega Süüria suhtes kehtestatud sanktsioone ja vajaduse korral kohandab neid.

Mali

18. Tuletades meelde nõukogu 31. jaanuari järeldusi, tunnustab Euroopa Ülemkogu otsustavat tegutsemist Mali relvajõudude poolt, keda toetavad eelkõige Prantsusmaa, teised ELi liikmesriigid ning piirkonna riigid, et taastada Mali riigi territoriaalne terviklikkus ja keskvalitsuse võim. EL on võtnud kohustuse anda rahalist ja logistilist abi Aafrika juhtimisel toimuva rahvusvahelise Mali toetusmissiooni kiiremaks lähetamiseks. Mali rahvuskogu poolt ülemineku tegevuskava vastuvõtmine on suur samm demokraatia, põhiseadusliku korra ja relvajõudude üle tsiviiljuhtimise taastamisel Malis ning see kava tuleks kiiresti ellu viia. See edasimineku võimaldab Euroopal järk-järgult naasta arenguabi andmise juurde, et katta kiiresti Mali esmatähtsad vajadused. EL on valmis aitama kaasa tegevuskava rakendamisele, sealhulgas valimisprotsessi toetamise kaudu. Tähtis on alustada uuesti kaasavat rahvuslikku dialoogi, mis oleks avatud ka territooriumi põhjaosa elanikkonnale ning kõigile rühmitustele, kes mõistavad hukka terrorismi ja tunnustavad Mali terviklikkust. Mali ametivõimud peaksid võtma kõik vajalikud meetmed, et vältida edasisi inimõiguste rikkumisi ja võidelda karistamatusega. Euroopa väljaõppemissiooni peatne käivitamine ja vaatlejate kiiresti lähetamine aitab kaasa tsiviilvõimu tugevdamisele, rahvusvahelise humanitaarõiguse austamisele ning inimõiguste edendamisele. Euroopa Ülemkogu kiidab heaks Mali toetamise ja Malis valitseva olukorra jälgimise rühma 5. veebruari kohtumise tulemuse, millega lisati tegevuskava rakendamisele poliitilist hoogu.

III. MITMEAASTANE FINANTSRAAMISTIK

19. Euroopa Ülemkogu jõudis kokkuleppele järgmises mitmeaastases finantsraamistikus, mis on esitatud dokumendis 37/13.

MITMEAASTANE FINANTSRAAMISTIK

ÜLDOSA

1. Euroopa Liit ja selle liikmesriigid on astunud viimastel aastatel olulisi samme majandus- ja finantskriisi põhjustatud väljakutsetele reageerimiseks. Tulevikus peab järgmine mitmeaastane finantsraamistik tagama, et Euroopa Liidu eelarves nähakse ette vahendid, mis aitavad Euroopal kriisist väljuda. Euroopa Liidu eelarve peab kutsuma esile majanduskasvu ja töökohtade loomist kogu Euroopas, eelkõige võimendades investeringuid tootmisse ja inimkapitali. Tulevases mitmeaastases finantsraamistikus tuleks teha kulutusi majanduskasvu, tööhõive, konkurentsivõime ja lähenemise toetamiseks kooskõlas strateegiaga „Euroopa 2020”. Sel ajal, kui Euroopas tugevdatakse eelarvedistsipliini, on ülimalt oluline, et tulevane mitmeaastane finantsraamistik kajastaks liikmesriikide poolt puudujäägi ja võlataseme jätkusuutlikumale teele viimiseks tehtavaid konsolideerimispingutusi. Iga kulutatud euro väärtust tuleb hoolikalt analüüsida, tagades, et tulevase mitmeaastase finantsraamistiku alusel tehtavate kulutuste Euroopa lisaväärtust ja kvaliteeti suurendataks muu hulgas vahendite koondamisega, mis on katalüsaatoriks ja loob mastaabisäästu, positiivset piiriülest ja välismõju, aidates seega tõhusamalt või kiiremalt saavutada ühiseid kokkulepituid poliitilisi eesmärke ja vähendada riikide kulusid. Jätkusuutlik majanduskasv ja tööhõive taastuvad üksnes juhul, kui kohaldatakse arukat eelarve konsolideerimist hõlmavat järjekindlat ja laiapõhjalist lähenemisviisi, milles on ühendatud investeerimine tulevasse majanduskasvu, usaldusväärne makromajanduspoliitika ja aktiivne tööhõivestrateegia, mis säilitab sotsiaalse ühtekuuluvuse. ELi poliitikad peavad vastama subsidiaarsuse, proportsionaalsuse ja solidaarsuse põhimõtetele ning andma tegelikku lisaväärtust.
2. Tulevane finantsraamistik ei pea tagama mitte üksnes kulude sobiva taseme, vaid ka kvaliteedi. Kulude kvaliteet võimaldab paremini arendada poliitikaid, kasutades täiel määral ära neist tulenevaid võimalusi Euroopa lisaväärtuse osas, eelkõige ajal, mil liikmesriikide eelarvelised vahendid on rangelt piiratud. Seetõttu tuleks kõiki rahastamisvahendeid kasutada võimalikult tõhusalt. Liidu vahendite kulutamise kvaliteedi parandamisele suunatud jõupingutused peavad muu hulgas sisaldama poliitikate paremat juhtimist, sealhulgas teatavat tingimuslikkust, kontsentreerimist ja rahastamise suunamist võimaluse korral kõikide rubriikide kõigi rahastamisinstrumentide ja programmide puhul nendesse valdkondadesse, mis annavad suurima panuse majanduskasvu, töökohtade loomisse ja konkurentsivõime suurendamisse. Tagada tuleks korrapärane poliitilisel tasandil aruandlus tulemuste hindamiseks kõikide poliitikate ja rahastamisvahendite osas. Lisaks peavad kulude asjakohast kvaliteeti tagavad elemendid sisaldama paindlikkust, positiivseid stiimuleid, vahendite kontsentreerimist majanduskasvu suurendavatesse meetmetesse, hindamist ja läbivaatamist, rõhuasetust tulemustele, lihtsustatud elluviimist, nõuetekohast tehnilist abi, konkurentsipõhimõtte kohaldamist projektide valimise suhtes ning rahastamisvahendite asjakohast kasutamist. Käesolevad järeldused sisaldavad mitmeid elemente, mis aitavad eespool esitatud põhimõtteid kohaldada. Lisaks peaksid kõik liidu institutsioonid tegema jõupingutusi selle nimel, et asjaomaseid rahastamisvahendeid käsitlevad valdkondlikud õigusaktid sisaldaksid sätteid, mille eesmärk on parandada kulutamise kvaliteeti.
3. Kulutamise kvaliteedi üksikasjaliku hindamise võimaldamiseks ning kooskõlas komisjoni poolt ELi toimimise lepingu artikli 318 kohaselt esitatava liidu rahanduse iga-aastase hindamisaruandega edastab komisjon igal aastal nõukogule ja Euroopa Parlamendile kokkuvõtva aruande ühise strateegilise raamistiku programmide kohta (tuginedes liikmesriikide iga-aastastele rakendamisaruannetele) ning kokkuvõtte kõikidest kättesaadavatest hinnangutest nende programmide kohta. Lisaks esitatakse programmitöö perioodi jooksul ühise strateegilise raamistiku programmide jaoks kaks strateegilist aruannet.
4. Uus mitmeaastane finantsraamistik hõlmab aastate 2014 ja 2020 vahelist seitset aastat ning see koostatakse 28 liikmesriigist koosneva Euroopa Liidu jaoks, eeldades, et Horvaatia ühineb liiduga 2013. aastal.
5. Kulutused rühmitatakse kuude rubriiki, mis vastavad liidu poliitilistele prioriteetidele ja on vahendite tõhusaks eraldamiseks piisavalt paindlikud.
Mitmeaastase finantsraamistiku (2014–2020) struktuur on järgmine:
 - alamrubriik 1a „Konkurentsivõime majanduskasvu ja tööhõive tagamiseks”, mis sisaldab Euroopa ühendamise rahastut;
 - alamrubriik 1b „Majanduslik, sotsiaalne ja territoriaalne ühtekuuluvus”;
 - rubriik 2 „Jätkusuutlik majanduskasv: loodusvarad”, mis sisaldab vaheülemmäära turuga seotud kulude ja otsetoetuste jaoks;
 - rubriik 3 „Julgeolek ja kodakondsus”;
 - rubriik 4 „Globaalne Euroopa”;
 - rubriik 5 „Halduskulud”, mis sisaldab halduskulude vaheülemmäära;
 - rubriik 6 „Hüvitised”.
6. Euroopa Ülemkogu on jõudnud poliitilisele kokkuleppele, et 28-liikmelise ELi kulutuste maksimaalne kogusumma aastatel 2014–2020 on 959 988 miljonit eurot kulukohustuste assigneeringutena, mis moodustab 1,00% ELi kogurahvatulust, ja 908 400 miljonit eurot maksete assigneeringutena, mis moodustab 0,95% ELi kogurahvatulust. Kulukohustuste assigneeringute jaotust on kirjeldatud allpool. Samad arvandmed on esitatud ka I lisas toodud tabelis, milles on samuti esitatud maksete assigneeringute ajakava. Kõik arvandmed on esitatud 2011. aasta püsivhindades. Inflatsiooni arvessevõtmiseks toimub igal aastal automaatselt tehniline kohandamine. See on alus, mille põhjal nõukogu üritab nüüd saada Euroopa Parlamendilt nõusolekut kooskõlas Euroopa

Liidu toimimise lepingu artikli 312 lõikega 2, milles on sätestatud, et nõukogu võtab mitmeaastase finantsraamistiku määrase vastu pärast Euroopa Parlamendilt nõusoleku saamist.

Selleks et tagada, et liit suudab ajavahemikul 2014–2020 täita kõik oma olemasolevatest ja tulevastest kulukohustustest tulenevad finantskohustused kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 323, kehtestatakse erieeskirjad iga-aastaste maksete ülemäärade haldamiseks.

Ühise strateegilise raamistiku fondidest abi saamise kõlblikkuse ja rahastamispakettide kindlaksmääramiseks ning ka kogurahvatulu arvutamiseks kasutatud statistilised andmed ja prognoosid on samad, mida kasutati komisjoni ajakohastatud ettepanekus mitmeaastase finantsraamistiku määrase kohta 2012. aasta juulis (COM(2012) 388).

7. Võttes arvesse Euroopas investeerimise arendamiseks vajalikke finantsvahendeid ja eesmärki maksimeerida ELi eelarvest toetatavate meetmete võimendavat mõju, kasutatakse järgmise mitmeaastase finantsraamistiku rakendamise osana laiemalt rahastamisvahendeid, sealhulgas projektivõlakirju. Rahastamisvahendid peavad olema suunatud liidu ühe või mitme konkreetse poliitilise eesmärgi täitmisele, toimima mittediskrimineerival viisil ja neil peab olema selge lõpukuupäev; need peavad vastama usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtetele ja täiendama traditsioonilisi vahendeid, näiteks toetusi. Liidu finantskohustused selliste rahaliste vahendite osas piirduvad järgmises mitmeaastases finantsraamistikus ELi eelarvega ning nendest ei tulene liidu eelarvele tingimuslikke kohustusi.

Rahastamisvahendeid saab kasutada üksnes juhul, kui need vastavad uues finantsmääruuses sätestatud rangetele tingimustele. Rahastamisvahendite eesmärgil peaks rahastamine ELi eelarvest toimuma üksnes mõistlikus ulatuses ja juhul, kui sellel on lisaväärtus.

8. Täitmata kulukohustused (RAL – *reste à liquider*) on mitmeaastase programmi ning liigendatud assigneeringutega vältimatult kaasnev element. Erinevatel põhjustel on aga ajavahemikku 2007–2013 hõlmava finantsraamistiku lõpus täitmata kulukohustuste määr prognoositust märkimisväärselt suurem. Selleks et tagada seega kõigi rubriikide kohaste maksete hallatav tase ja profiil, on finantsraamistiku (2014–2020) suhtes tehtava kokkuleppega lahutatamatult seotud mitu tingimust:
 - kulukohustuste tasemed on kõigis rubriikides kehtestatud sobival tasemel;
 - kulukohustuste vabastamise eeskirju, eelkõige kulukohustuste automaatse vabastamise eeskirju kohaldatakse rangelt kõigi rubriikide puhul;
 - eelarhastamise määrasid on võrreldes ajavahemikuga 2007–2013 vähendatud;
 - iga-aastaseid kulukohustusi ühtekuuluvuspoliitika kohase piirkondliku nn ohutusvõrgu loomiseks ei ole vähendatud, et anda panus kulukohustuste ja maksete hallatavasse profiili.
9. ELi ülesanne on range kontrollimise, teatavate tingimuste seadmise ja tõhusa tulemuste mõõtmise abil tagada rahaliste vahendite parim kasutamine. EL peab samuti reageerima vajadusele lihtsustada oma rahastamisprogramme, et vähendada abisaajate ja kõikide osalejate halduskoormust ja kulusid nii ELi kui ka riikide tasandil. Kõik järgmise mitmeaastase finantsraamistikuga seotud valdkondlikud õigusaktid ning uus finantsmäärus ja institutsioonidevaheline kokkulepe eelarvealase koostöö ja usaldusväärse finantsjuhtimise kohta peaksid sisaldama sisulisi elemente, mis aitavad lihtsustada ja parandada vastutust ja ELi rahaliste vahendite tõhusat kasutamist. Eelkõige tehakse nii õigusaktides kui ka nende rakendamisel jõupingutusi subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtete täieliku arvessevõtmise tagamiseks ning selleks, et leebemate eeskirjade määratlemisel võetakse arvesse väikeste programmide eripärasid nn üheregioonilistes liikmesriikides.
10. Mõnes poliitikavaldkonnas sõltub eesmärkide optimaalne saavutamine prioriteetide, nagu keskkonnakaitse integreerimisest muude poliitikavaldkondade erinevatesse vahenditesse. Kliimameetmete eesmärkide saavutamiseks on ajavahemikul 2014–2020 seotud vähemalt 20% ELi kuludest ning seega tuleb neid arvesse võtta ka asjakohastes vahendites, tagamaks, et need aitavad tugevdada energiajulgeolekut, arendades vähese CO₂-heittega, ressursitõhusat ja kliimamuutusele vastupanuvõimelist majandust – nii edendatakse Euroopa konkurentsivõimet ning luuakse rohkem ja keskkonnahoidlikke töökohti.
11. Selleks et võimaldada ELi eelarvel täita oma olulist rolli majanduskasvu, töökohtade loomise ja konkurentsivõime edendamisel, tuleb järgmised seadusandlikud tekstid nüüd aluslepingus sätestatud korras ja eri institutsioonide rolli austades võimalikult kiiresti vastu võtta. Eelkõige:
 - määrus, millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2014–2020;
 - institutsioonidevaheline kokkulepe eelarvealase koostöö ja usaldusväärse finantsjuhtimise kohta;
 - otsus Euroopa Liidu omavahendite süsteemi kohta ja selle rakendusmeetmed.

Käesolevas kokkuleppes esitatud kulukohustuste tasemete alusel ja võttes teadmiseks kõikide rubriikide jaoks komisjoni poolt ette pandud soovituslikud summad, palutakse nõukogul ja Euroopa Parlamendil jõuda õigeaegselt kokkuleppele mitmeaastase finantsraamistiku alusel rahastatavate kõikide kavandatud instrumentide, programmide ja vahendite asjakohase rahastamise suhtes, jättes sealhulgas läbivaatamise võimaluse.

Tuletades meelde viimaste kuude jooksul Euroopa Parlamendiga toimunud sagedasi kohtumisi nii üldasjade nõukogu istungite raames kui ka institutsioonide presidentide ja eesistujate tasemel kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 324, kutsub Euroopa Ülemkogu eesistujariiki üles kiiresti edendama arutelusid Euroopa Parlamendiga.

Komisjonil palutakse osutada igakülgset abi ja toetust, mida ta peab otsustamisprotsessiga edasimineku seisukohast kasulikuks.

12. Euroopa Ülemkogu kutsub kaasseadusandjaid üles võtma kiiresti vastu mitmeaastast finantsraamistikku (2014–2020) rakendavad rahastamisprogrammid, et tagada nende õigeaegne käivitumine alates 1. jaanuarist 2014. Ülemkogu tuletab meelde, et rahastamiseeskirjade ja -menetluste lihtsustamine on institutsioonide ja liikmesriikide ühine eesmärk ja kohustus. Euroopa Ülemkogu väljendab heameelt käimasolevatel läbirääkimistel tehtud edusammude üle ning kutsub kaasseadusandjaid tungivalt üles leppima kokku programmides, mis on lihtsamad ja millega kaasneb avaliku sektori asutuste ja toetusesaajate jaoks selgelt väiksem halduskoormus. Sellised programmid oleksid kasutajasõbralikumad, paindlikumad ja tugevalt keskendatud tulemuste saavutamisele majanduskasvu ja töökohtade loomise vallas, kooskõlas meie strateegiaga „Euroopa 2020“.

I OSA: KULUD

ALAMRUBRIIK 1a „KONKURENTSIVÕIME MAJANDUSKASVU JA TÖÖHÕIVE TAGAMISEKS”

13. Arukas ja kaasav majanduskasv on valdkond, kus ELi meetmel on märkimisväärne lisaväärtus. Selle rubriigi programmidel on suur potentsiaal aidata kaasa strateegia „Euroopa 2020” eesmärkide täitmisele, eelkõige teadusuuringute, innovatsiooni ja tehnoloogiaarenduse edendamisele, ettevõtete ja VKEde konkurentsivõime suurendamise konkreetsetele meetmetele, programmiga „Erasmus kõigile” haridusse ja oskustesse investeerimisele ning sotsiaalmeetmete kava arendamisele. Vahendite eraldamisel käesolevast rubriigist tuleks eelkõige panna rõhku ELi teadustegevuse, hariduse ja innovatsiooni olulisele ja jätkuvale tõhustamisele, muu hulgas menetluste lihtsustamisega.
14. Võttes arvesse nende erilist panust strateegia „Euroopa 2020” eesmärkide saavutamisse, on programmide „Horisont 2020” ja „Erasmus kõigile” rahastamise puhul ette nähtud reaalkasv 2013. aasta tasemega võrreldes.
15. Käesoleva rubriigi kulukohustuste tase ei ületa 125 614 miljonit eurot:

ALAMRUBRIIK 1a. Konkurentsivõime majanduskasvu ja tööhõive tagamiseks						
(miljonit eurot, 2011. aasta hindades)						
2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
15 605	16 321	16 726	17 693	18 490	19 700	21 079

16. Tingimata on vaja kindlustada ja laiendada liidu teadusbaasi tippaset. Jõupingutused teadus- ja arendustegevuse valdkonnas tuginevad seega teaduse tippasemele, tagades samal ajal laialdase juurdepääsu kõikide liikmesriikide osalejatele; koos programmi põhjaliku lihtsustamisega tagatakse nii Euroopa tulevase teaduspoliitika tõhusus ja tulemuslikkus ning antakse VKEdele paremad võimalused programmides osalemiseks. Kõiki poliitikavaldkondi kutsutakse üles toetama konkurentsivõime suurendamist ning erilist tähelepanu pööratakse raamprogrammiga „Horisont 2020” rahastatud meetmete kooskõlastamisele teiste selliste meetmetega, mida rahastatakse teiste liidu rahastamisprogrammide alusel, sealhulgas ühtekuuluvuspoliitika abil. Sellega seoses on vaja programmi „Horisont 2020” ja struktuurifondide vahelist olulist sünergia, et luua nn tippasemele jõudmise trepp, mis edendaks piirkondlikku teadusuuringute ja innovatsiooni võimet ning väiksema tulemuslikkusega ja vähemarenenud piirkondade võimet arendada tippkeskusi.

EUROOPA ÜHENDAMISE RAHASTU

17. Omavahel ühendatud transpordi-, energia- ja digitaalvõrgud on Euroopa ühtse turu väljakujundamise oluline element. Peale selle võivad investeeringud olulistesse, ELile lisaväärtust andvatesse infrastruktuuridesse suurendada Euroopa konkurentsivõimet keskmises ja pikas perspektiivis raskete majandusolude ajal, mil majanduskasv on aeglane ja riikide eelarved piiratud. Sellised infrastruktuuri tehtavad investeeringud aitavad samuti ELil saavutada strateegias „Euroopa 2020” kirjeldatud jätkusuutliku majanduskasvu eesmärgi ja nn 20-20-20 eesmärgi energia- ja kliimapolitiika valdkonnas. Samas arvestatakse selles valdkonnas rakendatavate meetmete võtmisel turuosaliste peamiste kohustustega kavandada energia- ja digitaalinfrastruktuure ning teha neisse investeeringuid.

Euroopa ühendamise rahastu rakendamise rahastamisapakett ajavahemikul 2014–2020 on 29 299 miljonit eurot, sealhulgas 10 000 miljonit eurot, mis kantakse üle Ühtekuuluvusfondist vastavalt allpool esitatud punktile a. See kogusumma jaotub sektorite vahel järgmiselt:

- (a) transport: 23 174 miljonit eurot, millest 10 000 miljonit kantakse üle Ühtekuuluvusfondist, et kulutada see kooskõlas Euroopa ühendamise rahastu määрусega liikmesriikides, kes vastavad Ühtekuuluvusfondist abi saamise tingimustele;
- (b) energeetika: 5126 miljonit eurot;
- (c) telekommunikatsioon: 1000 miljonit eurot.

Euroopa ühendamise rahastu raames Ühtekuuluvusfondist transpordiinfrastruktuurile üle kantud summaga kaaserahastatakse Euroopa ühendamise rahastu määрусel lisas loetletud eelnevalt kindlaks määratud projekte; kuni 31. detsembrini 2016 tuleks rahastamiskõlblike projektide valimisel pidada kinni Ühtekuuluvusfondist Euroopa ühendamise rahastusse üle kantud riikidele tehtavatest eraldistest. Pärast nimetatud kuupäeva saab kõik kasutamata vahendid uute projektikonkursside kaudu paigutada ümber uutesse projektidesse.

18. Alamrubriigi 1a raames rahastatakse kolme suurt infrastruktuuriprojekti – Galileo, ITER ja GMES – 12 793 miljoni euro suuruse summaga. Usaldusväärse finantsjuhtimise ja finantsdistsipliini tagamiseks määratakse mitmeaastase finantsraamistiku määruuses kindlaks nende projektide kulukohustuste maksimummäär:
- Galileo: 6300 miljonit eurot.
 - ITER: 2707 miljonit eurot.
 - GMES: 3786 miljonit eurot.
19. Euroopas tuumaohutuse toetamiseks antakse toetust järgmiste tuumaelektrijaamade dekomisjoneerimiseks ⁽¹⁾:
- 400 miljonit eurot Ignalina tuumaelektrijaamale Leedus aastateks 2014–2020;
 - 200 miljonit eurot Bohunice tuumaelektrijaamale Slovakkias aastateks 2014–2020;
 - 260 miljonit eurot Kozloduy tuumaelektrijaamale Bulgaarias aastateks 2014–2020.

ALAMRUBRIIK 1b „MAJANDUSLIK, SOTSIAALNE JA TERRITORIAALNE ÜHTEKUULUVUS”

ÜHTEKUULUVUSPOLIITIKA

20. Üks Euroopa Liidu olulisi eesmärke on edendada majanduslikku, sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust ning solidaarsust liikmesriikide vahel. Selles suhtes on ühtekuuluvuspoliitika põhiline vahend, mis aitab vähendada erinevusi Euroopa piirkondade vahel, ning selle keskmes peavad seega olema vähemarenenud piirkonnad ja liikmesriigid. Ühtekuuluvuspoliitika on oluline raamistik investeeringuteks, majanduskasvu edendamiseks ja töökohtade loomiseks ELi tasandil ning struktuurireformide läbiviimiseks riiklikul tasandil. Selle alusel tehakse ELis oluline osa avaliku sektori investeeringutest ja see aitab edasi arendada siseturgu ning täidab seega olulist rolli majanduskasvu, tööhõive ja konkurentsivõime edendamisel. Lisaks annab ühtekuuluvuspoliitika panuse aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegiasse „Euroopa 2020” kogu Euroopa Liidus. Euroopa Regionaalarengu Fondi (ERF), Euroopa Sotsiaalfondi (ESF) ja Ühtekuuluvusfondi kaudu taotletakse järgmisi eesmärke: liikmesriikides ja regioonides tehtavad investeeringud majanduskasvu ja töökohtadesse, mida toetavad kõik fondid, ja Euroopa territoriaalne koostöö, mida toetab ERF. Ühtekuuluvusfondist toetatakse projekte keskkonna ning üleeuroopaliste transpordivõrkude alal. Inimkapitali arendamiseks vajalik toetus tagatakse ESFi piisava osakaalu abil ühtekuuluvuspoliitikas.
21. Mis puudutab rubriigi struktuuri ja arvestades ühtekuuluvuspoliitika eripärasid, siis ühtekuuluvusega seotud kulud kuuluvad rubriigi 1 alamrubriiki, mis kannab pealkirja „Majanduslik, sotsiaalne ja territoriaalne ühtekuuluvus”.

Eraldise üldine tase

22. Alamrubriigi 1b „Majanduslik, sotsiaalne ja territoriaalne ühtekuuluvus” kulukohustuste tase ei ületa 325 149 miljonit eurot:

ALAMRUBRIIK 1b. Majanduslik, sotsiaalne ja territoriaalne ühtekuuluvus						
(miljonit eurot, 2011. aasta hindades)						
2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
44 678	45 404	46 045	46 545	47 038	47 514	47 925

23. Majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgi vahendid moodustavad kokku 313 197 miljonit eurot ja jaotatakse järgmiselt:
- kokku 164 279 miljonit eurot vähemarenenud piirkondadele;
kokku 31 677 miljonit eurot ülemineku piirkondadele;
kokku 49 492 miljonit eurot enamarenenud piirkondadele;
kokku 66 362 miljonit eurot Ühtekuuluvusfondist toetust saavatele liikmesriikidele;
 - kokku 1387 miljonit eurot täiendava toetusena aluslepingu artiklis 349 määratletud äärepoolseimatele piirkondadele ja põhjapoolsetele hõredalt asustatud piirkondadele, mis vastavad Austria, Soome ja Rootsi ühinemislepingu protokoll nr 6 artiklis 2 sätestatud kriteeriumidele.
24. Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi vahendid moodustavad kokku 8948 miljonit eurot ja jaotatakse järgmiselt:
- kokku 6627 miljonit eurot piiriülesele koostööle;
 - kokku 1822 miljonit eurot riikidevahelisele koostööle;
 - kokku 500 miljonit eurot piirkondadevahelisele koostööle.

⁽¹⁾ Ilma et see piiraks järgmise kohaldamist: Tšehhi Vabariigi, Eesti Vabariigi, Küprose Vabariigi, Läti Vabariigi, Leedu Vabariigi, Ungari Vabariigi, Malta Vabariigi, Poola Vabariigi, Sloveenia Vabariigi ja Slovaki Vabariigi ühinemisaktile lisatud protokoll nr 4 (Ignalina tuumaelektrijaama kohta Leedus) ja protokoll nr 9 (Bohunice V1 tuumaelektrijaama 1. ja 2. reaktori kohta) (ELT L 236, 23.9.2003, lk 944) ning protokoll, mis käsitleb Bulgaaria Vabariigi ja Rumeenia Euroopa Liitu vastuvõtmise tingimusi ja korda.

25. 0,35% koguvahenditest eraldatakse komisjoni algatusel tehniliseks abiks. Tehnilist abi kasutatakse eelkõige selleks, et toetada fondide tõhusa haldamise institutsioonilist tugevdamist ja haldusvõimekuse suurendamist ning selleks, et aidata liikmesriikidel rakenduskavade raames kindlaks määrata ja ellu viia praeguste majandusprobleemide lahendamiseks kasulikke projekte.
26. 330 miljonit eurot struktuurifondide majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgi vahenditest eraldatakse komisjoni algatusel linnade säästva arengu valdkonna uuenduslikele meetmetele.

Mõisted ja abi toetuskõlblikkus

27. Majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgi vahendid eraldatakse kolme liiki piirkondadele, mis määratletakse selle alusel, kuidas nende ostujõu pariteetides väljendatud ja liidu 2007.–2009. aasta arvandmete alusel arvatud SKP elaniku kohta on seotud 27liikmelise ELi sama võrdlusperioodi keskmise SKPga, järgmisel viisil:
 - (a) vähemarenenud piirkonnad, mille SKP elaniku kohta on alla 75% 27liikmelise ELi keskmisest SKPst;
 - (b) enamarenenud piirkonnad, mille SKP elaniku kohta on 75% – 90% 27liikmelise ELi keskmisest SKPst;
 - (c) enamarenenud piirkonnad, mille SKP elaniku kohta on üle 90% 27liikmelise ELi keskmisest SKPst.
28. Ühtekuuluvusfondist toetatakse neid liikmesriike, kelle ostujõu pariteetides väljendatud ja liidu 2008.–2010. aasta arvandmete alusel arvatud kogurahvatulu inimese kohta on alla 90% 27liikmelise ELi sama võrdlusperioodi keskmisest kogurahvatulust.
29. Piiriülese koostöö puhul toetatakse liidu NUTS 3. tasandi piirkondi sise- ja välispiiride ümber, ning kõiki liidu merepiire ümbritsevad NUTS 3. tasandi piirkondi, mille vahe on kuni 150 kilomeetrit, ilma et see piiraks võimalike kohanduste tegemist, mida on vaja 2007.–2013. aasta programmitöö perioodiks loodud koostööprogrammide piirkondade sidususe ja jätkuvuse tagamiseks.
30. Riikidevahelise koostöö suhtes võtab komisjon vastu NUTS 2. tasandi piirkondi hõlmava nimekirja riigiüleste aladest, eristades selles erinevaid koostööprogramme, tagades varasemate programmide alusel sellise koostöö jätkumise suurematel sidusatel aladel.
31. Piirkondadevahelise koostöö puhul hõlmab ERFi antav toetus kogu liidu territooriumi.
32. Ühe liikmesriigi taotlusel kuuluvad NUTS 2. tasandi piirkonnad, mis liideti komisjoni 17. jaanuari 2011. aasta määrusega (EL) nr 31/2011 ning mille puhul NUTS piirkondade muudetud liigituse kohaldamine toob kaasa muutuse ühe või mitme asjaomase piirkonna abikõlblikkuse kategoorias, sellesse kategooriasse, mis on kindlaks määratud muudetud NUTS piirkonna tasandil.

Eraldamismeetod

Vähemarenenud piirkondadele kohaldatav eraldamise meetod

33. Igale liikmesriigile eraldatavate vahendite konkreetne tase põhineb objektiivsel meetodil ja arvutatakse järgmiselt. Igale liikmesriigile väljamakstavad eraldised on tema üksikutele abikõlblikele piirkondadele eraldatavate vahendite summa, mis arvutatakse vastavalt järgmistele alapunktidele:
 - (i) absoluutsumma (eurodes) määratakse kindlaks, korrutades kõnealuse piirkonna rahvaarvu kõnealuse piirkonna elaniku kohta arvestatava SKP (mõõdetuna ostujõu pariteetides) ja 27-liikmelise ELi elaniku kohta arvestatava keskmise SKP vahega;
 - (ii) kõnealuse piirkonna rahastamise kogusumma kindlaksmääramiseks kohaldatakse ülaltoodud absoluutsumma suhtes protsendimäär; selline protsendimäär on astmeline, et kajastada abikõlbliku piirkonna asukohaks oleva liikmesriigi suhtelist jõukust ostujõu pariteetides võrreldes 27-liikmelise ELi keskmisega, s.o
 - piirkondade puhul liikmesriikides, mille kogurahvatulu elaniku kohta on alla 82% ELi keskmisest: 3,15%;
 - piirkondade puhul liikmesriikides, mille kogurahvatulu elaniku kohta on 82–99% ELi keskmisest: 2,70%;
 - piirkondade puhul liikmesriikides, mille kogurahvatulu elaniku kohta on üle 99% ELi keskmisest: 1,65%;
 - (iii) kui see on kohaldatav, lisatakse alapunktis ii saadud summale summa, mis saadakse 1300 euro suuruse lisamakse eraldamisega iga töötü kohta aastas, kohaldatuna kõnealuse piirkonna töötute selle osa suhtes, mis ületab töötute arvu, mis on saadud kõikide ELi vähemarenenud piirkondade keskmist tööpuuduse taset kohaldades;
 - (iv) linnade lisamakseid ei ole.
34. Selle meetodika tulemusel saadud arvule kohaldatakse ülemmäärasid.

Üleminekupiirkondadele kohaldatav eraldamise meetod

35. Igale liikmesriigile eraldatavate vahendite konkreetne tase põhineb objektiivsel meetodil ja arvutatakse järgmiselt. Igale liikmesriigile väljamakstavad eraldised on tema üksikutele abikõlblikele piirkondadele eraldatavate vahendite summa, mis arvutatakse vastavalt järgmistele alapunktidele:
 - (i) abi minimaalse ja maksimaalse teoreetilise osatähtsuse kindlaksmääramine iga abikõlbliku üleminekupiirkonna kohta. Toetuse miinimumtase määratakse kindlaks keskmise abi osatähtsuse järgi elaniku kohta liikmesriigis enne 60%se piirkondliku ohutusvõrgu eraldamist kõnealuse liikmesriigi enamarenenud piirkondadele. Toetuse maksimumtaseme puhul kasutatakse teoreetilist piirkonda, mille SKP elaniku kohta on 75% 27liikmelise ELi keskmisest, ja see arvutatakse kasutades punkti 33 alapunktides i ja ii esitatud meetodit. Nii saadud summast võetakse arvesse 40%;

- (ii) algsete piirkondlike eraldiste arvutamine, mille puhul võetakse arvesse piirkonna SKP elaniku kohta, kasutades piirkonna suhtelise jõukuse lineaarset interpoleerimist 27liikmelise ELi suhtes;
- (iii) kui see on kohaldatav, lisatakse alapunktis ii saadud summale summa, mis saadakse 1100 euro suuruse lisamakse eraldamisega iga töötü kohta aastas, kohaldatauna kõnealuse piirkonna töötute selle osa suhtes, mis ületab töötute arvu, mis on saadud kõikide ELi vähemarenenud piirkondade keskmist tööpuuduse taset kohaldades;
- (iv) linnade lisamakseid ei ole.

36. Selle metoodika tulemusel saadud arvule kohaldatakse ülemmäärasid.

Enamarenenud piirkondadele kohaldatav eraldamisemeetod

- 37. Algne teoreetiline rahastamise kogusumma saadakse, korrutades abi keskmise osatähtsuse 19,8 eurot elaniku kohta aastas abikõlbliku elanikkonna arvuga.
- 38. Igale asjaomasele liikmesriigile kuuluv osa on riigi abikõlblike piirkondade osade summa, mis määratakse kindlaks järgmiste kriteeriumide alusel vastavalt esitatud osakaalule:
 - kogu piirkonna rahvaarv (osakaal 25%);
 - töötute arv NUTS 2. tasandi piirkondades, mille töötuse tase on suurem kui kõigi enamarenenud piirkondade keskmine (osakaal 20%);
 - täiendav tööhõive, mida on tarvis strateegia „Euroopa 2020” 75%-lise piirkondliku tööhõive määra (20–64aastase elanikkonna seas) eesmärgi saavutamiseks (osakaal 20%);
 - kolmanda taseme hariduse omandanud 30–34 aasta vanuste inimeste täiendav arv, mida on tarvis strateegia „Euroopa 2020” 40%-lise eesmärgi saavutamiseks (osakaal 12,5%);
 - haridus- ja koolitussüsteemist varakult lahkunud noorte arv (vanuses 18–24 aastat), mis tuleb praegusest lahutada, et saavutada strateegia „Euroopa 2020” 10%line eesmärk (osakaal 12,5%);
 - vahe piirkonna tegeliku SKP (ostujõu pariteetides) ja piirkonna teoreetilise SKP vahel, kui piirkonna SKP elaniku kohta oleks sama nagu kõige jõukamas NUTS 2. tasandi piirkonnas (osakaal 7,5%);
 - rahvaarv NUTS 3. tasandi piirkondades, mille rahvastiku tihedus on alla 12,5 elaniku/km² (osakaal 2,5%).

Linnade lisamakseid ei ole.

Ühtekuuluvusfondi vahendite eraldamise meetod

- 39. Rahastamise teoreetiline kogusumma saadakse, korrutades keskmise abimäära 48 eurot elaniku kohta abikõlbliku elanikkonna arvuga. Nimetatud rahastamise teoreetilisest kogusummast igale abikõlblikule liikmesriigile antavate eraldiste eelnevalt kindlaks määratud summa vastab protsendimäärale, mis põhineb riigi elanikkonnal, pindalal ja riigi jõukusel, ning saadakse järgmiste alapunktide rakendamise abil:
 - (i) liikmesriigi rahvaarvu ja pindala aritmeetilise keskmise osakaalu arvutamine kõigi abikõlblike liikmesriikide kogu rahvaarvust ja pindalast. Kui aga liikmesriigi osakaal kogu rahvaarvust ületab tema osakaalu kogu pindalast teguri võrra, mis on 5 või suurem, kajastades äärmiselt suurt rahvastikutihedust, kasutatakse selles alapunktis ainult liikmesriigi osakaalu kogu elanikkonnast;
 - (ii) sellisel viisil saadud protsendimäär korrigeeritakse koefitsiendiga, mis moodustab ühe kolmandiku protsendimäärast, mille võrra selle liikmesriigi 2008.–2010. aasta kogurahvatulu elaniku kohta (ostujõu pariteetides) ületab kõigi abikõlblike liikmesriikide keskmist kogurahvatulu elaniku kohta või jääb sellest allapoole (keskmine vastab 100%-le).
- 40. Selleks et kajastada Euroopa Liiduga 1. mail 2004. aastal või hiljem ühinenud liikmesriikide olulisi vajadusi transpordi- ja keskkonna infrastruktuuri valdkonnas, määratakse nende Ühtekuuluvusfondi osaks üks kolmandik kogu lõplikust rahalisest eraldisest pärast ülemmäära kohaldamist (struktuurifondid koos Ühtekuuluvusfondiga), mis saadakse keskmiselt perioodi vältel.
- 41. Liikmesriigid, kes vastavad täielikult aastatel 2007–2013 Ühtekuuluvusfondist abi saamise tingimustele, kuid kelle nominaalne kogurahvatulu elaniku kohta ületab 90% 27liikmelise ELi keskmisest kogurahvatulust, saavad üleminekuperioodil Ühtekuuluvusfondist eritoetust. See üleminekuperioodi toetus on 2014. aastal 48 eurot elaniku kohta ja kaotatakse järk-järgult 2020. aastaks.
- 42. Selle metoodika tulemusel saadud arvule kohaldatakse ülemmäärasid.

Euroopa territoriaalse koostöö vahendite eraldamise meetod

- 43. Liikmesriigi poolt eraldatavad vahendid, mis hõlmavad piiriülest ja riikidevahelist koostööd, määratakse iga liikmesriigi piirialade rahvastiku osakaalu ja kogurahvastiku osakaalu kaalutud summana. Kaaluteguri määravad piiriülese ja riikidevahelise koostöö vastavad osakaalud. Piiriülese ja riikidevahelise koostöö osakaalud on 77,9% ja 22,1%.

Äärepoolseimatele, hõredalt asustatud piirkondadele ja saartele vahendite eraldamise meetod

- 44. Äärepoolseimad piirkonnad ja põhjapoolsed hõredalt asustatud NUTS 2. tasandi piirkonnad saavad täiendavat eritoetust, mille suurusjärk on 30 eurot elaniku kohta aastas. See jaotatakse piirkonna ja liikmesriigi kohta proportsionaalselt nende piirkondade kogurahvastikuga. Saarte piirkonna eriomast olukorda on vaja samuti arvesse võtta.

Ülemmäärad

45. Tagamaks et Ühtekuuluvusfondist jaotatakse vahendeid asjakohaselt kõige vähem arenenud piirkondadele ja liikmesriikidele, ning vähendamaks elaniku kohta saadava abi suuruse erinevust, on liikmesriikidele ülekantavate vahendite maksimummäär 2,35% nende SKPst. Ülemmäärased kohaldatakse aastapõhiselt ning kohaldamise korral vähendatakse nendega proportsionaalselt kõiki ülekandeid (välja arvatud ülekanded enamarenenud piirkondadele ja ülekanded Euroopa territoriaalse koostöö raames) asjaomastele liikmesriikidele, selleks et saavutada ülekannete maksimummäär. Liikmesriikide puhul, kes ühinesid liiduga enne 2013. aastat ja kelle keskmine SKP reaalkasv aastatel 2008–2010 oli alla –1%, suurendatakse ülekannete maksimummäära 10% võrra, saades ülemmääraks 2,59%.
46. Võttes arvesse praegust majanduslikku olukorda, ei saa ülemmäära seadmise eeskirjadega ette näha, et liikmesriikidele tehtavad eraldised on suuremad kui 110% nende tegelikust tasemest ajavahemikul 2007–2013.

Ohutusvõrgud

47. Kõigile piirkondadele, mille SKP elaniku kohta oli aastatel 2007–2013 alla 75% 25liikmelise ELi keskmisest, kuid mille SKP elaniku kohta on üle 75% 27-liikmelise ELi keskmisest, aastatel 2014–2020 eraldatava toetuse miinimumtase majanduskasvu ja töökohtade loomisse investeerimise eesmärgi raames võrdub igal aastal 60%ga nende varasemast keskmisest soovituslikust aastaeraldisest, mis tehti lähenemiseesmärgi alusel; protsendid on komisjon välja arvutanud 2007.–2013. aasta mitmeaastase finantsraamistiku raames.
48. Liikmesriigile tehtava kogueraldise (Ühtekuuluvusfond ja struktuurifondid) miinimummäär on 55% aastate 2007–2013 kogueraldisest sellele riigile. Selle nõude täitmiseks tehtavat kohandust kohaldatakse proportsionaalselt Ühtekuuluvusfondi ja struktuurifondide eraldistele, välja arvatud Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi raames tehtavad eraldised.
49. Ükski üleminekupiirkond ei saa vähem, kui ta oleks saanud siis, kui ta oleks olnud enamarenenud piirkond. Miinimumeraldise taseme kindlaksmääramiseks kohaldatakse enamarenenud piirkondade puhul kasutatavat eraldiste jaotamise meetodit kõikide piirkondade suhtes, mille SKP elaniku kohta on vähemalt 75% 27-liikmelise ELi keskmisest.

Muud spetsiaalsed sätted eraldiste kohta

50. Euroala majanduskriis on rängalt mõjutanud mitmeid euroala liikmesriike, avaldades otsest mõju nende jõukuse tasemele. Selle olukorraga tegelemiseks ning majanduskasvu ja töökohtade loomise soodustamiseks nendes liikmesriikides nähakse struktuurifondidega ette järgmised lisaeraldised: 1,375 miljardit eurot Kreeka enamarenenud piirkondadele, 1,0 miljardit eurot Portugalile, mis jaguneb järgmiselt: 450 miljonit eurot enamarenenud piirkondadele, millest 150 miljonit eurot Madeirale, 75 miljonit eurot üleminekupiirkondadele ja 475 miljonit eurot vähemarenenud piirkondadele, 100 miljonit eurot Iirimaa Borderi, Midlandi ja Westerni piirkonnale, 1,824 miljardit eurot Hispaaniale, millest 500 miljonit eurot Extremadura piirkonnale, ja 1,5 miljardit eurot Itaalia vähemarenenud piirkondadele, millest 500 miljonit eurot linnavälistele piirkondadele.
51. Selleks et võtta arvesse probleeme, millega seisavad silmitsi saareriikidest liikmesriigid ja teatavad Euroopa Liidu kaugemad piirkonnad, saavad Malta ja Küpros pärast punkti 48 kohaldamist vastavalt 200 miljoni euro ja 150 miljoni euro suuruse lisatoetuse majanduskasvu ja töökohtade loomise eesmärgi alusel ning see jaguneb järgmiselt: üks kolmandik Ühtekuuluvusfondi ja kaks kolmandikku struktuurifondide jaoks. Ceutale ja Melillale eraldatakse struktuurifondidest lisatoetusena 50 miljonit eurot. Äärepoolseimale piirkonnale Mayotte'ile eraldatakse struktuurifondidest toetusena kokku 200 miljonit eurot.
52. Selleks et aidata teatavatel piirkondadel kohaneda kas muutusega oma staatuses või nende majanduste hiljutiste suundumuste pikaajalise mõjuga, tehakse järgmise eraldised: Belgia (133 miljonit eurot, millest 66,5 miljonit eurot Limburgile ja 66,5 miljonit eurot Vallooniale), Saksamaa (710 miljonit eurot, millest 510 miljonit eurot endistele lähenemispiirkondadele ja 200 miljonit eurot Leipzigi). Olenemata punktist 45, eraldatakse struktuurifondidest Ungari vähemarenenud piirkondadele lisatoetusena 1,560 miljardit eurot, Tšehhi Vabariigi vähemarenenud piirkondadele lisatoetusena 900 miljonit eurot (millest 300 miljonit eurot kantakse üle Tšehhi Vabariigi maaelu arengu eraldisest) ja Sloveenia vähemarenenud piirkonnale lisatoetusena 75 miljonit eurot.
53. Programmi PEACE jaoks eraldatakse kokku 150 miljonit eurot.

Läbivaatamisklausel

54. Võttes arvesse Kreeka ja teiste kriisi käes kannatavate riikide eriti rasket olukorda, vaatab komisjon 2016. aastal läbi kõik liikmesriikidele 2017.–2020. aasta ühtekuuluvuspoliitika majanduskasvu ja töökohtade loomisse investeerimise eesmärgi raames tehtud eraldised, kohaldades punktides 33–49 määratletud eraldamise meetodit ja võttes aluseks sel ajal kättesaadava kõige hiljutisema statistika ning võrdluse liikmesriikide aastate 2014–2015 summeeritud SKP ja 2012. aastal prognoositud summeeritud SKP vahel. Komisjon kohandab neid kogueraldisi iga kord, kui summeeritud erinevus on suurem kui +/-5%. Kohanduste kogu netomõju ei tohi ületada 4 miljardit eurot. Nõutav kohandamine jaotatakse võrdsete osadena aastatele 2017–2020 ning finantsraamistiku vastavat ülemmäära muudetakse vastavalt.

Kaasrahastamise määrad

55. Kaasrahastamise määr rakenduskavade iga prioriteetse suuna tasandil majanduskasvu ja töökohtade loomisse investeerimise eesmärgi raames ei ole suurem kui:

- (a) 85% Ühtekuuluvusfondi puhul;
- (b) 85% vähemarenenud piirkondade puhul liikmesriikides, mille keskmine SKP elaniku kohta aastatel 2007–2009 oli alla 85% 27-liikmelise ELi keskmisest samal perioodil, ning äärepoolseimate piirkondade puhul;
- (c) 80% vähemarenenud piirkondade puhul liikmesriikides, millele ei osutatud punktis b, kuid mis 1. jaanuari 2014. aasta seisuga on abikõlblikud Ühtekuuluvusfondi üleminekukorra alusel;
- (d) 80% vähemarenenud piirkondade puhul muudes liikmesriikides peale punktides b ja c osutatute ning kõigi piirkondade puhul, mille SKP elaniku kohta oli aastatel 2007–2013 alla 75% 25-liikmelise ELi keskmisest vaatlusperioodil, kuid mille SKP elaniku kohta on üle 75% 27-liikmelise ELi keskmisest SKPst, ning määruse (EÜ) nr 1083/2006 artikli 8 lõikes 1 määratletud piirkondade puhul, kes saavad üleminekutoetust ajavahemikus 2007–2013;
- (e) 60% ülemineku piirkondade puhul, välja arvatud punktis d osutatud piirkonnad;
- (f) 50% enamarenenud piirkondade puhul, välja arvatud punktis d osutatud piirkonnad.

Kaasrahastamise määr rakenduskavade iga prioriteetse suuna tasandil Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi raames ei ole suurem kui 85%. Programmides, kus osaleb vähemalt üks vähemarenenud piirkond, võidakse Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi raames kaasrahastamise määra tõsta 85%ni.

Aluslepingu artiklis 349 määratletud äärepoolseimatele piirkondadele ja NUTS 2. tasandi piirkondadele, mis vastavad Austria, Soome ja Rootsi ühinemislepingu protokoll nr 6 artiklis 2 sätestatud kriteeriumidele, tehtavate täiendavate eraldiste kaasrahastamise määr ei ole suurem kui 50%.

56. Ajutiste eelarveraskustega liikmesriigile tehtavate maksete suurendamine

Kui liikmesriik saab rahalist abi kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 136 või 143, võib kohaldada (10 protsendipunkti võrra) kõrgemat kaasrahastamise määra, vähendades seeläbi eelarve konsolideerimise ajal survet liikmesriikide eelarvetele, kuid säilitades samal ajal ELi poolse rahastamise üldise taseme. Seda eeskirja kohaldatakse jätkuvalt nende liikmesriikide suhtes kuni 2016. aastani, mil seda hinnatakse uuesti punktis 54 ette nähtud läbivaatamise raames.

Regionaalabi

- 57. Piirkondliku riigiabi eeskirjad ei tohi moonutada konkurentsi. Euroopa Ülemkogu kutsub komisjoni üles tegema tööd regionaalabi läbivaadatud suuniste kiireks vastuvõtmiseks, millega ta on algust teinud. Sellega seoses tagab komisjon, et liikmesriigid saavad arvesse võtta lähenemisi piirkondadega piirnevate piirkondade erilist olukorda.

ABI ENIM PUUDUSTKANNATAVATELE ISIKUTELE

- 58. Enim puudustkannatavatele isikutele antava abi summa on 2500 miljonit eurot aastatel 2014–2020 ning see võetakse Euroopa Sotsiaalfondi eraldistest.

NOORTE TÖÖHÕIVE ALGATUS

- 59. Euroopa Ülemkogu on mitmel korral rõhutanud, et noorte tööhõive edendamist tuleb pidada esmaprioriteediks. Ülemkogu pühendas sellele teemale 2012. aasta jaanuaris spetsiaalse kohtumise ning seadis küsimuse olulisele kohale ka majanduskasvu ja töökohtade loomise kokkuleppes. Ülemkogu ootab nõukogult noortegarantiid käsitleva soovitusena peatset vastuvõtmist. Ülemkogu kutsub komisjoni üles lähinädalatel andma lõpliku kuju praktika kvaliteediraamistikule, looma õpipoisiõppe liidu ning esitama ettepanekud uue EURESe määruse kohta. Nende pingutuste toetuseks tuleks kasutada ELi eelarvet. Tunnistades teatavate piirkondade noorte eriti keerulist olukorda, on Euroopa Ülemkogu otsustanud luua noorte tööhõive algatuse, et anda lisa ELi struktuurifondidest juba antavale väga märkimisväärsele toetusele ja selle mõju tugevdada. Algatuses saavad osaleda kõik piirkonnad (NUTS 2. tasand), kus noorte töötuse määr on üle 25%. Algatusega toetatakse komisjoni poolt 2012. aasta detsembris välja pakutud noorte tööhõivepaketi esitatud meetmeid ning eelkõige noortegarantiid pärast selle vastuvõtmist. Algatuse toetussumma on 6000 miljonit eurot ajavahemikuks 2014–2020.
- 60. 3000 miljonit eurot saadakse Euroopa Sotsiaalfondi sihipärastest investeeringutest abikõlblikes NUTS 2. tasandi piirkondades, proportsionaalselt nende piirkondade töötute noorte arvuga, ja 3000 miljonit noorte tööhõive jaoks tehtavalt eraldi eelarverealt alamrubriigis 1b. Abikõlblikkus ja töötute noorte arv määratakse kindlaks liidu 2012. aasta arvude põhjal. Igale Euroopa Sotsiaalfondi sekkumisele abikõlblikus piirkonnas lisatakse samaväärne summa eraldi eelarverealt. Kattuva summa suhtes ei kohaldata punktide 45 ja 46 alusel ülemmäära seadmise eeskirju.

RUBRIIK 2 „JÄTKUSUUTLIK MAJANDUSKASV: LOODUSVARAD”

- 61. Ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP) eesmärgid on suurendada põllumajanduse tootlikkust tehnika arengu edendamise abil ning põllumajandustootmise ratsionaalse arendamise ja tootmistegurite, eelkõige tööjõu optimaalse kasutamise tagamise abil; seega tagada põllumajandusega tegelevale rahvastikuosale rahuldav elatustase, eelkõige suurendades põllumajandusega tegelejate individuaalset sissetulekut, stabiliseerida turge, tagada toodete kättesaadavus ja nende jõudmine tarbijateni mõistliku hinnaga.

Arvesse tuleks võtta põllumajanduse sotsiaalset struktuuri ja erinevate põllumajanduspiirkondade struktuurilisi ja looduslikke erinevusi.

62. Arvestades selle taustaga, tuleb reformidega tagada 1) toimiv toidu tootmine, 2) loodusvarade jätkusuutlik majandamine ja kliimameetmed ning 3) tasakaalustatud territoriaalne areng. Lisaks tuleks ühine põllumajanduspoliitika integreerida põhjalikult strateegia „Euroopa 2020” eesmärkidega (eelkõige jätkusuutliku majanduskasvu eesmärgiga) ning järgides samas igati ühise põllumajanduspoliitika eesmärke, mis on sätestatud aluslepingus.
63. Kõnealuse põllumajandust, maaelu arengut, kalandust ning keskkonna- ja kliimameetmete rahastamisvahendit hõlmava rubriigi kulukohustuste assigneeringud ei ületa 373 179 miljonit eurot, millest 277 851 miljonit eurot eraldatakse turuga seotud kulude ja otsetoetuste jaoks:

JÄTKUSUUTLIK MAJANDUSKASV: LOODUSVARAD						
(miljonit eurot, 2011. aasta hindades)						
2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
55 883	55 060	54 261	53 448	52 466	51 503	50 558
millest: turuga seotud kulud ja otsetoetused						
41 585	40 989	40 421	39 837	39 079	38 335	37 605

Ajavahemikul 2014–2020 on ühise põllumajanduspoliitika aluseks jätkuvalt kahest sambast koosnev struktuur.

- I samba abil makstakse põllumajandustootjatele otsetoetusi ja rahastatakse turumeetmeid. Otsetoetusi ja turumeetmeid rahastatakse täielikult ja ainult ELi eelarvest, et tagada ühise poliitika kohaldamine kogu ühtse turu lõikes ning kasutada ühtset haldus- ja kontrollisüsteemi (IACS).
- ÜPP II samba abil pakutakse teatavaid avalikke keskkonnahüvesid, suurendatakse põllumajanduse ja metsandussektori konkurentsivõimet ning edendatakse majandustegevuse mitmekesistamist ja elukvaliteeti maapiirkondades, sealhulgas konkreetsete probleemidega piirkondades. II samba meetmeid kaasrahastavad liikmesriigid vastavalt punktis 73 esitatud sätetele, mis aitab tagada põhieesmärkide saavutamist ja suurendab maaelu arengu poliitika võimendavat mõju.

I sammas

Otsetoetuste tase ja jaotamise mudel – lähenemise üksikasjad liikmesriikides

64. Selleks et kohandada rubriigi 2 alla kuuluvate kulude üldist taset, järgides samal ajal ühinemislepingutes ette nähtud otsetoetuste järkjärgulise kohaldamise põhimõtteid, vähendatakse kõnealuse ajavahemiku jooksul ELi otsetoetuste keskmist taset jooksevhindades hektari kohta. Otsetoetusi hakatakse liikmesriikide vahel jaotama võrdsemalt – võttes samas arvesse senini esinevaid erinevusi palgatasemetes, ostujõus, põllumajandustööstuse toodangus ja sisendikuludes –, nõrgendades selleks järkjärgult seost varasemate võrdlussummadega ja pidades silmas ühise põllumajanduspoliitika ja liidu eelarve üldist konteksti. ÜPP toetuse üldise jaotamise puhul tuleks võtta arvesse konkreetseid asjaolusid, nagu suure lisaväärtusega põllumajanduspiirkonnad ja juhtumid, kus lähenemise mõjud on ebaproportsionaalselt tuntuavad.

Kõik liikmesriigid, kus otsetoetuste tase hektari kohta on alla 90% ELi keskmisest, vähendavad järgmise perioodi jooksul vahet oma praeguse otsetoetuste taseme ja 90% ELi keskmise taseme vahel ühe kolmandiku võrra. Kõik liikmesriigid peaksid saavutama 2020. aastaks vähemalt taseme, mis on 196 eurot hektari kohta jooksevhindades. Sellist lähenemist rahastavad kõik liikmesriigid, kelle otsetoetuste tase on kõrgem ELi keskmisest, proportsionaalselt sellele, kui palju erineb nende makstavate otsetoetuste tase ELi keskmisest tasemest. See protsess viiakse ellu järkjärgult kuue aasta jooksul alates 2015. kuni 2020. eelarveaastani.

Suurettevõtjatele makstava toetuse ülempiiri kehtestamine

65. Liikmesriigid kehtestavad vabatahtlikult ülempiiri suurettevõtjatele makstavatele otsetoetustele.

Finantsdistsipliini tagamise meetod

66. Tagamaks ÜPP rahastamissummade vastavust mitmeaastases finantsraamistikus kehtestatud iga-aastastele ülemmääradele, tuleks säilitada finantsdistsipliini mehhanism, mis on praegu ette nähtud määruse 73/2009 artikliga 11 ja mille kohaselt otsetoetuste taset kohandatakse, kui prognoosid näitavad, et rubriigi 2 vaheülemäär asjaomasel eelarveaastal ületatakse, kuid ilma 300 miljoni eurose reservita.

Otsetoetuste keskkonnahoidlikumaks muutmine

67. ÜPP üldist keskkonnasäästlikkust suurendatakse otsetoetuste keskkonnahoidlikumaks muutmise abil, kasutades selleks teatavaid kliimat ja keskkonda säästvaid põllumajandustavasid, mis määratletakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses, millega kehtestatakse ühise põllumajanduspoliitika raames toetuskavade alusel põllumajandustootjatele makstavate otsetoetuste eeskirjad, ning mida kõik põllumajandustootjad peavad järgima, vältides seejuures tarbetu halduskoormuse teket. Nimetatud

põllumajandustavade rahastamiseks kasutavad liikmesriigid 30% iga-aastasest riiklikust ülemmäärast, kusjuures liikmesriikidele võimaldatakse selgelt määratletud paindlikkust keskkonnahoidlikumaks muutmise samaväärsete meetmete valimisel. Nõuet, et iga põllumajandusettevõtjal peab olema ökoloogilise kasutuseesmärgiga maa-ala, rakendatakse viisil, mis ei nõua kõnealuse maa-ala tootmisest kõrvaldamist ning millega välditakse põllumajandusettevõtjate sissetuleku põhjendamatu vähenemist.

Sammastevaheline paindlikkus

68. Liikmesriigid võivad otsustada kasutada Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) rahastatavate maaelu arengu programmide raames võetavate meetmete jaoks lisatoetust kuni 15% oma iga-aastasest riiklikust ülemmäärast kalendriaastateks 2014–2019, nagu on sätestatud otsetoetuste määruse II lisas. Selle tulemusena ei saa vastavat summat enam otsetoetuste andmiseks kasutada.
69. Liikmesriigid võivad otsustada kasutada otsetoetusi käsitleva määruse kohasteks otsetoetusteks kuni 15% summast, mis on toetusena eraldatud EAFRDst aastatel 2015–2020 rahastatavate maaelu arengu programmide raames võetavatele meetmetele. Liikmesriigid, kus otsetoetuste tase hektari kohta on alla 90% ELi keskmisest, võivad otsustada teha otsetoetustena kättesaadavaks täiendavad 10% maaelu arengu alla kuuluvate meetmete toetuseks eraldatud summast. Selle tulemusena ei saa vastavat summat enam kasutada maaelu arengu programmi kohaste toetusmeetmete puhul.

II sammas

Maaelu arengu toetuse jaotamise põhimõtted

70. Maaelu arengu toetust hakatakse liikmesriikide vahel jaotama objektiivsete kriteeriumide ja varasemate tulemuste põhjal, võttes samas arvesse maaelu arengu eesmärke ja pidades silmas ühise põllumajanduspoliitika ja liidu eelarve üldist konteksti.
71. Maaelu arengu toetuste kogusumma on 84 936 miljonit eurot. Summade jaotuse aastate kaupa määravad kindlaks Euroopa Parlament ja nõukogu. Üksikutele liikmesriikidele ette nähtud summasid korrigeeritakse, et võtta arvesse eespool punktides 68 ja 69 osutatud sätteid.
72. Maaelu arenguks ette nähtud kogusumma jaotamine liikmesriikide vahel põhineb objektiivsetel kriteeriumidel ja varasematel tulemustel.

Piiratud arvule liikmesriikidele, kus põllumajandussektoris esineb teatavaid struktuurilisi probleeme või kes on investeerinud suuri summasid tõhusasse rakendamisraamistikku 2. samba kulude puhul, tehakse järgmised täiendavad eraldised: Austria (700 miljonit eurot), Prantsusmaa (1000 miljonit eurot), Iirimaa (100 miljonit eurot), Itaalia (1500 miljonit eurot), Luksemburg (20 miljonit eurot), Malta (32 miljonit eurot), Leedu (100 miljonit eurot), Läti (67 miljonit eurot), Eesti (50 miljonit eurot), Rootsi (150 miljonit eurot), Portugal (500 miljonit eurot), Küpros (7 miljonit eurot), Hispaania (500 miljonit eurot), Belgia (80 miljonit eurot), Sloveenia (150 miljonit eurot) ja Soome (600 miljonit eurot). Liikmesriikide puhul, kes saavad rahalist abi kooskõlas ELi toimimise lepingu artiklitega 136 või 143, kohaldatakse nende täiendavate eraldiste suhtes 100%-list kaasrahastamise määra. Seda eeskirja kohaldatakse jätkuvalt nende liikmesriikide suhtes kuni 2016. aastani, mil seda hinnatakse uuesti.

Maaelu arengu toetuse kaasrahastamismäärad

73. Maaelu arengu programmidega kehtestatakse kõigi meetmete suhtes kohaldatav ühtne EAFRD toetusmäär. Vajaduse korral määratletakse eraldi EAFRD panuse määr vähemarenenud piirkondadele, üleminekupiirkondadele ning äärepoolseimatele piirkondadele ja Egeuse mere väikesaartele määruse (EMÜ) nr 2019/93 tähenduses. Maksimalne EAFRD toetusmäär on järgmine:
 - 75% toetuskõlblikest riiklikest kulutustest vähemarenenud piirkondades, äärepoolseimates piirkondades ja Egeuse mere väikesaartel määruse (EMÜ) nr 2019/93 tähenduses;
 - 75% toetuskõlblikest riiklikest kulutustest kõigile piirkondadele, kus SKP elaniku kohta oli aastatel 2007–2013 alla 75% 25-liikmelise ELi keskmisest nimetatud ajavahemikul, kuid SKP elaniku kohta on üle 75% 27-liikmelise ELi keskmisest SKPst;
 - 63% toetuskõlblikest riiklikest kulutustest muudele kui eelmises taandes nimetatud üleminekupiirkondadele;
 - 53% toetuskõlblikest riiklikest kulutustest teistes piirkondades;
 - 75% meetmete puhul, mis toetavad keskkonnavalaseid ning kliimamuutuse leevendamise ja nendega kohanemise eesmärke;
 - 100% summade puhul, mis on I sambast II sambasse üle kantud (vt punkt 68) kui lisatoetus maaelu arendamiseks.

Minimaalne EAFRD toetusmäär on 20%. Muud EAFRD maksimaalsed toetusmäärad konkreetsete meetmete puhul määratakse kindlaks määruses Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta.

Kui liikmesriik saab rahalist abi kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 136 või 143, võib kohaldada (10 protsendipunkti võrra) kõrgemat kaasrahastamise määra, vähendades seeläbi eelarve konsolideerimise ajal survet liikmesriikide eelarvetele, kuid säilitades samal ajal ELi poolse rahastamise üldise taseme. Seda eeskirja kohaldatakse jätkuvalt nende liikmesriikide suhtes kuni 2016. aastani, mil seda hinnatakse uuesti punktis 54 ette nähtud läbivaatamise raames.

74. Rubriigi 2 raames ette nähtud rahastamisega toetatakse ka ühist kalanduspoliitikat ja integreeritud merenduspoliitikat, eelkõige Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi ning ühise kalanduspoliitika rahvusvahelise mõõtme rahastamispaketi abil, ning samuti kliima- ja keskkonnavalaseid meetmeid keskkonna ja kliimameetmete programmi (LIFE) abil.

Uus kriisireserv põllumajandussektoris

75. Uus kriisireserv põllumajandussektoris, mis on ette nähtud abi osutamiseks juhul, kui põllumajanduslikku tootmist või turustamist mõjutavad suured kriisid, paigutatakse rubriiki 2 summas 2800 miljonit eurot. Reserv luuakse, vähendades iga aasta alguses otsetoetusi finantsdistsipliini mehhanismiga. Reservi laekunud summa kantakse otse aastaeelarvesse ning juhul, kui seda ei kasutata kriisimeetmete jaoks, makstakse see tagasi otsetoetustena.

SÄTTED, MIS ON ASJAKOHASED ERFi, ESFi, ÜHTEKUULUVUSFONDI, EAFRD JA EMKFi SUHTES

Ühine strateegiline raamistik

76. Struktuurifond ja ühtekuuluvusfondid ühendatakse ühise strateegilise raamistiku raames Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi (EAFRD) ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondiga (EMKF), selleks et maksimeerida nende tulemuslikkust ja parandada nii palju kui võimalik nende koostoimet. Selleks tuleb kooskõlas strateegiaga „Euroopa 2020” koostada temaatiliste eesmärkide loetelu.

Makromajanduslikud tingimused

77. Tihedama sideme loomine ühtekuuluvuspoliitika ja liidu majanduse juhtimise vahel tagab, et ühise strateegilise raamistiku fondide raames tehtavate kulutuste tulemuslikkust toetab usaldusväärne majanduspoliitika ning et ühise strateegilise raamistiku fonde võib vajadusel ümber suunata, et lahendada riigi majandusprobleeme. Sel põhjusel kehtestatakse ühise strateegilise raamistiku määrusega järkjärgulised makromajanduslikud tingimused.
78. Komisjon võib liikmesriigilt nõuda, et see vaataks läbi oma partnerluslepingu ja asjaomased programmid ning teeks muudatusettepanekuid, kui on vaja toetada nõukogu asjakohaste soovitude rakendamist või maksimeerida ühise strateegilise raamistiku fondide kasvumõju liikmesriikides, kes saavad ELilt rahalist abi. Selline nõudmine võidakse esitada selleks, et toetada:
- (a) majanduspoliitika üldsuuniste kohaseid soovitusi;
 - (b) tööhõivealaseid soovitusi;
 - (c) kooskõlas artikli 136 lõikega 1 euroala liikmesriikidele adresseeritud erimeetmed;
 - (d) soovitusi ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse raames;
 - (e) soovitusi ülemäärase tasakaalustamatuse menetluse raames;
 - (f) liidu toetust keskpika maksebilansi tasakaalustamise vahendi raames;
 - (g) liidu toetust Euroopa finantsstabiilsusmehhanismi raames;
 - (h) finantsabi Euroopa stabiilsusmehhanismi raames,
79. Kui liikmesriik ei võta tõhusaid meetmeid komisjoni nõudmise peale vaadata läbi oma partnerluslepingu ja asjaomased programmid ning teha ettepanekuid nende muutmiseks, võidakse peatada osa maksetest või kõik maksed.
80. Kui tehakse järeldus, et liikmesriik ei ole võtnud piisavaid meetmeid tulenevalt järgmisest:
- (a) kooskõlas artikli 136 lõikega 1 euroala liikmesriikidele adresseeritud erimeetmed;
 - (b) ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlus;
 - (c) makromajandusliku tasakaalustamatuse menetlus;
 - (d) programm keskpika maksebilansi tasakaalustamise süsteemi raames;
 - (e) programm Euroopa finantsstabiilsusmehhanismi raames;
 - (f) finantsabi Euroopa stabiilsusmehhanismi raames,
- peatatakse osa kulukohustustest ja maksetest või kõik kulukohustused ja maksed.
81. Ettepaneku kulukohustuste peatamiseks teeb komisjon ning kui nõukogu ei lükka seda ettepanekut ühe kuu jooksul kvalifitseeritud häälteenamusega tagasi, loetakse see automaatselt nõukogu poolt vastuvõetuks. Otsuse maksete peatamise kohta teeb nõukogu komisjoni ettepanekul. Mis tahes peatamise otsused peavad olema proportsionaalsed ja mõjusad, võttes arvesse asjaomase liikmesriigi majanduslikku ja sotsiaalset olukorda ning järgides liikmesriikide võrdse kohtlemise põhimõtet, eelkõige seoses peatamise mõjuga asjaomase liikmesriigi majandusele. Prioriteetseks tuleks pidada kulukohustuste peatamist; maksed tuleks peatada üksnes juhul, kui taotletakse kohaseid meetmeid ja kui nõuded on jäetud täitmata.
82. Kulukohustuste täitmise peatamisel järgitakse kahe ülemmäära kohaldamise meetodit,
- (a) kehtestades kuni 50%-lise ülemmäära ühise strateegilise raamistiku fondidest tehtavatele maksetele ülemäärase eelarvepuudujäägi esmakordse menetluse korral ning kuni 25%-lise ülemmäära ühise strateegilise raamistiku fondidest tehtavatele maksetele

ülemäärase tasakaalustamatuse esmakordse menetluse korral. Kohustuste täitmise peatamine peaks toimuma järk-järgult ning ulatuma kuni 100%ni ühise strateegilise raamistiku fondidest tehtavatest maksetest ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse korral ning kuni 50%ni ühise strateegilise raamistiku fondidest tehtavatest maksetest ülemäärase tasakaalustamatuse menetluse korral, võttes arvesse rikkumise tõsidust;

- (b) kehtestades ülemäärana kuni 0,5% nominaalsest SKPst ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse esmakordse rikkumise korral vastavalt ühise strateegilise raamistiku määruse artikli 21 lõike 6 punktile b ning ülemäärana kuni 0,25% nominaalsest SKPst ülemäärase tasakaalustamatuse menetluse esmakordse rikkumise korral vastavalt ühise strateegilise raamistiku määruse artikli 21 lõike 6 punktile c. Kui nõuete mittejärgimine jätkub, tuleks seda SKPga seotud ülemäärana järk-järgult suurendada kuni maksimaalselt 1%ni nominaalsest SKPst ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse edasise rikkumise korral vastavalt ühise strateegilise raamistiku määruse artikli 21 lõike 6 punktile b ning maksimaalselt kuni 0,5%ni nominaalsest SKPst ülemäärase tasakaalustamatuse menetluse edasise rikkumise korral vastavalt ühise strateegilise raamistiku määruse artikli 21 lõike 6 punktile c, võttes arvesse rikkumise tõsidust.
83. Komisjon lõpetab kulukohustuste täitmise peatamise, ilma et see piiraks kulukohustuste vabastamise eeskirjade kohaldamist. Maksete puhul teeb otsuse lõpetada kulukohustuste täitmise peatamine nõukogu komisjoni ettepaneku alusel. Vahendid tehakse asjaomasele liikmesriigile taas kättesaadavaks, niipea kui see liikmesriik võtab vajalikke meetmeid.
84. Tulenevalt Euroopa Liidu lepingule ja ELi toimimise lepingule lisatud protokollist (nr 15) ei kohaldata punkti 79 seoses punkti 78 alapunktidega a, b, d ja e ja punkti 80 alapunktidega b ja c Ühendkuningriigi suhtes (vt rakkerühma 21. oktoobri 2010. aasta aruannet ELis majanduse juhtimise tugevdamise kohta).

Tulemusreserv

85. Kõik liikmesriigid loovad ühtekuuluvuspoliitika majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgi, samuti EAFRD ja EMKFi jaoks riikliku tulemusreservi, mille suurus on 7% nimetatud eesmärgi kogueraldisest ning mis suurendab keskendatud tulemuslikkusele ja aitab saavutada strateegia „Euroopa 2020” eesmäärke. Kulukohustuste summad, mis kantakse igal aastal riiklikku tulemusreservi, jäetakse välja n+3 kulukohustuste vabastamise eeskirjast seni, kuni reservi ei ole eraldatud. Reservi eraldamine toimub pärast tulemuste hindamist 2019. aastal.

Eelrahastamise määrad

86. Programmi alguses tehtav eelmakse tagab liikmesriigile vahendid, et toetada toetusesaajaid programmi rakendamisel juba programmi algusest alates. Seega tuleks kohaldada järgmisi eelrahastamise määrasid.
- Esialgse eelrahastamise summa tasutakse osamaksetena järgmiselt:
- (a) aastal 2014: 1% rakenduskavale terveks programmitöö perioodiks fondidest eraldatava toetuse summast ning 1,5% rakenduskavale terveks programmitöö perioodiks fondidest eraldatava toetuse summast, kui liikmesriik on saanud alates 2010. aastast rahalist abi kooskõlas ELi toimimise lepingu artiklitega 122 või 143 või on saanud rahalist abi EFSFist või saab rahalist abi 31. detsembril 2013 kooskõlas ELi toimimise lepingu artiklitega 136 ja 143;
- (b) aastal 2015: 1% rakenduskavale terveks programmitöö perioodiks fondidest eraldatava toetuse summast ning 1,5% rakenduskavale terveks programmitöö perioodiks fondidest eraldatava toetuse summast, kui liikmesriik on saanud alates 2010. aastast rahalist abi kooskõlas ELi toimimise lepingu artiklitega 122 või 143 või on saanud rahalist abi EFSFist või saab rahalist abi 31. detsembril 2014 kooskõlas ELi toimimise lepingu artiklitega 136 ja 143;
- (c) aastal 2016: 1% rakenduskavale terveks programmitöö perioodiks fondidest eraldatava toetuse summast.
- Kui rakenduskava võetakse vastu 2015. aastal või hiljem, tasutakse varasemad osamaksed vastuvõtmise aastal.

Muud regulatiivsätted

87. Kõik programmid läbivad kulukohustuste vabastamise menetluse, mis kehtestatakse sellel alusel, et vabastatakse kulukohustusega seotud summad, mis ei ole hõlmatud eelrahastamise või maksetaotlusega N+3 perioodi jooksul.
- Rumeenia ja Slovakkia puhul kutsub Euroopa Ülemkogu komisjoni üles uurima praktilisi lahendusi, kuidas vähendada ohtu, et aastate 2007–2013 riiklikud assigneeringud jäävad automaatselt kasutamata, sealhulgas võimalust muuta määrust 1083/2006.

Hindamine

88. Üldasjade nõukogu arutab iga kahe aasta järel punktis 3 osutatul alusel ühise strateegilise raamistiku fondide rakendamist ja tulemusi ning annab panuse kevadise ülemkogu kohtumise üldhinnangusse, milles käsitletakse kõiki ELi poliitikaid ja vahendeid, millega toetatakse majanduskasvu ja töökohtade loomist kogu Euroopa Liidus.
89. Selliste projektide puhul, mille toetuskõlblikud kogukulud ületavad 50 miljonit eurot (transpordiprojektide puhul 75 miljonit eurot), viib komisjon läbi põhjalikuma eelhindamise, tagamaks, et need on kooskõlas partnerluslepinguga, aitavad kaasa programmi eesmärkide saavutamisele ning on majanduslikult otstarbekad.
90. Komisjon ja liikmesriigid peavad programmitöö perioodi alguses leppima kokku ambitsioonikad eesmärgid. Eesmärgid peavad olema mõõdetavad ning hõlmama finants- ja väljundnäitajaid. Komisjon vaatab eesmärkide saavutamiseks tehtavad edusammud

regulaarselt läbi ning esitab vastavalt punktile 3 nõukogule ja Euroopa Parlamendile aruandeid. Kui kokkulepitud eesmärkide saavutamisel ilmneb olulisi puudusi, võib komisjon teha finantskorrektsioone.

Konkurentsipõhimõtte kohaldamine projektide valimisel

91. Liikmesriigid peavad tagama, et projektide valimisel järgitakse mittediskrimineerivaid, läbipaistvaid ning liidu ja siseriikliku õigusega täielikus kooskõlas olevaid menetlusi ja kriteeriumeid, et valituks osutuksid üksnes parimad projektid.

Käibemaks

92. Käibemaks ei ole ühise strateegilise raamistiku fondidest ega Ühtekuuluvusfondist Euroopa ühendamise rahastusse üle kantud 10 000 miljonit eurot toetuse saamiseks kõlblik. Käibemaksusummad on siiski toetuskõlblikud, kui nad ei ole riigi käibemaksuõiguse alusel tagasi nõutavad.

RUBRIIK 3 „JULGEOLEK JA KODAKONDSUS”

93. Sellesse rubriiki kuuluvad meetmed moodustavad mitmesugustest programmidest koosneva kogumi, mis on suunatud julgeolekule ja kodanikele juhtudel, kui koostöö liidu tasandil annab lisaväärtust. See hõlmab eelkõige meetmeid, mis on seotud varjupaigaõiguse ja rändega, ning algatusi välispiiride ja sisejulgeoleku valdkonnas, samuti meetmeid õigusküsimuste valdkonnas. Erilist tähelepanu pööratakse saarte kogukondadele, kes puutuvad kokku ebaproportsionaalsete rändeprobleemidega. Selle rubriigi meetmetega toetatakse ka tööd kodanike osaluse edendamiseks Euroopa Liidus muu hulgas kultuuri, keelelise mitmekesisuse ja loomesektori kaudu. Lisaks hõlmab see meetmeid rahvatervise ja tarbijakaitse edendamiseks. Programmide lihtsustamine tagab tulevikus selle valdkonna meetmete tõhusama ja tulemuslikuma rakendamise.

Selle rubriigi kulukohustuste tase ei ületa 15 686 miljonit eurot:

RUBRIIK 3 „JULGEOLEK JA KODAKONDSUS”						
(miljonit eurot, 2011. aasta hindades)						
2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
2 053	2 075	2 154	2 232	2 312	2 391	2 469

RUBRIIK 4 „GLOBAALNE EUROOPA”

94. Välispoliitika on üks ELi tegevuse tähtsamaid valdkondi ja seda on uues Lissaboni lepingu institutsioonilises raamistikus veelgi tugevdatud. Mitmeaastane finantsraamistik peab toetama ELi kindlat eesmärki olla rahvusvahelisel areenil aktiivsem osaleja, kellel on nii piirkondlikud kui ka globaalsed huvid ja kohustused. Raamistiku rahastamisvahendid tugevdavad ELi koostööd partneritega, toetavad eesmärki edendada ELi väärtusi välisriikides, kajastades ELi poliitikat suuremate ülemaailmsete probleemide lahendamisel, suurendades ELi arengukoostöö mõju, investeerides ELi naabruspoliitikaga hõlmatud riikide pikaajalisse jõukusse ja stabiilsusse, toetades ELi laienemisprotsessi, suurendades Euroopa solidaarsust pärast looduslikke ja inimtekkelisi katastroofe, parandades kriiside ennetamist ja lahendamist ning võideldes kliimamuutuse vastu. Partnerriikidele antavat toetust kohandatakse vajaduse korral ja objektiivsete kriteeriumide alusel nende arenguolukorra ja pühendumusega, lähtudes edusammudest inimõiguste, demokraatia, õigusriigi ja hea valitsemistava alal. Seda toetatakse suurema paindlikkusega rubriigi 4 piires ja tõhusama rakendamisega.

Selle rubriigi kulukohustuste tase ei ületa 58 704 miljonit eurot:

RUBRIIK 4 „GLOBAALNE EUROOPA”						
(miljonit eurot, 2011. aasta hindades)						
2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
7 854	8 083	8 281	8 375	8 553	8 764	8 794

95. Üks liikmesriikide peaprioriteet peaks olema ELi ametlike kohustuste täitmine, et 2015. aastaks ühiselt eraldada 0,7% kogurahvatulust ametlikule arenguabile ja teha sellega otsustav samm aastatuhande arengueesmärkideni jõudmiseks. Euroopa Liit peaks seetõttu selle kohustuse osana püüdma tagada, et aastatel 2014–2020 loetaks vähemalt 90% tema üldisest välisabist ametlikuks arenguabiks vastavalt OECD arenguabikomitee (DAC) poolt kehtestatud praegusele määratlusele.

RUBRIIK 5 „HALDUS”

96. Vajadus konsolideerida riikide rahandust lühikeses, keskmises ja pikas perspektiivis nõuab riikide valitsustelt erilisi pingutusi, et parandada tõhusust ja tulemuslikkust ning kohaneda muutuva majandusolukorraga. Selle rubriigi alusel tehtavate kulutuste puhul tuleb võtta arvesse institutsioonide suutlikkust täita aluslepingute kohaseid kohustusi, ELi kasvavaid õiguslikke kohustusi ning järgmist ELi laienemist. ELi institutsioonid peavad samuti säilitama oma võime tõmmata ligi ja hoida enda teenistuses väga professionaalseid ja tasakaalustatud geograafilise esindatusega ELi haldusametnikke.

97. Selle rubriigi kulukohustuste tase ei ületa 61 629 miljonit eurot:

RUBRIIK 5 „HALDUS”						
(miljonit eurot, 2011. aasta hindades)						
2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
8 218	8 385	8 589	8 807	9 007	9 206	9 417

98. Sellise ülemmäära piires ei või kulutused institutsioonide halduskuludele, välja arvatud pensionid ja Euroopa koolidega seotud kulud, olla järgmise vaheülemmäära raames suuremad kui 49 798 miljonit eurot.

Halduskulude vaheülemmäär (va pensionid ja Euroopa koolid)						
(miljonit eurot, 2011. aasta hindades)						
2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
6 649	6 791	6 955	7 110	7 278	7 425	7 590

99. Nimetatud ülemmäärade puhul on arvestatud järgmise kokkuhoiu mõjusid.

- Kõigis ELi institutsioonides, asutustes ja ametites ning nende haldusüksustes töötajate hulga vähendamine 5% võrra ajavahemikul 2013–2017. Seda kompenseeritakse töötajate tööaja pikendamisega, seejuures töötasu kohandamata.
- Töötajatega mitteseotud kulude vähendamine, reformides täiendavalt personalieeskirju ja võttes muid haldusalaseid sisemeetmeid.
- Osana personalieeskirjade reformist peatatakse kõigi töötajate töötasude ja pensionide palgaskeemi alusel kohandamine kaheks aastaks.
- Nimetatud kokkuid jaguneb kõigi institutsioonide ja samuti muude asutuste vahel vastavalt jaotuspõhimõttele ning see põhimõte tehakse siduvaks ja lisatakse eelarvedistsipliini ja usaldusväärset finantsjuhtimist käsitlevasse institutsioonidevahelisse kokkuleppesse. Igalt institutsioonilt, organilt ja asutuselt oodatakse kuluprognoside esitamist iga-aastase eelarvemenetluse raames kooskõlas eespool esitatud suunistega. Personalieeskirjade reformi raames käsitletakse ka pensionikulude muutumise küsimust. Osana personalieeskirjade reformist kehtestatakse uuesti palgaskeemi reformi ühe osana solidaarsusmaks määraga 6%. Nendel meetmetel on suur mõju pensionikuludele keskmise pikkusega ja pikaajalises perspektiivis.

100. Eespool nimetatud ülemmäärad on raamistikuks kaasotsustamismenetlusele, mille kohaselt otsustatakse nende ja komisjoni ette pandud muude meetmete (nagu ennetähtaegselt pensionile jäämise piirangud, pensioniea pikendamine ja iga-aastaste kohanduste kindlaksmääramise meetod) konkreetne rakendamine.

HORISONTAALKÜSIMUSED – MITMEAASTASEST FINANTSRAAMISTIKUST VÄLJA JÄÄVAD VAHENDID JA PAINDLIKKUS

101. Mitmeaastane finantsraamistik sisaldab üldjuhul kõiki punkte, millele on ette nähtud ELi rahastamine, et tagada läbipaistvus ja asjakohane eelarvedistsipliin. Paindlikkusinstrument, solidaarsusfond, Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond, hädaabireserv ja Euroopa Arengufond jäetakse siiski nende eripära tõttu mitmeaastasest finantsraamistikust välja.

102. Liit peab olema võimeline reageerima sisemistele ja välistele erakorralistele asjaoludele. Samas tuleb kaaluda, kas vajadus paindlikkuse järele ei kahjusta eelarvedistsipliini põhimõtet ja ELi kulutuste läbipaistvuse põhimõtet, sealhulgas kokkulepitud kulude taseme järgimist. Seetõttu on mitmeaastasest finantsraamistikust ette nähtud järgmine paindlikkusinstrument: rubriigis 2 luuakse uus kriisireserv põllumajandussektoris, et anda toetust juhul, kui põllumajanduslikku tootmist või turustamist mõjutavad suured kriisid.

Paindlikkusinstrumentidele on iseloomulik, et neid kasutatakse ainult vajaduse korral.

103. Euroopa Liidu Solidaarsusfondi, mille eesmärk on anda finantsabi katastroofide korral, rahastatakse jätkuvalt väljaspool mitmeaastast finantsraamistikku iga-aastase ülemmääraga 500 miljonit eurot (2011. aasta hindades).

104. Paindlikkusinstrumenti, mille eesmärk on katta selgelt määratletud ja ettenägematuid kulusid, rahastatakse jätkuvalt väljaspool mitmeaastast finantsraamistikku iga-aastase ülemmääraga 471 miljonit eurot (2011. aasta hindades).

105. Hädaabireservi, mille eesmärk on tagada võime reageerida kiiresti kolmandate riikide konkreetsetele ja ettenägematutele abivajadustele (humanitaaroperatsioonid, tsiviilkriisi ohjamine ja kodanikukaitse, rändesurve), rahastatakse jätkuvalt väljaspool mitmeaastast finantsraamistikku ning selle iga-aastane maksimumsumma on 280 miljonit eurot (2011. aasta hindades).

106. Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi rahastatakse jätkuvalt väljaspool mitmeaastast finantsraamistikku iga-aastase ülemmääraga 150 miljonit eurot (2011. aasta hindades).

107. Ettenägematule olukorrale reageerimiseks ja viimase võimalusena kasutamiseks luuakse ettenägemata kulude varu, mille suurus on kuni 0,03% ELi kogurahvatulust ning mis jääb välja 2014.–2020. aasta mitmeaastase finantsraamistiku ülemmäärade

hulgast. Otsuse kasutada ettenägemata kulude varu teevad mõlemad eelarvepädevad institutsioonid ühiselt. Nõukogu teeb otsuse kvalifitseeritud hääleteenamusega. Ettenägemata kulude varu ei tohi ühelgi eelarveaastal kasutada suuremas ulatuses kui mitmeaastases finantsraamistikus tehtavates iga-aastastes tehnilistes kohandustes ette nähtud maksimaalne summa ning see peab olema kooskõlas omavahendite ülemmääraga. Ettenägemata kulude varu kasutuselevõtmisega kättesaadavaks tehtud summad tuleb täielikult kompenseerida jooksva eelarveaasta või tulevaste eelarveaastate mitmeaastase finantsraamistiku ühe või mitme rubriigi varuga. Selliselt kompenseeritud summased ei võeta finantsraamistiku kontekstis kasutusele. Ettenägemata kulude varu kasutamisel ei tohi ületada selles jooksvaks eelarveaastaks või tulevasteks eelarveaastateks ette nähtud kulukohustuste ja maksete assigneeringute ülemmäärasid.

108. ELi toetust AKV riikidele on ajaloolistel või õiguslikel põhjustel tavapäraselt rahastatud väljaspool ELi eelarvet. Praeguses olukorras, kus Cotonou lepingu kehtivusaeg lõpeb 2020. aastal, jääb Euroopa Arengufond 2014.–2020. aasta mitmeaastasest finantsraamistikust välja. Märgitakse, et komisjon kavandab Euroopa Arengufondi lisamist eelarvesse alates 2021. aastast. Euroopa Arengufondi kasutada olev kogusumma on 26 984 miljonit eurot. 11. Euroopa Arengufondi jaotamispõhimõte on esitatud II lisas.
109. Tagatakse konkreetne ja võimalikult suur paindlikkus, järgimaks ELi toimimise lepingu artiklit 323, et võimaldada liidul täita oma kohustusi. See on osa mandaadist, mille alusel eesistujariik jätkab arutelusid Euroopa Parlamendiga kooskõlas punktiga 11.

Euroopa Investeeringupanga (EIP) tõhusam ja suurem roll

110. EIP juba toetab märkimisväärselt majanduskasvu edendamist, näiteks andes laenu liikmesriikidele, kes muidu ei saaks võimaldada struktuurifondide puhul nõutavat kaasrahastamist, või kasutades ühiseid rahastamisvahendeid. EIP rolli tuleks suurendada järgmiselt:
 - (a) kaasates varases etapis EIP eriteadmised ELi ja EIP kaasrahastatava projekti puhul;
 - (b) tagades, et EIPd teavitatakse ELi toetust saavatest projektidest;
 - (c) kaasates EIP suurte projektide eelhindamisse, muu hulgas partnerluse Jaspers kaudu;
 - (d) kaasates EIP igal sobival võimalusel tehnilise abiga seotud tegevusse.

II OSA: TULUD

111. Omavahendite süsteem peaks põhinema üldistel lihtsuse, läbipaistvuse ja võrdsuse põhimõtetel. Omavahendite kogusumma, mis eraldatakse liidu eelarvesse, et katta iga-aastased maksete assigneeringud, ei ületa 1,23% kõikide liikmesriikide summaarsest kogurahvatulust. Liidu eelarvesse kantud kulukohustuste assigneeringud ei ületada 1,29% kõikide liikmesriikide summaarsest kogurahvatulust. Säilitatakse kulukohustuste assigneeringute ja maksete assigneeringute vaheline nõuetekohane suhe, et tagada nende omavaheline kokkusobivus.
112. Uus Euroopa Liidu omavahendite süsteem jõustub selle vastuvõtmist viimase liikmesriigi poolt käsitleva teate kättesaamisele järgneva kuu esimesel päeval. Uue süsteemi kõiki elemente kohaldatakse tagasiulatuvalt alates 1. jaanuarist 2014.

Traditsioonilised omavahendid

113. Traditsiooniliste omavahendite sissenõudmise süsteem jääb samaks. Alates 1. jaanuarist 2014 jätkavad liikmesriigid endale siiski sissenõudmiskuludena 20% enda poolt sissenõutud summadest.

Käibemaksupõhised omavahendid

114. Euroopa Ülemkogu kutsub nõukogu üles jätkama tööd komisjoni ettepanekuga uute käibemaksupõhiste omavahendite kohta, et teha see võimalikult lihtsaks ja läbipaistvaks, tugevdada seost ELi käibemaksupoliitikaga ja tegelikult sissenõutud käibemaksuga ning tagada maksumaksjate võrdne kohtlemine kõigis liikmesriikides. Uued käibemaksupõhised omavahendid võiksid asendada kehtivaid käibemaksupõhiseid omavahendeid.

Finantstehingute maksul põhinevad omavahendid

115. 22. jaanuaril 2013 võttis nõukogu vastu nõukogu otsuse, millega antakse luba teha tõhustatud koostööd finantstehingute maksu valdkonnas. Osalevatel liikmesriikidel palutakse analüüsida, kas sellest võiks saada ELi eelarve uus omavahendite baas. See ei mõjutaks koostöös mitteosalevaid liikmesriike ega Ühendkuningriigi puhul tehtava korrigeerimise arvutamist.

Kogurahvatulul põhinevad omavahendid

116. Meetodit, mille kohaselt kohaldatakse kogurahvatulul põhinevatesse olemasolevatesse omavahenditesse liikmesriikide poolt tehtavate sissemaksete kindlaksmääramiseks ühtset määra, ei muudeta, ilma et see mõjutaks punktide 115 ja 118 kohaldamist.

Rakendusmäärus

117. ELi toimimise lepingu artikli 311 lõike 4 alusel võetakse nõukogu määruse abil vastu rakendusmeetmed.

Korrigeerimised

118. Jätkatakse Ühendkuningriigi puhul kasutatava korrigeerimismehhanismi kohaldamist.

Üksnes ajavahemikus 2014–2020:

- käibemaksupõhiste omavahendite sissenõudmismääraks Saksamaa, Madalmaade ja Rootsi puhul kehtestatakse 0,15%;
- Taani, Madalmaad ja Rootsi saavad kasu nende kogurahvatulul põhinevate aastaste brutomaksete vähendamisest vastavalt 130 miljonit eurot, 695 miljonit eurot ja 185 miljonit eurot. Austria saab kasu oma kogurahvatulul põhinevate aastaste brutomaksete vähendamisest vastavalt 30 miljonit eurot 2014. aastal, 20 miljonit eurot 2015. aastal ja 10 miljonit eurot 2016. aastal.

MULTIANNUAL FINANCIAL FRAMEWORK (EU-28) (EUR million - 2011 prices)									
COMMITMENT APPROPRIATIONS	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Total 2014-2020	
1. Smart and Inclusive Growth	60.283	61.725	62.771	64.238	65.528	67.214	69.004	450.763	
1a: Competitiveness for growth and jobs	15.605	16.321	16.726	17.693	18.490	19.700	21.079	125.614	
1b: Economic, social and territorial cohesion	44.678	45.404	46.045	46.545	47.038	47.514	47.925	325.149	
2. Sustainable Growth: Natural Resources	55.883	55.060	54.261	53.448	52.466	51.503	50.558	373.179	
of which: Market related expenditure and direct payments	41.585	40.989	40.421	39.837	39.079	38.335	37.605	277.851	
3. Security and citizenship	2.053	2.075	2.154	2.232	2.312	2.391	2.469	15.686	
4. Global Europe	7.854	8.083	8.281	8.375	8.553	8.764	8.794	58.704	
5. Administration	8.218	8.385	8.589	8.807	9.007	9.206	9.417	61.629	
of which: Administrative expenditure of the institutions	6.649	6.791	6.955	7.110	7.278	7.425	7.590	49.798	
6. Compensations	27	0	0	0	0	0	0	27	
TOTAL COMMITMENT APPROPRIATIONS as a percentage of GNI	134.318 1,03%	135.328 1,02%	136.056 1,00%	137.100 1,00%	137.866 0,99%	139.078 0,98%	140.242 0,98%	959.988 1,00%	
TOTAL COMMITMENT APPROPRIATIONS as a percentage of GNI	128.030 0,98%	131.095 0,98%	131.046 0,97%	126.777 0,92%	129.778 0,93%	130.893 0,93%	130.781 0,91%	908.400 0,95%	
Margin available	0,25%	0,25%	0,26%	0,31%	0,30%	0,30%	0,32%	0,28%	
Own Resources Ceiling as a percentage of GNI	1,23%	1,23%	1,23%	1,23%	1,23%	1,23%	1,23%	1,23%	
OUTSIDE THE MFF	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Total 2014-2020	
Emergency Aid Reserve	280	280	280	280	280	280	280	1 960	
European Globalisation Fund	150	150	150	150	150	150	150	1 050	
Solidarity Fund	500	500	500	500	500	500	500	3 500	
Flexibility instrument	471	471	471	471	471	471	471	3 297	
EDF	2.951	3.868	3.911	3.963	4.024	4.093	4.174	26.984	
TOTAL OUTSIDE THE MFF as a percentage of GNI	4.352 0,03%	5.269 0,04%	5.312 0,04%	5.364 0,04%	5.425 0,04%	5.494 0,04%	5.575 0,04%	36.791 0,04%	
TOTAL MFF + OUTSIDE MFF as a percentage of GNI	138.670 1,06%	140.597 1,06%	141.368 1,04%	142.464 1,04%	143.291 1,03%	144.572 1,02%	145.817 1,02%	996.779 1,04%	

MULTIANNUAL FINANCIAL FRAMEWORK (EU-28)									
(EUR million - current prices)									
COMMITMENT APPROPRIATIONS	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Total 2014-2020	
1. Smart and Inclusive Growth	63.973	66.813	69.304	72.342	75.271	78.752	82.466	508.921	
1a: Competitiveness for growth and jobs	16.560	17.666	18.467	19.925	21.239	23.082	25.191	142.130	
1b: Economic, social and territorial cohesion	47.413	49.147	50.837	52.417	54.032	55.670	57.275	366.791	
2. Sustainable Growth: Natural Resources	59.303	59.599	59.909	60.191	60.267	60.344	60.421	420.034	
of which: Market related expenditure and direct payments	44.130	44.368	44.628	44.863	44.889	44.916	44.941	312.735	
3. Security and citizenship	2.179	2.246	2.378	2.514	2.656	2.801	2.951	17.725	
4. Global Europe	8.335	8.749	9.143	9.432	9.825	10.268	10.510	66.262	
5. Administration	8.721	9.076	9.483	9.918	10.346	10.786	11.254	69.584	
of which: Administrative expenditure of the institutions	7.056	7.351	7.679	8.007	8.360	8.700	9.071	56.224	
6. Compensations	29	0	0	0	0	0	0	29	
TOTAL COMMITMENT APPROPRIATIONS	142.540	146.483	150.217	154.397	158.365	162.951	167.602	1.082.555	
as a percentage of GNI	1,03%	1,02%	1,00%	1,00%	0,99%	0,98%	0,98%	1,00%	
TOTAL COMMITMENT APPROPRIATIONS	135.866	141.901	144.685	142.771	149.074	153.362	156.295	1.023.954	
as a percentage of GNI	0,98%	0,98%	0,97%	0,92%	0,93%	0,93%	0,91%	0,95%	
Margin available	0,25%	0,25%	0,26%	0,31%	0,30%	0,30%	0,32%	0,28%	
Own Resources Ceiling as a percentage of GNI	1,23%	1,23%	1,23%	1,23%	1,23%	1,23%	1,23%	1,23%	
OUTSIDE THE MFF	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Total 2014-2020	
Emergency Aid Reserve	297	303	309	315	322	328	335	2.209	
European Globalisation Fund	159	162	166	169	172	176	179	1.183	
Solidarity Fund	531	541	552	563	574	586	598	3.945	
Flexibility instrument	500	510	520	530	541	552	563	3.716	
EDF	3.132	4.187	4.318	4.463	4.622	4.796	4.988	30.506	
TOTAL OUTSIDE THE MFF	4.619	5.703	5.865	6.040	6.231	6.438	6.663	41.559	
as a percentage of GNI	0,03%	0,04%	0,04%	0,04%	0,04%	0,04%	0,04%	0,04%	
TOTAL MFF + OUTSIDE MFF	147.159	152.186	156.082	160.437	164.596	169.389	174.265	1.124.114	
as a percentage of GNI	1,06%	1,06%	1,04%	1,04%	1,03%	1,02%	1,02%	1,04%	

11. Euroopa Arengufondi jaotamispõhimõte

	11. Euroopa Arengufondi jaotamispõhimõte
BE	3,25 %
BG	0,22 %
CZ	0,80 %
DK	1,98 %
DE	20,58 %
EE	0,09 %
IE	0,94 %
EL	1,51 %
ES	7,93 %
FR	17,81 %
IT	12,53 %
CY	0,11 %
LV	0,12 %
LT	0,18 %
LU	0,26 %
HU	0,61 %
MT	0,04 %
NL	4,78 %
AT	2,40 %
PL	2,01 %
PT	1,20 %
RO	0,72 %
SI	0,22 %
SK	0,38 %
FI	1,51 %
SE	2,94 %
UK	14,68 %
HR	0,23 %

EUROOPA ÜLEMKOGU JA EUROALA TIPPKOHTUMINE – 14. JA 15. MÄRTS 2013

JÄRELDUSED

Viimastel aastatel oleme teinud palju selleks, et reageerida finants- ja riigivõlakriisi tekitatud pakilistele väljakutsetele, eesmärgiga sillutada teed jätkusuutliku ja töökohtade loomist soodustava majanduskasvu taastumisele ning liikuda tõhustatud majandusjuhtimise suunas nii ELi kui ka euroala tasandil. Finantsturgudele alles jäänud mõningasest ebakindlusest hoolimata on saavutatud palju. 2013. aastaks prognoositud majandustegevuse aeglustumine ja lubamatult suur töötuse määr rõhutavad siiski, kuivõrd oluline on kiirendada esmajärjekorras jõupingutusi majanduskasvu toetamiseks, püüeldes samal ajal majanduskasvu soosiva eelarve konsolideerimise poole. Euroopa Ülemkogu arutati põhjalikult majanduslikku ja sotsiaalset olukorda ning määrati kindlaks liikmesriikide ja Euroopa Liidu majanduspoliitika suunised 2013. aastaks. Keskenduda tuleks langetatud otsuste elluviimisele, eelkõige seoses majanduskasvu ja töökohtade loomise kokkuleppega. Eriti tähtsaks tuleks pidada noorte tööhõive toetamist ning majanduskasvu ja konkurentsivõime edendamist. Euroopa Ülemkogu tuleb juunis tagasi nimetatud prioriteetide elluviimiseks liikmesriikide tasandil kindlaks määratavate poliitikameetmete hindamise ning majanduskasvu ja töökohtade loomise kokkuleppe rakendamise juurde. Ülemkogu leppis kokku, et ta arutab lähikuudel konkreetseid teemasid, millel on suur potentsiaal majanduskasvu ja töökohtade loomise seisukohalt. Euroopa Ülemkogu tegi ka kokkuvõtte majandus- ja rahaliidu süvendamiseks tehtavast tööst, pidades silmas oma juunikuist kohtumist.

* * *

I. MAJANDUS- JA SOTSIAALPOLIITIKA

Euroopa poolaasta: konkurentsivõime, majanduskasvu ja töökohtade, eelkõige noorte jaoks mõeldud töökohtade loomise edendamine

1. Nagu möödunud aasta detsembris kokku lepitati, võtavad liikmesriigid ja Euroopa Liit otsusekindlalt meetmeid, et edendada konkurentsivõimet, majanduskasvu ja töökohtade loomist kooskõlas järgmiste iga-aastases majanduskasvu analüüsis esitatud prioriteetidega:
 - (a) diferentseeritud ja majanduskasvu soodustav eelarve konsolideerimine;
 - (b) majandusele tavapärase laenuandmise taastamine;
 - (c) majanduskasvu ja konkurentsivõime edendamine;
 - (d) võitlus töötusega ja tegelemine kriisi sotsiaalsete tagajärgedega;
 - (e) avaliku halduse moderniseerimine.
2. Endiselt on keskse tähtsusega rakendamine. Tugevat poliitilist pühendumust eesmärgile edendada majanduskasvu ja töökohtade loomist ning reageerida eelarvealastele, makromajanduslikele ja struktuursetele väljakutsetele peab toetama otsusekindel tegutsemine. Seda kõike tuleks kajastada liikmesriikide riiklikes reformikavades ning stabiilsus- ja lähenemisprogrammides, võttes täiel määral arvesse nõukogu Euroopa poolaasta raames komisjoni

iga-aastase majanduskasvu aruande üle peetud arutelusid, mille tulemused on esitatud eesistujariigi kokkuvõttes aruandes ning vastavates nõukogu järeldustes ⁽¹⁾, samuti analüüsi, mis komisjon on esitanud makromajandusliku tasakaalustamatuse menetluse kontekstis, sealhulgas häiremehhanismi aruandes.

3. Liikmesriikide eelarvete struktuursesse tasakaalu viimisel tehakse suuri edusamme ning need edusammud peavad jätkuma. Euroopa Ülemkogu rõhutab eelkõige vajadust diferentseeritud ja majanduskasvu soodustaval viisil toimuva eelarve konsolideerimise järele, tuletades samas meelde võimalusi, mida pakuvad kehtivad eelarveeskirjad, mis on sätestatud stabiilsuse ja kasvu paktis ning stabiilsuse, koordineerimise ja juhtimise lepingus.
4. Tuleks kasutada kulude ja tuludega seonduvate meetmete sobivat kombinatsiooni liikmesriikide tasandil, sealhulgas lühiajalisi sihipäraseid meetmeid, mille eesmärk on hoogustada majanduskasvu ja toetada töökohtade loomist, eelkõige noorte jaoks, ning pidada esmatahtsaks

⁽¹⁾ Nõukogu 12. veebruari 2013. aasta järeldused iga-aastase majanduskasvu analüüsi ja häiremehhanismi aruande kohta, nõukogu 15. veebruari 2013. aasta järeldused hariduse kohta, nõukogu 28. veebruari 2013. aasta järeldused, milles käsitletakse poliitilisi suuniseid tööhõive- ja sotsiaalpoliitika kohta, ning nõukogu 5. märtsi 2013. aasta järeldused riiklike kulutuste kvaliteedi kohta.

majanduskasvu soodustavaid investeeringuid. Sellega seoses tuleb Euroopa Ülemkogu meelde, et stabiilsuse ja kasvu pakti ennetavate meetmete raames saab kasutada ELi kehtiva eelarveraamistiku pakutavaid võimalusi tasakaalu loomiseks tootlike avaliku sektori investeeringute vajaduse ja eelarvedistsipliiniga seonduvate eesmärkide vahel, austades samas täiel määral stabiilsuse ja kasvu pakti.

5. Eelarve konsolideerimine ja finantsstabiilsuse taastamine peavad käima käsikäes hästi läbimõeldud struktuurireformidega, mille eesmärk on jätkusuutliku majanduskasvu, tööhõive ja konkurentsivõime edendamine ning makromajandusliku tasakaalustamatuse korrigeerimine. Sellega seoses tuleb Euroopa Ülemkogu meelde maksude tööjõult mujale suunamise tähtsust, kui see on asjakohane ja tunnustades liikmesriikide pädevust selles valdkonnas, kuna see aitab soodustada inimeste töөлövõtmist ja parandada konkurentsivõimet.
6. Eelarve konsolideerimisel, mis on keeruline ülesanne, on tähtis tagada, et igaüks kannab oma osa maksukoormast. Seetõttu on vaja hoogustada jõupingutusi, et parandada maksude kogumise tõhusust ja võidelda maksudest kõrvalehoidumise vastu, muu hulgas kolmandate riikidega hoiuste intresside maksustamise kokkulepete sõlmimise ja käibemaksupettuse probleemi lahendamisel kiirete edusammude tegemise teel. OECD ja G20 tasandil on vaja tihedat koostööd, et arendada maksubaasi vähendamise ja kasumi ülekandmise vältimist käsitlevaid rahvusvaheliselt kokkulepituid standardeid. Selleks kooskõlastavad ELi liikmesriigid oma seisukohad. Tuleks jätkata tööd menetluses olevate maksuteemaliste eelnõudega, nagu ettepanekud, mis käsitlevad energia maksustamist, ettevõtte tulumaksu ühtset konsolideeritud maksubaasi ja hoiuste intresside maksustamise direktiivi läbivaatamist. Euroopa Ülemkogu võtab teadmiseks, et töö seoses tõhustatud koostööga finantstehingute maksu küsimuses edeneb.
7. ELi tasandil võetavate meetmete osas tuleb jätkata viimastel kuudel Euroopa Ülemkogus kokku lepitud suuniste, eelkõige majanduskasvu ja töökohtade loomise kokkuleppes toodud suuniste täielikku ja kiiret rakendamist, kasutades majanduskasvu ja konkurentsivõime edendamiseks eelkõige ära ka roheline majanduse potentsiaali. Hiljutine Euroopa Investeeringupanga kapitali suurendamine 10 miljardi euro võrra võimaldab pangal anda majanduskasvu ja töökohtade loomise toetuseks laenu täiendavad 60 miljardit eurot ning koos Euroopa Investeeringufondiga aitab see käivitada aastatel 2013–2015 projekte kuni 180 miljardi euro ulatuses. Euroopa Ülemkogu hindab majanduskasvu ja töökohtade loomise kokkuleppe rakendamist juunis, pöörates eelkõige tähelepanu töökohtade loomisele suunatud meetmetele ning majanduse rahastamise edendamisele, toetades kiiresti toimivaid majanduskasvu edendavaid meetmeid. Sellega seoses esitab komisjon koos EIBga juunikuus aruande võimaluste ja suunatud prioriteetide kohta, mis tuleks

kindlaks teha, eelkõige seoses infrastruktuuri, energia- ja ressursitõhususe, digitaalrajanduse, teadusuuringute, innovatsiooni ja VKEdega.

8. Kiiresti tuleb viia lõpule töö parema majandusjuhtimise raamistikuga ning see rakendada. Eelarve- ja makromajanduslikku järelevalvet käsitlevad uued õigusaktid (esimene ja teine majanduse juhtimise pakett ning stabiilsuse, koordineerimise ja juhtimise leping) tuleb täiel määral rakendada. Eelkõige tuleb teha kõik vajalikud ettevalmistused selle tagamiseks, et neid uusi eeskirju hakataks 2013. aastal tulemuslikult kohaldama riikide eelarvetsüklite algusest peale.
9. Euroopa Ülemkogu pöörab täna erilist tähelepanu järgmistele teemadele:
 - (a) töötuse küsimusega tegelemine on suurim praegu meie ees seisev sotsiaalne väljakutse. Seetõttu tuleb praeguses olukorras pöörata esmajärjekorras ja eriti tähelepanu aktiivsele tööhõive-, sotsiaal- ja tööturupoliitikale, pidades esmatähtsaks noorte tööhõive edendamist. Haridus- ja koolitussüsteemid peavad andma paremaid tulemusi, tagades noortele õigete oskuste andmise ning sidudes omavahel tõhusamalt hariduse ja töö. Tuginedes Euroopa Ülemkogu 2013. aasta veebruari kohtumisel noorte tööhõive algatuse suhtes saavutatud kokkuleppele, esitas komisjon Euroopa Sotsiaalfondi määruse üle peetavate läbirääkimiste raames ettepanekud tehniliste kohanduste kohta, mis võimaldavad algatuse täielikku elluviimise alates 1. jaanuarist 2014. Seni saavad liikmesriigid kasutada noorte töötusega võitlemiseks käimasoleva programmiperioodi jooksul kõikidest struktuurifondidest kättesaadavaid rahalisi vahendeid. Sellega seoses tervitab Euroopa Ülemkogu komisjoni jõupingutusi, mille eesmärk on arendada edasi koostööd liikmesriikidega, kus noorte töötuse määr on kõige suurem. Nõukogus 28. veebruaril saavutatud kokkulepe noortegarantii suhtes aitab tagada, et kõik kuni 25-aastased noored saavad hiljemalt nelja kuu jooksul pärast töötuks jäämist või formaalharidussüsteemist lahkumist hea tööpakkumise või haridustee jätkamise, õpipoisiõppe või praktikapakkumise, ning tuleks kiiresti rakendada, sealhulgas noorte tööhõive algatuse toetuse abil. Peab jätkuma ka üldisem töö, tuginedes tööhõivepakatile, sealhulgas seoses naiste olulisemalt suuremal määral tööturule toomise, pikaajalise töötuse vähendamise ja vanemate töötajate tööturul täieliku osalemise tagamisega. Oluline on käsitleda kriisi sotsiaalseid tagajärgi ning võidelda vaesuse ja sotsiaalse tõrjutusega;
 - (b) üks peamisi majanduskasvu ja töökohtade loomise mootoreid on endiselt ühtne turg. Sellega seoses kutsub Euroopa Ülemkogu liikmesriike üles võtma täiel määral arvesse soovitusi, mis on esitatud ühtse turu integratsiooni olukorda käsitlevas komisjoni aruandes, ning tervitab komisjoni kavatsust integreerida sellised aruanded tulevastes iga-aastastes majanduskasvu analüüsidesse. Esmatähtis on viia kiiresti lõpule töö kõikide esimesse ühtse turu meetmepaketti kuuluvate ettepanekutega, eriti

eelnõudega sellistes võtmetähtsusega valdkondades nagu raamatupidamine, kutsequalifikatsioonid, riigihanked, töötajate lähetamine ning e-identimine ja e-allkiri, eesmärgiga tugevdada konkurentsivõimet, süvendada ühtset turgu ja kaotada põhjendamatu takistusi. Komisjon esitab viivitamata ülejäänud teise ühtse turu meetmepaketi ettepanekud kiireks läbivaatamiseks, et need oleks võimalik enne parlamendi praeguse koosseisu ametiaja lõppu vastu võtta. Samuti tuleb kiiresti parandada kõikide ühtse turu õigusaktide, sealhulgas teenuste direktiivi rakendamist, eelkõige viies läbi rangeid vastastikuseid hindamisi ja tehes kiiresti tööd põhjendamatu takistuste kaotamiseks. Euroopa Ülemkogu pöörab ka tulevikus nende küsimustele regulaarselt tähelepanu.

- (c) Tuleb astuda uusi samme selleks, et vähendada üldist regulatiivset koormust ELi ja liikmesriikide tasandil, võttes samas alati arvesse vajadust nõuetekohaselt kaitsta tarbijaid ja töötajaid. Liikmesriigid ja komisjon peaksid jätkama tööd aruka reguleerimise valdkonnas, pidades silmas komisjoni hiljutisi teatise, ning võtma seejuures eriti arvesse VKEde vajadusi. Liikmesriigid pööravad erilist tähelepanu sellele, et ELi õigusaktide rakendamisega seoses ei tekiks lisakoormust. Euroopa Ülemkogu tervitab komisjoni hiljutist aruannet VKEde jaoks kõige koormavamate õigusaktide kohta ning jääb ootama esialgsete konkreetsete ettepanekute esitamist aruande tulemuste rakendamiseks juuniks. Komisjon jälgib edusamme VKEde tulemustabeli abil. Samuti tagab komisjon oma õigusloome kvaliteedi ja tulemuslikkuse programmi („REFIT”) kiire ja tulemusliku rakendamise, eelkõige sel viisil, et teeb kiiresti kindlaks õigusliku reguleerimise valdkonnad ja õigusaktid, mis peidavad endas suurimat potentsiaali eeskirjade lihtsustamiseks ja õigusliku reguleerimise kulude vähendamiseks. Euroopa Ülemkogu jääb ootama esimeste ettepanekute esitamist lihtsustamise kohta ja regulatiivse koormuse vähendamist sügisel. Euroopa Ülemkogu võtab teadmiseks, et komisjon esitab oma iga-aastase tööprogrammi raames loetelu menetluses olevatest tagasivõetavatest ettepanekutest. Ülemkogu innustab komisjoni kasutama regulatiivse koormuse vähendamiseks ja konkurentsivõime edendamiseks programmi „REFIT”, et teha kindlaks ja pakkuda sügisel välja tagasivõetavad õigusaktid, millest ei ole enam kasu, ning jätkata kehtivate õigusaktide konsolideerimist osana oma lihtsustamistööst.
10. Euroopa Ülemkogu korraldab lähikuudel mitu temaatilist arutelu majanduskasvu ja Euroopa konkurentsivõime seisukohalt keskse tähtsusega valdkondlike ja struktuursete küsimuste üle. Nende arutelude tulemused on aluseks järgmisel aastal toimuvale mõttevahetusele, millel käsitletakse strateegiat „Euroopa 2020” ja selle peamiste eesmärkide saavutamisel tehtud edusamme. Ülemkogu kutsub üles tegema tööd nende arutelude ettevalmistamiseks, pidades sealjuures esmatähtsaks järgmisi küsimusi:
- (a) energeetika (mai 2013): tehakse tööd energia siseturu väljakujundamiseks ning Euroopa energiaturgude

omavaheliseks ühendamiseks. Ükski ELi liikmesriik ei tohiks jääda pärast 2015. aastat Euroopa gaasi- ja elektrivõrkudest isoleerituks. Euroopal on vaja investeerida kaasaegsesse energiainfrastruktuuri ja tegelda kõrgete energiahindadega, mis kahjustavad konkurentsi;

- (b) innovatsioon (oktoober 2013): Euroopa Ülemkogu ootab, et komisjon esitaks aegsasti enne ülemkogu arutelusid Euroopa teadusruumi käsitleva aruande ja teatise „Innovaatilise liidu olukord 2012. aastal”, sealhulgas ühtse innovatsiooninäitaja;
- (c) digitaalarengu tegevuskava ja muud teenused (oktoober 2013): Euroopa Ülemkogu võtab teadmiseks komisjoni kavatsuse esitada aegsasti enne oktoobrit aruanne, milles antakse ülevaade olukorrast ja käsitletakse allesjäänud takistusi, mis tuleb kõrvaldada, et tagada täielikult toimiva digitaalse ühtse turu väljakujundamine 2015. aastaks, ning konkreetsete meetmed info- ja kommunikatsioonitehnoloogia ühtse turu võimalikult kiireks loomiseks;
- (d) kaitseküsimused (detsember 2013): Euroopa Ülemkogu arutab viise rohkem integreeritud, innovatiivsema ja konkurentsivõimelisema Euroopa kaitsesektori tehnoloogilise ja tööstusliku baasi arendamiseks;
- (e) tööstusalane konkurentsivõime ja poliitika (juuni 2013 ja veebruar 2014): rõhutades, kuivõrd oluline on muuta Euroopa tootmis- ja investeerimiskohana konkurentsivõimelisemaks, jääb Euroopa Ülemkogu ootama järelemeetmete võtmist komisjoni hiljutistele tööstuspoliitikat ja konkreetseid tööstussektoreid käsitlevatele teatistele ning komisjoni poolt õigel ajal sellesse arutellu täiendava panuse andmist: aruanne Euroopa konkurentsivõime kohta, aruanne tööstuspoliitika prioriteetide rakendamise kohta ja tööstuskaupade ühtse turu toimimise hindamise järeldused.

Majandus- ja rahaliidu süvendamine

11. Euroopa Ülemkogu tegi kokkuvõtte käimasolevast tööst majandus- ja rahaliidu süvendamise neljal suunal, mis määrati kindlaks 2012. aasta detsembrikuu kohtumise järeldustes. Iga uue sammuga majandusjuhtimise tugevdamise suunas peavad kaasnema ka uued sammud suurema legitiimsuse ja vastutuse suunas.
12. Kiiresti on vaja teha edusamme integreerituma finantsraamistiku suunas liikumisel, et taastada tavapärase laenuandmine, parandada konkurentsivõimet ja aidata teha vajalikud majanduslikud kohandused. Pärast pankade kapitalinõudeid käsitlevate uute eeskirjade osas edu saavutamist tuleb leida kiiresti lahendus veel lahtistele tehnilistele küsimustele, et kuu lõpuks oleks võimalik lõplik kokkulepe saavutada. Tähtis on ka lähinädalatel ühtset järelevalvemehhanismi käsitleva seadusandliku menetluse lõpuleviimine.
13. Euroopa Ülemkogu tuletab meelde, et on ülimalt oluline murda pankade ja riikide vaheline nõiarang. Nagu otsustati 2012. aasta detsembris, tuleks võimalikult

kiiresti 2013. aasta esimesel poolel leppida kokku tegevusraamistik, sealhulgas varasemast ajast päritud probleemse vara määratluses, nii et ajaks, mil toimiv ühtne järelevalvemehhanism on kehtestatud, saaks Euroopa stabiilsusmehhanism korralist otsust järgides pankasid otse rekapiitalseerida. Enne 2013. aasta juunit tuleb jõuda kokkuleppele pankade maksevõime taastamise ja kriisilahenduse direktiivis ning hoiuste tagamise skeemi direktiivis, tagades õiglase tasakaalu päritoluriikide ja vastuvõtivate riikide vahel. Komisjon kavatses esitada 2013. aasta suveks seadusandliku ettepaneku ühtses järelevalvemehhanismis osalevate riikide ühtse kriisilahendusmehhanismi kohta, mis tuleb läbi vaadata esmajärjekorras, kavatsusega võtta see vastu praeguse parlamendi koosseisu ametiaja jooksul. See peaks tagama tulemusliku raamistiku finantseerimisasutuste kriiside lahendamiseks, kaitstes samas maksumaksjaid pangakriiside korral, põhinema finantssektori

enda panusel ja sisaldama asjakohaseid ja tõhusaid kaitsemeetmeid, kooskõlas Euroopa Ülemkogu 2012. aasta detsembri järeldustega. Ühtse turu terviklikkust austatakse täiel määral ning tagatakse võrdsed võimalused nii ühtses järelevalvemehhanismis osalevatele kui ka mitteosalevatele liikmesriikidele.

14. Euroopa Ülemkogu võtab teadmiseks euroala tippkohtumiste korraldamise eeskirjade vastuvõtmise ning tervitab asjaolu, et nende eeskirjadega kavatsetakse parandada euroala juhtimise kvaliteeti, säilitades samas kogu Euroopa Liidu terviklikkuse, nagu on tunnistanud eelkõige majandus- ja rahaliidu stabiilsuse, koordineerimise ja juhtimise lepingu asjakohastes sätetes ⁽¹⁾.

II. MUUD KÜSIMUSED

15. Euroopa Ülemkogus toimus arvamuste vahetus ELi ja tema strateegiliste partnerite suhete teemal.

⁽¹⁾ Madalmaad esitasid selle punkti suhtes parlamentaarse analüüsi reservatsiooni.

EUROALA TIPPKOHTUMISTE KORRALDAMISE EESKIRJAD

SISSEJUHATUS

Euroala tippkohtumiste korraldamise eeskirjade ⁽¹⁾ eesmärk on tagada töömeetodite läbipaistvus ja tulemuslikkus, nii et euroala tippkohtumiste liikmetel oleks olemas täielik suutlikkus arutada omavahel kõiki euroala jaoks ühist huvi pakkuvaid küsimusi, austades samas liidu teiste liikmete õigusi sisulistes ja menetlusküsimustes ning eelistades kaasavat töömeetodit alati, kui see on põhjendatud ja võimalik.

Käesolevates eeskirjades käsitlemata korralduslikes küsimustes järgitakse *mutatis mutandis* Euroopa Ülemkogu kodukorra vastavaid sätteid.

Euroala tippkohtumiste korraldamise eeskirjad

1. KOHTUMISE KOKKUKUTSUMINE JA KOHT

1. Euroala tippkohtumised toimuvad vähemalt kaks korda aastas ning kohtumise kutsub kokku selle eesistuja. Korralised euroala tippkohtumised toimuvad võimaluse korral pärast Euroopa Ülemkogu kohtumisi.
2. Euroala tippkohtumised toimuvad Brüsselis, välja arvatud juhul, kui eesistuja otsustab teisiti ja euroala tippkohtumise liikmed on sellega nõus.
3. Erakorralistel asjaoludel või kiiret tegutsemist nõudvatel juhtudel võib teha käesolevatest eeskirjadest erandeid.

2. EUROALA TIPPKOHTUMISTE ETTEVALMISTAMINE JA JÄRELMEETMED

1. Euroala tippkohtumise eesistuja tagab tihedas koostöös komisjoni presidendiga ja eurorühma ettevalmistava töö alusel euroala tippkohtumise töö ettevalmistamise ja järjepidevuse.
2. Eurorühm tegeleb euroala tippkohtumiste töö ettevalmistamisega ja tagab kohtumiste järelmeetmete võtmise. Tagatakse alaliste esindajate komitee teavitamine enne ja pärast euroala tippkohtumist.
3. Eesistuja seab sisse tiheda koostöö komisjoni presidendi ja eurorühma esimehega, eelkõige korrapärase, üldjuhul vähemalt kord kuus toimuvate kohtumiste teel. Kohtumisele võidakse kutsuda osalema ka Euroopa Keskpanga president.

⁽¹⁾ Euroala tippkohtumiste korraldamise seisukohast on asjakohased majandus- ja rahaliidu stabiilsuse, koordineerimise ja juhtimise lepingu artikkel 12, 26. oktoobri 2011. aasta euroala tippkohtumisel tehtud avaldus ja Euroopa Ülemkogu 18. ja 19. oktoobri 2012. aasta ning 13. ja 14. detsembri 2012. aasta järeldused (vastavalt dokumentid EUCO 156/12 ja EUCO 205/12).

4. Haigusest tingitud takistuse tõttu, surma korral või eesistuja mandaadi lõppemisel vastavalt majandus- ja rahaliidu stabiilsuse, koordineerimise ja juhtimise lepingu artikli 12 lõikele 1 asendab eesistujat vajaduse korral kuni tema ametijärglase valimiseni euroala tippkohtumise liige, kes esindab nõukogu kuuekuulist eesistumist teostavat liikmesriiki, või, kui see ei ole asjakohane, siis järgmine nõukogu eesistumist teostav liikmesriik, mille rahaühik on euro.

3. PÄEVAKORRA ETTEVALMISTAMINE

1. Eeskirjade 2. osa punktis 1 ettenähtud ettevalmistamist silmas pidades esitab euroala tippkohtumise eesistuja vähemalt neli nädalat enne eeskirjade 1. osa punktis 1 osutatud korralist kohtumist tihedas koostöös komisjoni presidendi ja eurorühma esimehega eurorühmale selgitustega päevakorra kavandi.
2. Eurorühm kutsutakse üldjuhul kokku viieteistkümne päeva jooksul enne euroala tippkohtumist, et vaadata päevakorra kavand läbi, ning eurorühma esimees esitab euroala tippkohtumise eesistujale aruande arutelude tulemuste kohta. Selle aruande alusel edastab euroala tippkohtumise eesistuja päevakorra kavandi riigipeadele või valitsusjuhtidele.
3. Kui euroala tippkohtumiste aruteludel osalevad nende majandus- ja rahaliidu stabiilsuse, juhtimise ja koordineerimise lepingu osaliste riigipead või valitsusjuhid, mille rahaühik ei ole euro, kuid kes on majandus- ja rahaliidu stabiilsuse, koordineerimise ja juhtimise lepingu ratifitseerinud, kaastakse need lepinguosalisel euroala tippkohtumiste ettevalmistamisse eeskirjade 4. osa punktis 5 osutatud küsimustes euroala tippkohtumise eesistuja poolt otsustataval viisil.
4. Päevakord kiidetakse heaks lihthääleteenamusega euroala tippkohtumise alguses.

4. EUROALA TIPPKOHTUMISE KOOSSEIS, DELEGATSIOONID JA KOHTUMISE LÄBIVIIMINE

1. Euroala tippkohtumisel osalevad nende Euroopa Liidu liikmesriikide riigipead või valitsusjuhid, mille rahaühik on euro, koos euroala tippkohtumise eesistuja ja komisjoni presidendiga.
2. Kohtumisele kutsutakse osalema ka Euroopa Keskpanga president.
3. Kohtumisele võidakse kutsuda osalema ka eurorühma esimees.
4. Samuti võidakse kutsuda kohtumisele Euroopa Parlamendi president, et ta ära kuulata.

5. Nende majandus- ja rahaliidu stabiilsuse, koordineerimise ja juhtimise lepingu osaliste riigipead või valitsusjuhid, mille rahaühik ei ole euro, kuid kes on majandus- ja rahaliidu stabiilsuse, koordineerimise ja juhtimise lepingu ratifitseerinud, osalevad euroala tippkohtumiste aruteludes, kus arutatakse lepinguosaliste konkurentsivõimet, euroala üldise ülesehituse muutmist ja seda tulevikus reguleerivaid alussätteid, ning samuti vajaduse korral ja vähemalt kord aastas nõupidamistel, kus arutatakse majandus- ja rahaliidu stabiilsuse, koordineerimise ja juhtimise lepingu rakendamisega seotud konkreetseid küsimusi.
6. Euroala tippkohtumise toimumise hoonesse lubatavate delegatsioonide kogusuurus on kuni kakskümmend inimest liikmesriigi ja komisjoni kohta. See arv ei sisalda konkreetseid turva- või logistilisi ülesandeid täitvat tehnilist personali. Nõukogu peasekretariaadile tuleb eelnevalt teatada delegatsioonide liikmete nimed ja ametiülesanded.
7. Euroala tippkohtumise eesistuja tagab käesolevate eeskirjade kohaldamise ja arutelude nõuetekohase läbiviimise. Selleks võib eesistuja võtta mis tahes meetmeid, mis aitavad kohtumise jaoks kavandatud aega võimalikult hästi kasutada, näiteks võib ta seada päevakorrapunktide arutamise kindlasse järjekorda, piirata kõneaega ja otsustada kõnelejate sõnavõtu järjekorra.
8. Euroala tippkohtumised ei ole avalikud.

5. EUROALA TIPPKOHTUMISE EESISTUJA

1. Euroala tippkohtumise eesistuja nimetavad liithäälteenamusega ametisse nende Euroopa Liidu liikmesriikide riigipead või valitsusjuhid, mille rahaühik on euro, samal ajal kui Euroopa Ülemkogu valib oma eesistuja ning ülemkogu eesistujaga samaks ametiajaks.
2. Euroala tippkohtumise eesistuja:
 - (a) juhatab kohtumist ja suunab selle tööd;
 - (b) koostab kohtumise päevakorra;
 - (c) tagab koostöös komisjoni presidendiga ja eurorühma töö alusel euroala tippkohtumise töö ettevalmistamise ja järjepidevuse;
 - (d) tagab euroala tippkohtumise ettevalmistamisel kõikidel asjakohastel nõukogu istungitel ja ministrite kohtumistel tehtud töö arvessevõtmise;
 - (e) esitab pärast iga euroala tippkohtumist Euroopa Parlamendile aruande;
 - (f) hoiab majandus- ja rahaliidu stabiilsuse, koordineerimise ja juhtimise lepingu osalisi, mille rahaühik ei ole euro, ja teisi Euroopa Liidu liikmesriike tihedalt kursis euroala tippkohtumiste ettevalmistamise ja tulemustega;
 - (g) esitab koos komisjoni presidendiga euroala tippkohtumiste arutelude tulemused üldsusele.

6. AVALDUSED

1. Euroala tippkohtumistel võib teha avaldusi, milles esitatakse kokkuvõtlikult ühised seisukohad ja ühised tegevussuunad, ning need tehakse üldsusele kättesaadavaks.
2. Euroala tippkohtumiste avalduste eelnõud valmistatakse ette euroala tippkohtumise eesistuja juhtimisel tihedas koostöös komisjoni presidendi ja eurorühma esimehega, võttes aluseks eurorühmas tehtud ettevalmistava töö.
3. Avaldused võetakse vastu euroala tippkohtumise liikmete konsensuse alusel.
4. Euroala tippkohtumise avaldused tehakse Euroopa Liidu ametlikes keeltes.
5. Euroala tippkohtumise eesistuja ettepanekul võib kiireloomuliste küsimustega seotud avalduste eelnõud kiita heaks kirjaliku menetluse teel, kui kõik euroala tippkohtumise liikmed on selle menetluse kasutamisega nõus.

7. AMETISALADUS JA DOKUMENTIDE ESITAMINE KOHTUMENETLUSES

Ilma et see piiraks liidu õiguse alusel dokumentidele üldsuse juurdepääsu reguleerivate sätete kohaldamist, kehtib euroala tippkohtumiste arutelude suhtes ametisaladuse hoidmise kohustus, kui euroala tippkohtumisel ei otsusta teisiti.

8. SEKRETARIAAT JA TURVALISUS

1. Euroala tippkohtumist aitab korraldada ja selle eesistujat abistab nõukogu peasekretariaat peasekretäri juhtimisel.
2. Nõukogu peasekretär osaleb euroala tippkohtumistel ja teeb kõik selle töökorralduse laabumiseks.
3. Nõukogu julgeolekueeskirju kohaldatakse *mutatis mutandis* euroala tippkohtumiste suhtes.

9. EESKIRJADE MUUTMINE

Käesolevaid eeskirju võib muuta euroala tippkohtumise eesistuja ettepaneku põhjal ja konsensuse alusel. Selleks võib kasutada kirjalikku menetlust. Eelkõige tuleks eeskirju kohandada siis, kui see on vajalik euroala juhtimise arengu tõttu.

10. EUROALA TIPPKOHTUMISTELE ADRESSEERITUD POST

Euroala tippkohtumistele adresseeritud post saadetakse tippkohtumise eesistujale järgmisel aadressil:

Euro Summit
Rue de la Loi/Wetstraat 175
1048 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

JÄRELDUSED

Praeguses majandusolukorras peame kasutama kõiki poliitikavaldkondi konkurentsivõime, töökohtade loomise ja majanduskasvu toetamiseks.

Meie riikide majanduste varustamine taskukohase ja jätkusuutliku energiaga on selle jaoks määrava tähtsusega. Just seetõttu leppis Euroopa Ülemkogu täna kokku mitmes suunises neljas valdkonnas, mis koos peaksid võimaldama ELil parandada oma konkurentsivõimet ning tulla toime kõrgete hindade ja suurte kulude väljakutsega, nimelt täielikult toimiva ja omavaheliste ühendustega energia siseturu kiire väljakujundamine, vajalike energiainvesteeringute tegemise hõlbustamine, Euroopa tarneallikate mitmekesistamine ja energiatõhususe suurendamine.

Maksupettus ja maksudest kõrvalehoidumine piirab riikide suutlikkust koguda maksutululusid ja viia ellu oma majanduspoliitikat. Võitlus maksupettuse ja maksudest kõrvalehoidumisega ajal, mida iseloomustavad ranged eelarvepiirangud, on enamat kui lihtsalt õiglase maksustamise küsimus – see on oluline eelarvete konsolideerimise poliitilise ja sotsiaalse vastuvõetavuse seisukohast. Euroopa Ülemkogu leppis kokku, et kiirendatakse tööd võitluses maksupettuse, maksudest kõrvalehoidumise ja agressiivse maksuplaneerimisega. Esmajärjekorras jätkatakse tööd automaatse teabevahetuse edendamiseks ja laiendamiseks kõikidel tasanditel.

* * *

I. ENERGEETIKA

1. ELi energiapoliitika peab ohutul ja jätkusuutlikul viisil tagama leibkondade ja ettevõtete energiavarustuse kindluse taskukohase ja konkurentsivõimelise hinna ja kuluga. See on eriti oluline Euroopa konkurentsivõime jaoks, pidades silmas suuremate majanduste üha suuremat energianõudlust ning kõrgeid energiahindu ja suuri kulusid. Kuigi Euroopa Ülemkogu 2011. aasta veebruari kohtumisel antud suunised kehtivad endiselt ja nende rakendamist tuleb jätkata, tuleb teha veel rohkem tööd, mida järgnevalt kirjeldatakse.
2. Kinnitades uuesti eesmärgi kujundada energia siseturg välja 2014. aastaks ning arendada välja võrkudevahelised ühendused, selleks et kaotada 2015. aastaks liikmesriikide igasugune eraldatus Euroopa gaasi- ja elektrivõrkudest, kutsus Euroopa Ülemkogu üles pöörama eriti tähelepanu järgmisele:
 - (a) kolmanda energiapaketi tõhus ja järjepidev rakendamine ning ülejäänud võrgueeskirjade kiirem vastuvõtmine ja rakendamine. Liikmesriike, kes ei ole ülevõtmist veel lõpule viinud, kutsutakse üles seda võimalikult kiiresti tegema;
 - (b) kõikide muude seotud õigusaktide, näiteks taastuvallikatest toodetud elektrienergia direktiivi ja gaasivarustuse kindlust käsitleva määruse rakendamine;
 - (c) otsustavam tegutsemine nõudluse poolel ning samuti sellega seotud tehnoloogiate arendamine, sealhulgas arukate võrkude ja arukate arvestite kiiret kasutuselevõtmist käsitlevate riiklike kavade koostamine kooskõlas olemasolevate õigusaktidega;
 - (d) tarbijate rolli ja õiguste suurendamine, sealhulgas tarnija vahetamise, energiakasutuse juhtimise parandamise ja oma tarbeks energia tootmise osas; seoses sellega rõhutab Euroopa Ülemkogu haavatavate tarbijate kaitsmise tähtsust;
 - (e) komisjoni poolt suuniste andmine võimsuse tagamise meetmete ja juhuslike võimsusvoogude küsimuse käsitlemise kohta.
3. Komisjon kavatses esitada aruande energia siseturu rakendamise edenemise kohta 2014. aasta alguses. Liikmesriigid vahetavad regulaarselt teavet oluliste riiklike energiaalaste otsuste kohta, millel võib olla mõju teistele liikmesriikidele, austades samal ajal täielikult riikide energiaallikate valikuid.
4. Taskukohase hinnaga pideva energiavarustuse tagamiseks on vaja teha olulisi investeeringuid uude ja arukasse energia infrastruktuuri. Sellised investeeringud on töökohtade loomise ja jätkusuutliku majanduskasvu seisukohast väga tähtsad ning aitavad suurendada konkurentsivõimet. Neid peaks suures osas rahastama turg. See muudab veelgi olulisemaks hästi toimiva CO₂-turu olemasolu ning prognoositava 2020. aasta järgse perioodi kliima- ja energiapoliitika raamistiku, mis soodustaks erakapitali kaasamist ja energiaalaste investeeringute kulude vähendamist. Euroopa Ülemkogu tunneb heameelt komisjoni roheline raamatu „Kliima- ja energiapoliitika raamistik aastani 2030” üle ning tuleb selle küsimuse juurde tagasi 2014. aasta märtsis, kui komisjon esitab konkreetsemad ettepanekud,

et arutada sellega seonduvaid poliitikavõimalusi, pidades meeles 2015. aastal toimuvaks kliimamuutuse raamkonventsiooni osaliste 21. konverentsiks seatud eesmärgi.

5. Investeeringute soodustamiseks võetavate meetmete osas peetakse prioriteetseks järgmist:
 - (a) üleeuroopalisi energiavõrkusid (TEN-E) käsitleva määruse kiire rakendamine ja ühishuviprojektide loetelu vastuvõtmine käesoleval sügisel eesmärgiga toetada kogu ELis tehtavaid jõupingutusi võrkude reaalseks ühendamiseks liikmesriikide vahel ning otsustavam tegutsemine, et täita eesmärk saavutada vähemalt 10% installeeritud elektritootmisvõimsuse omavaheline ühendamine;
 - (b) alternatiivkütuste infrastruktuuri kasutuselevõttu käsitleva direktiivi vastuvõtmine;
 - (c) riigiabieskirjade läbivaatamine komisjoni poolt, selleks et võimaldada võtta sihipäraseid meetmeid energia- ja keskkonnavalaste investeeringute tegemise hõlbustamiseks, tagades võrdsed võimalused ning austades ühtse turu tervikkust;
 - (d) keskkonnavalaselt või majanduslikult kahjuliku subsideerimise, sealhulgas fossiilkütuste subsideerimise järkjärguline kaotamine;
 - (e) tohusaid ja taskukohaseid taastuvenergia toetuskavasid ning piisava tootmisvõimsuse tagamist käsitlevate suuniste esitamine komisjoni poolt;
 - (f) riikide ja ELi meetmed, näiteks struktuurifondid, projektivõlakirjad ja tohusam EIP abi, et edendada energia- ja ressursitõhususe, energiainfrastruktuuri ja taastuvate energiaallikate rahastamist ning edendada Euroopa tehnoloogilise ja tööstusliku baasi arendamist;
 - (g) jätkuvate jõupingutuste tegemine energeetika teadus- ja arendustegevuses, tehnoloogia valdkonnas ning info- ja kommunikatsioonitehnoloogiaga (IKT) sünergiate paremaks kasutamiseks, parandades selleks koordineerimist ELi, liikmesriikide ja tööstussektori vahel ning koostades energeetikaküsimustes teadus- ja arendustegevuse strateegia, et saavutada Euroopa tasandil tõeline lisaväärtus.
6. Endiselt on väga tähtis jätkata Euroopa energiavarustuse mitmekesistamist ja arendada kohalikke energiavarusid, et tagada energiavarustuse kindlus, vähendada ELi sõltuvust liiduvälisest energiatarneist ning stimuleerida majanduskasvu. Sel eesmärgil:
 - (a) jätkatakse taastuvate energiaallikate kasutuselevõtmist, tagades samal ajal nende kulutasuvuse, edasise turu integreerimise ja võrkude stabiilsuse ning toetudes mõnede liikmesriikide kogemusele, kes on teinud mahukaid investeeringuid taastuvenergiatehnoloogiasse;
 - (b) kavatses komisjon hinnata kohalike maismaa ja avamere energiaallikate süstemaatilisemat kasutuselevõtmist, pidades silmas nende turvalist, jätkusuutlikku ja kulutasuvat kasutamist, austades samal ajal liikmesriikide energiaallikate valikuid;

(c) kuna energia sise- ja välisturg on omavahel üha tihedamalt seotud, tõhustavad liikmesriigid koostööd ELi energiapoliitika välismõõtmel toetamiseks; enne 2013. aasta lõppu hindab nõukogu oma 2011. aasta novembri järeldustele tuginedes ELi energiaalase välispoliitika arenguid, sealhulgas vajadust tagada võrdsed võimalused kolmandate riikide energiatootjatega, ning Euroopa Ülemkogu 2012. aasta juuni kohtumise järelduste järelmeetmena hindab nõukogu tuumaohutust ELi naabruses.

7. Energiatõhususe meetmed võivad märkimisväärselt kaasa aidata energiahindade ja -kulude praeguste suundumuste muutmisele. Otsustava tähtsusega on energiatõhususe direktiivi ja hoonete energiatõhususe direktiivi rakendamine. Enne 2014. aasta lõppu vaatab komisjon läbi ökodisaini ja energiamärgistuse direktiivid, et viia need vastavusse tehnoloogia arenguga. Energiatõhususe meetmeid ja programme tuleks edendada kõikidel tasanditel.
8. Käsitleda tuleb kõrgete energiahindade ja suurte energiakulude mõju, võttes arvesse hästi toimiva ja tõhusa turu ning tariifide esmast rolli investeeringute rahastamisel. Euroopa Ülemkogu kutsus üles tegema tööd järgmistel aspektidega:
 - (a) energiakulude vähendamisel etendavad erilist rolli ka uuenduslikud, sealhulgas energiatõhususele suunatud rahastamisviisid, energiavarustuse süstemaatilisem mitmekesistamine ja energia siseturu likviidsuse parandamine;
 - (b) sellega seoses tuleb analüüsida gaasi- ja naftahindade lepingulise seotuse küsimust;
 - (c) komisjon kavatses esitada analüüsi liikmesriikide energiahindade ja -kulude struktuuri ja neid mõjutavate tegurite kohta enne 2013. aasta lõppu, keskendudes eelkõige sellele, kuidas need mõjutavad leibkondi, VKEsid ja energiamaahukaid tööstusharusid, ning vaadelda laiemalt ELi konkurentsivõimet maailmamajanduse kontekstis. Neid küsimusi käsitletakse Euroopa Ülemkogu 2014. aasta veebruariks kavandatud kohtumise arutelul, mis on pühendatud tööstuse konkurentsivõimele ja tööstuspoliitikale.
9. Nõukogu esitab aasta lõpuks ülevaate täna kokku lepitud suuniste rakendamisel tehtud edusammudest.

II. MAKSUSTAMINE

10. Oluline on võtta tulemuslikke meetmeid maksudest kõrvalhoidumise ja maksupettuste vastu võitlemiseks, eelkõige arvestades praegust eelarvete konsolideerimist, et kaitsta maksutulust ja tagada üldise usaldus maksusüsteemide õigluse ja tõhususe vastu. Selles valdkonnas on vaja teha suuremaid jõupingutusi, ühendades liikmesriikide, Euroopa ja ülemaailmsel tasandil võetavad meetmed ning austades täiel määral liikmesriikide pädevust ja aluslepinguid. Tuletades meelde nõukogu 14. mai 2013. aasta järeldusi, kutsus Euroopa Ülemkogu üles tegema kiiresti edusamme järgmistel küsimustel:

- (a) esikohale seatakse jõupingutused ELi ja ülemaailmsel tasandil toimuva automaatse teabevahetuse laiendamiseks. ELi tasandil kavatakse komisjon esitada juunis ettepaneku muudatuste tegemiseks halduskoostöö direktiivis, et automaatne teabevahetus hõlmaks kõiki tululiike. Tuginedes praegu ELis tehtavale tööle ja kasutades ära rühma liikmesriikide poolt hiljuti esitatud algatuse tulemusel tekkinud soodsat olukorda, võtab EL rahvusvahelisel tasandil juhtrolli automaatse teabevahetuse kui uue rahvusvahelise standardi edendamisel, võttes arvesse ELi praegust teabevahetuskorda. Euroopa Ülemkogu väljendab heameelt G8, G20 ja OECD käimasolevate jõupingutuste üle arendada välja ülemaailmne standard;
- (b) 14. mail 2013 jõuti kokkuleppele volituste suhtes täiustada ELi poolt Šveitsi, Liechtensteini, Monaco, Andorra ja San Marinoga sõlmitud lepinguid ning esimesel võimalusel alustatakse läbirääkimisi selle tagamiseks, et nimetatud riigid jätkavad ELis kehtivate meetmetega võrdväärsete meetmete kohaldamist.
- Seda silmas pidades ja märkides muudetud hoiuste intresside maksustamise direktiivi reguleerimisala suhtes saavutatud konsensust, kutsus Euroopa Ülemkogu üles võtma kõnealuse direktiivi vastu enne käesoleva aasta lõppu;
- (c) liikmesriigid käsitlevad lisaks prioriteetsena maksupettuste ja maksudest kõrvalehoidumise vastase võitluse tõhustamise tegevuskava konkreetseid järeelmeetmeid;
- (d) käibemaksupettuse vastu võitlemiseks ootab Euroopa Ülemkogu, et nõukogu võtaks hiljemalt 2013. aasta juuni lõpuks vastu direktiivid kiirreageerimismehhanismi ja pöördmaksustamise kohta;
- (e) jätkatakse tööd seoses komisjoni soovitud agressiivse maksuplaneerimise ja kasumi ümberpaigutamise kohta. Komisjon kavatakse enne selle aasta lõppu esitada ettepaneku ema- ja tütarettevõtjaid käsitleva direktiivi läbivaatamiseks ja vaatab läbi kuritarvituste vältimise

- sätteid asjakohastes ELi õigusaktides. Euroopa Ülemkogu jääb ootama OECD eelseisvat aruannet maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise kohta;
- (f) oluline on jätkata ELis tööd kahjulike maksumeetmete kõrvaldamiseks. Sel eesmärgil tuleks teha tööd äriühingute maksustamise käitumisjuhendi täiustamisega olemasolevate volituste alusel;
- (g) jõupingutusi maksubaasi kahanemise, kasumi ümberpaigutamise, läbipaistmatuse ja kahjulike maksustamismeetmete vastu võitlemiseks tuleks teha ülemaailmselt, koos kolmandate riikidega ja sellistel asjakohastel rahvusvahelistel foorumitel nagu OECD, et tagada võrdsed võimalused, lähtudes ELi kooskõlastatud seisukohtadest. Eelkõige on vaja teha täiendavat tööd selleks, et tagada asjakohaste hea maksuhaldustava nõuete järgimine kolmandates riikides, sealhulgas arenguriikides;
- (h) terviklikul viisil on vaja tegelda maksudest kõrvalehoidumise ja maksupettustega ning võidelda rahapesu vastu siseturul ja koostööd mittetegevates kolmandates riikides ja jurisdiktsioonides. Mõlemal juhul on oluline välja selgitada tegelikult kasusaav omanik, muu hulgas äriühingute, usaldusfondide ja sihtasutuste puhul. Kolmanda rahapesuvastase direktiivi muudetud versioon tuleks vastu võtta käesoleva aasta lõpuks;
- (i) vaadatakse läbi ettepanek muuta direktiive, mis käsitlevad mittefinantsteabe ja mitmekesisust käsitleva teabe avalikustamist suurte äriühingute ja kontsernide poolt, eelkõige eesmärgiga tagada suurte äriühingute ja kontsernide aruandlus riikide kaupa;
- (j) jõupingutusi on vaja teha digitaalmajanduse maksustamise probleemidele reageerimiseks, võttes täiel määral arvesse OECDs tehtavat tööd. Komisjon kavatakse neid küsimusi täiendavalt hinnata enne Euroopa Ülemkogu 2013. aasta oktoobri kohtumisel digitaalarengu tegevuskava üle peetavat arutelu.
11. Nõukogu esitab 2013. aasta detsembriks ülevaate kõigis neis küsimustes tehtud edusammude kohta.

EUROOPA ÜLEMKOGU – 27. JA 28. JUUNI 2013

JÄRELDUSED

Lähiaja kesiste majandusväljavaadete taustal on noorte töötuse määr jõudnud mitmes liikmesriigis enneolematult kõrgele tasemele, millel on inimeste ja ühiskonna jaoks tohutult kõrge hind. Sellega seoses tuleb kiiresti meetmeid võtta.

Euroopa Ülemkogu leppis täna kokku terviklikus lähenemisviisis, mille eesmärk on noorte töötuse vastu võitlemine ja mis tugineb järgmistele konkreetsetele meetmetele: noorte tööhõive algatusega tehtava töö kiirendamine ja algatusega seotud tegevuse märkimisväärse osa kontsentreerimine algatuse elluviimise perioodi algusesse; noortegarantii rakendamise kiirendamine; noorte liikuvuse suurendamine ja sotsiaalpartnerite kaasamine. Euroopa Ülemkogu arutas ka seda, kuidas hoogustada investeringuid ja parandada juurdepääsu laenudele. Ülemkogu kutsus üles võtma kasutusele Euroopa Liidu, sealhulgas Euroopa Investeerimispanka ressursse ning käivitas uue investeerimiskava VKEde toetamiseks ja majanduse rahastamise hoogustamiseks.

Finantsstabiilsuse osas on olukord paranemas, kuid ELil ja selle liikmesriikidel on vaja võtta täiendavaid meetmeid, et Euroopa pöörduks tagasi jätkusuutliku majanduskasvu ja töökohtade loomise teele. Riigi rahanduse usaldusväärsus ning jätkusuutlikku majanduskasvu ja töökohtade loomist toetavad meetmed on üksteist vastastikku tugevdavad. Samal ajal tuleb teha kõigil tasanditel otsusekindlaid jõupingutusi struktuurireformide jätkamiseks ning konkurentsivõime ja tööhõive edendamiseks. Sellega seoses kinnitas Euroopa Ülemkogu riigipõhised soovitusel, et anda liikmesriikidele suuniseid poliitika ja riigieelarve kavandamiseks, viies sellega lõpule 2013. aasta Euroopa poolaasta.

Euroopa Ülemkogu hindas ka edusamme seoses pangandusliiduga, mis on finantsstabiilsuse ning majandus- ja rahaliidu sujuva toimimise seisukohalt väga oluline. Lõpetuseks määras Euroopa Ülemkogu kindlaks järgmised sammud majandus- ja rahaliidu ülesehituse tugevdamisel ning kutsus üles jätkama tööd kõikide nimetatud küsimustega Euroopa Ülemkogu detsembrikuisele kohtumisele eelneval ajal.

Euroopa Ülemkogu tervitas soojalt Horvaatiat, kellest saab 1. juulil 2013 Euroopa Liidu liige. Ülemkogu õnnitles ka Lätit aluslepingus ette nähtud lähenemiskriteeriumite täitmise puhul, mis võimaldab Lätil võtta euro kasutusele 1. jaanuaril 2014.

Euroopa Ülemkogu kinnitas nõukogu järeldused ja soovitusel laienemise ning stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessi kohta.

* * *

I. NOORTE TÖÖHÕIVE

- Noorte töötuse vastu võitlemine on eriline ja viivitamatu eesmärk, võttes arvesse, et töötute noorte eurooplaste arv on lubamatult suur. Kõik jõupingutused tuleb suunata ühisele eesmärgile, nimelt pakkuda noortele, kes ei õpi, tööta ega osale koolituses, töö-, haridus- või koolitusvõimalust nelja kuu jooksul, nagu on ette nähtud noortegarantiid käsitlevas nõukogu soovitusel. Noorte tööhõivet käsitlevale komisjoni teatisele tuginedes on nii liikmesriikide kui ka ELi tasandil vaja tegutseda otsusekindlalt ja viivitamata.
- EL võtab noorte tööhõive toetamiseks kasutusele kõik kasutada olevad vahendid. Euroopa Ülemkogu on kokku leppinud terviklikus lähenemisviisis, mis tugineb järgmistele konkreetsetele meetmetele:
 - struktuurifondide rakendamisel pööratakse erilist tähelepanu noorte tööhõivele, võttes kulutamata jäänud rahalised vahendid vajaduse korral uuesti programmitõesse.

- Komisjon ja liikmesriigid kasutavad kõiki võimalusi, mida pakub Euroopa Sotsiaalfond (ESF), mis on üks peamisi selleotstarbelisi finantsvahendeid ELi tasandil, sealhulgas noorte töötajate jaoks uute töökohtade loomise toetamise kaudu. Vajaduse korral parandavad liikmesriigid oma haldussuutlikkust, kasutades komisjonilt saadavat tõhustatud tehnilist abi ning toetudes parimatele tavadele;
- tehakse kõik vajalikud ettevalmistused selleks, et noorte tööhõive algatus oleks 2014. aasta jaanuariks täielikult rakendamiseks valmis, mis võimaldab teha esimesi väljamakseid toetuse saajatele nendes ELi piirkondades, kus noorte töötuse määr on suurem kui 25% ⁽¹⁾. Selleks et noorte tööhõive algatus täidaks täiel määral oma eesmärgi, peaks talle eraldatud 6 miljardi euro väljamaksmine

⁽¹⁾ Arvestades, et Sloveenias suurenes noorte töötus 2012. aastal üle 30%, saab noorte tööhõive algatusest kasu ka Ida-Sloveenia piirkond, kus noorte töötus oli 2012. aastal üle 20%.

toimuma järgmise mitmeaastase finantsraamistiku kohaldamise esimese kahe aasta jooksul ⁽¹⁾. Lisaks kasutatakse mitmeaastase finantsraamistiku 2014.–2017. aasta ülemäärade raames kasutada olevaid varusid nn kulukohustuste koguvaru loomiseks, et rahastada konkreetseid noorte töötuse vastu võitlemise meetmeid. Noorte tööhõive algatusest toetust saavad liikmesriigid peaksid võtma enne aasta lõppu vastu kava noorte töötuse vastu võitlemiseks, sealhulgas noortegarantii rakendamise kaudu. Teisi liikmesriike innustatakse võtma 2014. aastal vastu samasugused kavad. Komisjon esitab 2016. aastal aruande noortegarantii rakendamise ja noorte tööhõive algatuse toimimise kohta;

- (c) Euroopa Investeerimispank (EIP) annab panuse noorte töötuse vastasesse võitlusesse algatuse „Töökohad noortele” (*Jobs for Youth*) ja programmi „Investeeringud oskustesse” (*Investment in Skills*) kaudu, mis tuleks viivitamata ellu viia;
 - (d) tehakse uusi jõupingutusi noorte tööotsijate liikuvuse edendamiseks, sealhulgas tugevdades programmi „Sinu esimene EURESe töökoht”. Liikmesriike innustatakse kasutama osa oma ESFi eraldistest piiriülese liikuvuse kavade toetamiseks. Programm „Erasmus +”, mis toetab ka piiriülest kutseõpet, peab olema täielikult rakendamiseks valmis alates 2014. aasta jaanuarist. On eriti tervitatav, et Euroopa Parlament ja nõukogu on jõudnud kokkuleppele kutse kvalifikatsioonide tunnustamise suhtes. Kiiresti tuleks analüüsida komisjoni ettepanekuid, mille eesmärk on luua riiklike tööturuasutuste võrgustik. Tuleb teha rohkem jõupingutusi, eelkõige töös täiendavate pensioniõiguste säilitamist käsitleva ettepanekuga, mis tuleb vastu võtta enne parlamendi praeguse koosseisu ametiaja lõppu;
 - (e) edendatakse kvaliteetset õpipoisiõpet ja väljaõpet töökohal, eeskätt juulis käivitatava Euroopa Õpipoisiõppe Liidu kaudu. Praktika kvaliteediraamistik tuleks panna tööle 2014. aasta alguses;
 - (f) sotsiaalpartnerid peavad olema neisse jõupingutustesse täielikult kaasatud ja neis aktiivselt osalema. Euroopa Ülemkogu väljendab heameelt sotsiaalpartnerite poolt 11. juunil 2013 kokku lepitud noorte tööhõivet käsitlevate meetmete raamistiku (*Framework of Actions on Youth Employment*) üle.
3. Siseriiklikul tasandil ehk tasandil, kus teostatakse enamikku tööhõivega seonduvatest pädevustest, peaksid liikmesriigid oma reforme edendama. Liikmesriigid võtavad meetmeid eesmärgiga moderniseerida kutseharidus- ja haridussüsteeme, tõhustada hariduse ja ettevõtluse valdkondade vahelist koostööd koolist tööellu ülemineku hõlbustamiseks, parandada madala kvalifikatsiooniga noorte tööturule integreerimist,

⁽¹⁾ Seda tehakse nii, et see ei avaldaks negatiivset mõju Euroopa Ülemkogu poolt 2013. aasta mais seatud energiapoliitikaga seotud eesmärkidele.

käsitleda oskuste tööturu nõudlusele mittevastavust ning edendada õpipoisiõpet ja praktikat võtmetähtsusega majandussektorites, samuti ettevõtlust ja idufirmasid. Mitu liikmesriiki on juba esitanud ambitsioonikad kavad noorte tööhõive toetamiseks. Teha tuleb aga veelgi rohkem. Eelkõige peaksid need liikmesriigid, kus noorte töötuse määr on suur, kiirendama aktiivsete tööturumeetmete võtmist. On oluline osutada vajalikku tähelepanu nende haavatavate noorte elanikkonnarühmade tööturul osalemisele, kes seisavad silmitsi spetsiifiliste väljakutsetega. Euroopa Ülemkogu tuletas meelde maksude tööjõult mujale suunamise tähtsust, sealhulgas vajaduse korral sotsiaalmaksete vähendamise kaudu, tunnustades samas liikmesriikide pädevust selles valdkonnas; see on vahend, mis soodustab inimeste töölevõtmist ning edendab töökohtade loomist ja konkurentsivõimet. Euroopa Ülemkogu kutsus üles vahetama rohkem parimaid riiklikke tavasid; sellega seoses tervitas ülemkogu eelseisvat Berliini konverentsi.

II. MAJANDUSKASV, KONKURENTSIVÕIME JA TÖÖKOHTADE LOOMINE

Euroopa poolaasta

4. Euroopa Ülemkogu viis pärast põhjalikku arvamuste vahetust lõpule 2013. aasta Euroopa poolaasta, kinnitades üldiselt riigipõhised soovitusel. Liikmesriigid võtavad nüüd neid soovitusi arvesse oma tulevastes otsustes riigieelarve, struktuurireformide ning tööhõive- ja sotsiaalpoliitika kohta, edendades samal ajal täielikku riiklikku vastutust ja säilitades sotsiaaldialogi. Nõukogu ja komisjon jälgivad hoolikalt nende soovitude rakendamist. Nõukogu arutab ja hindab korrapäraselt Euroopa majanduse olukorda.
5. Majanduskasvu edendamine ja eelarve konsolideerimine on üksteist vastastikku tugevdavad. Riigi rahanduse usaldusväärsus on oluline selleks, et avaliku sektori asutused säilitaksid oma võime toetada jätkusuutlikku majanduskasvu ja töökohtade loomist. Euroopa Ülemkogu tervitab sellega seoses ülemäärase eelarvepuudujäägi meneluse tühistamist mitme liikmesriigi puhul ning nende liikmesriikide jõupingutusi, kes eeldatavasti oma fiskaaleesmärgid saavutavad. Ülemkogu tuletab meelde, et stabiilsuse ja kasvu pakti ennetusliku osa raames saab kasutada ELi kehtiva eelarveraamistiku pakutavaid võimalusi tasakaalu loomiseks tootlike avaliku sektori investeeringute vajaduse ja eelarvedistsipliiniga seonduvate eesmärkide vahel. Mõnede liikmesriikide puhul on eelarve konsolideerimise tempot kohandatud vastavalt majanduslikele tingimustele, nagu on ette nähtud ELi eelarveraamistikus. Samal ajal peaksid liikmesriigid kiirendama oma struktuurireforme. Sellega toetatakse jõupingutusi, mille eesmärk on viia ELi majandus uuesti tasakaalu, aidata taastada konkurentsivõime ja tegelda kriisi sotsiaalsete tagajärgedega.

Uus investeerimiskava ELi jaoks

6. Praeguses majandusolukorras on oluline taastada tavapärase laenuandmine majandusele ja hõlbustada investeeringute rahastamist. Arvestades VKEde olulisust majanduse jaoks, eriti seoses töökohtade loomisega, on prioriteediks VKEde rahastamist toetavad meetmed. See on eriti tähtis riikides, kus noorte töötuse määr on suur ja kus vajatakse uusi investeeringuid majanduskasvu ja töökohtade loomise edendamiseks. Samuti on oluline edendada ettevõtlast ja füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemist. Euroopa Ülemkogu leppis sellest lähtuvalt kokku uue investeerimiskava käivitamises.
7. Euroopa Ülemkogu tervitas järgmist seitset aastat hõlmava ELi mitmeaastase finantsraamistiku suhtes saavutatud kokkulepet. Ülemkogu tänas Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni läbirääkijaid nende töö ja väsimatute jõupingutuste eest, mis võimaldasid täna kokkuleppele jõuda. Mitmeaastasel finantsraamistikul on väga oluline osa majanduse toetamisel, toimides kogu Euroopa majanduskasvu ja töökohtade loomise katalüsaatorina ning võimendades tootlikke ja inimkapitali tehtavaid investeeringuid. Euroopa Ülemkogu kutsus üles mitmeaastase finantsraamistiku määruse ja sellega kaasneva institutsioonidevahelise kokkuleppe kiiresti ametlikult vastu võtma. Sellega seoses tervitas Euroopa Ülemkogu ka selliste uute programmide suhtes saavutatud kokkuleppeid nagu Erasmus, COSME, „Horisont 2020” ning tööhõive ja sotsiaalse innovatsiooni programm. Euroopa Ülemkogu rõhutas, et tähtis on:
 - (a) võtta enne käesoleva aasta lõppu vastu erinevad ELi programmid, millega toetatakse strateegia „Euroopa 2020” eesmärkide saavutamist;
 - (b) liikmesriikide töötamine koos komisjoniga, eesmärgiga sõlmida nende partnerluslepingud ja rakenduskavad niipea kui võimalik;
 - (c) kiiresti rakendada struktuurifondid, samuti ettevõtete konkurentsivõime ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate programm (COSME) ning teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm („Horisont 2020”), mis on VKEde toetamise seisukohast eriti olulised;
 - (d) kiirendada projektivõlakirjade katsetapi rakendamist. Komisjonil on kavas esitada oma hinnang 2013. aasta lõpuks.
8. Euroopa Ülemkogu tervitas komisjoni ja EIP aruannet majanduse rahastamise kohta. Euroopa Ülemkogu leppis kokku järgmistes meetmetes ning tervitas komisjoni ja EIP kavatsust rakendada need meetmed esmajärjekorras ning esitada enne ülemkogu 2013. aasta oktoobris toimuvat kohtumist nende rakendamise kohta põhjaliku aruande, mis sisaldab kvantitatiivseid eesmärke, vahendeid ja ajakava:
 - (a) EIP jõupingutuste tõhustamine majandusele laenuandmise toetamiseks, kasutades täielikult ära oma kapitali hiljutist suurendamist 10 miljardi euro võrra. Euroopa Ülemkogu kutsus EIPd rakendama oma kava, mille eesmärk on suurendada ajavahemikus 2013–2015 EIP

laenu-tegevust ELis vähemalt 40% võrra. EIP on selle eesmärgi saavutamiseks juba kindlaks määranud uued laenuvõimalused enam kui 150 miljardi euro ulatuses mitmes kriitilise tähtsusega prioriteetses valdkonnas, nagu innovatsioon ja oskused, VKEde juurdepääs rahastamisele, ressursitõhusus ja strateegilised infrastruktuurid;

- (b) Euroopa Komisjoni ja EIP ühiste riskijagamise rahastamisvahendite laiendamine erasektori ja kapitaliturgude poolt VKEdele tehtavate investeeringute suurendamiseks. Need algatused peaksid tagama, et VKEdele antavate uute laenude maht kogu ELis suureneb, järgides rahandusliku usaldusväärsuse ja läbipaistvuse põhimõtet ning mitmeaastase finantsraamistiku ülemmäärasid. Nõukogu täpsustab koostöös komisjoni ja EIPga viivitamata selliste struktuurifondidest kaasrahastatavate vahendite ülesehituse parameetrid, seades eesmärgiks suure finantsvõimenduse. Teha tuleks vajalikud ettevalmistused, et need rahastamisvahendid saaks 2014. aasta jaanuaris tööle hakata;
- (c) Euroopa Investeerimisfondi krediidikvaliteedi parandamise suutlikkuse suurendamine;
- (d) EIP kaubanduse rahastamise skeemide järkjärguline laiendamine VKEde äritegevuse soosimiseks kogu liidus, eelkõige programmis osalevates riikides;
- (e) riiklike arengupankade ja EIP vahelise koostöö tugevdamine eesmärgiga suurendada ühise laenuandmise võimalusi ja parimate tavade vahetamist;
- (f) alternatiivsete rahastamisallikate väljatöötamine tihedas koostöös liikmesriikidega.

Majanduskasvu ja töökohtade loomise kokkuleppe rakendamine

9. Aasta tagasi leppis Euroopa Ülemkogu kokku majanduskasvu ja töökohtade loomise kokkuleppes ehk kiiretoimeliste majanduskasvu edendavate meetmete paketi, mille rahastamiseks eraldati 120 miljardit eurot. Ehkki nende meetmete rakendamine on edenenu hästi ja mõned neist annavad juba tulemusi, tuleb teha rohkem jõupingutusi. ELi institutsioonid ja liikmesriigid peaksid tegema kõik endast oleneva, et tagada kõikide kõnealuse kokkuleppe elementide kiire rakendamine, nagu on ette nähtud eelnevas Euroopa Ülemkogu järeldustes, eeskätt seoses ühtse turu, innovatsiooni, digitaalarengu tegevuskava, teenuste, energeetika ja maksuküsimustega. Euroopa Ülemkogu jääb ootama 2013. aasta detsembris esitatavat ja nõukogu regulaarsetel läbivaatamistel põhinevat ajakohastatud eduaruannet kokkuleppe kohta.
10. Nagu märtsis kokku lepitud, jälgib Euroopa Ülemkogu hoolikalt ülemkogu poolt majanduskasvu hoogustamiseks ja konkurentsivõime edendamiseks kehtestatud suuniste rakendamist, eelkõige korrapäraste temaatiliste arutelude korraldamise kaudu. Sellega seoses pidas Euroopa Ülemkogu esimese arvamuste vahetuse kahes keskse tähtsusega küsimuses:
 - (a) Euroopa tugeva tööstusliku baasi kui ELi majanduskasvu ja konkurentsivõime tegevuskava olulise elemendi suur tähtsus. Euroopa Ülemkogu kutsus üles looma laiaulatusliku

horisontaalse ja ühtse lähenemise nüüdisaegsele Euroopa tööstuspoliitikale, mis kaasneb struktuuriliste muutuse ja majanduse elavnemisega. Ülemkogu tervitas komisjoni tegevuskava konkurentsivõimelise ja jätkusuutliku terasetööstuse loomiseks. Euroopa Ülemkogu jääb 2014. aasta veebruaris toimuvat ülemkogu kohtumist silmas pidades ootama komisjoni täiendavat panust, kooskõlas Euroopa Ülemkogu 2013. aasta märtsi ja mai järeldustega. Järgmisel eesistujariigil palutakse jätkata ettevalmistavat tööd nõukogus;

- (b) tuletades meelde 2013. aasta märtsi järeldusi, tervitas Euroopa Ülemkogu komisjoni teatist kümne kõige koormavama õigusakti kohta kui esimest panust. Ülemkogu jäi ootama, et enne 2013. aasta oktoobris toimuvat ülemkogu kohtumist esitatakse üksikasjalik tööprogramm, mis sisaldab täiendavaid ja vajaduse korral uusi konkreetseid ettepanekuid üldise regulatiivse koormuse vähendamiseks ja konkurentsivõime suurendamiseks, võttes samas alati arvesse vajadust kaitsta nõuetekohaselt tarbijaid ja töötajaid. Ülemkogu kutsus üles jätkama jõupingutuste tegemist, et muuta ELi ja liikmesriikide õigusloome tõhusamaks, sidusamaks ja lihtsamaks. Ülemkogu pöördub nende küsimuste juurde tagasi, kui nimetatud ettepanekud on esitatud.

Analüüsides oma 2013. aasta oktoobris toimuvaid temaatilisi arutelusid, eesmärgiga anda uus impulss innovatsiooni, digitaalse ühtse turu ja teenuste valdkondadele, kutsus Euroopa Ülemkogu komisjoni üles esitama enne kõnealust kohtumist oma aruande teenuste direktiivi vastastikuse hindamise kohta ning Euroopa litsentse käsitleva protsessi kohta.

11. Tuletades meelde kaubanduse rolli majanduskasvu ja töökohtade loomise edendamisel, tervitas Euroopa Ülemkogu läbirääkimiste alustamist Ameerika Ühendriikidega sõlmitava Atlandi-ülese kaubandus- ja investeerimispartnerluse üle.

III. MAJANDUS- JA RAHALIIDU VÄLJAKUJUNDAMINE

12. Pärast seda, kui eelmise aasta detsembris esitati aruanne „Tõelise majandus- ja rahaliidu suunas”, on tehtud tööd majandus- ja rahaliidu ülesehituse tugevdamise nelja põhielemendiga. Konkreetsete uute sammudega majanduse juhtimise tugevdamiseks peavad kaasnema täiendavad meetmed suurema demokraatliku legitiimsuse ja vastutuse tagamiseks sellel tasandil, millel otsuseid langetatakse ja ellu viiakse. See protsess tugineb ELi institutsioonilisele raamistikule, austades täielikult ühtse turu terviklikkust, tagades samal ajal ELi liikmesriikidele võrdsed tingimused, sealhulgas päritoluliikmesriikide ja vastuvõtivate liikmesriikide vahelise õiglase tasakaalu teel. See on ühisraha mittekasutatavate liikmesriikide jaoks avatud ja läbipaistev.
13. Lühiajalises perspektiivis on esmaseks prioriteediks pangandusliidu väljakujundamine kooskõlas Euroopa Ülemkogu 2012. aasta detsembri ja 2013. aasta märtsi

järeldustega. See on väga oluline finantsstabiilsuse tagamiseks, finantsvaldkonna killustatuse vähendamiseks ja majandusele tavapärase laenuandmise taastamiseks. Euroopa Ülemkogu tuletas meelde, et on ülimalt oluline murda pankade ja riikide vaheline nõiarang, ning rõhutas järgmisi punkte:

- (a) pankade kapitalinõudeid käsitlevatel uutel eeskirjadel (kapitalinõuete määrus ja direktiiv) ja uuel ühtsel järelevalvemehhanismil saab olema otsustav osa pangandussektori stabiilsuse tagamisel;
- (b) ühtsele järelevalvemehhanismile üleminekul teostatakse bilansi hindamine, mis sisaldab varade kvaliteedi läbivaatamist ning sellele järgnevalt stressitesti. Sellega seoses võtavad ühtses järelevalvemehhanismis osalevad liikmesriigid enne nimetatud tegevuse lõpuleviimist kõik vajalikud meetmed, sealhulgas kehtestavad riiklikud kaitsemeetmed;
- (c) eurorühm on kokku leppinud Euroopa stabiilsusmehhanismi (ESM) kaudu toimuva pankade otsese rekapiitalseerimise tegevusraamistiku põhijoontes. Tööd tuleks jätkata nii, et kui tõhus ühtne järelevalvemehhanism on kehtestatud, on Euroopa stabiilsusmehhanismil võimalik tavapärase otsuse alusel pankasid otse rekapiitalseerida;
- (d) Euroopa Ülemkogu tervitas nõukogus saavutatud kokkulepet pankade maksevõime taastamise ja kriisilahenduse raamistiku loomist käsitleva direktiivi eelnõu üle ning kutsus nõukogu ja parlamenti üles alustama läbirääkimisi eesmärgiga võtta direktiiv vastu enne käesoleva aasta lõppu. Ülemkogu kutsus ka üles võtma enne aasta lõppu vastu hoiuste tagamise skeemi direktiivi ettepanek;
- (e) tõeliselt tõhus ühtne järelevalvemehhanism eeldab, et sellega hõlmatud pankade jaoks on olemas ühtne kriisilahendusmehhanism. Euroopa Ülemkogu ootab komisjoni ettepanekut ühtse kriisilahendusmehhanismi kehtestamise kohta, eesmärgiga jõuda nõukogus aasta lõpuks kokkuleppele, mis võimaldaks ettepaneku enne parlamendi praeguse koosseisu ametiaja lõppu vastu võtta. Komisjonil on kavas võtta 2013. aasta suvel vastu finantssektorit käsitlevad riigiabi muudetud eeskirjad, et tagada võrdsed tingimused nende kriisilahendamisotsuste puhul, millega seondub avaliku sektori toetus.
14. Tuleb jätkata tööd kõikide tugevdatud majandus- ja rahaliidu põhielementidega, kuna need on omavahel tihedalt seotud:
- (a) on vaja kehtestada tõhusam raamistik majanduspoliitike koordineerimiseks kooskõlas majandus- ja rahaliidu stabiilsuse, koordineerimise ja juhtimise lepingu artikliga 11 ning subsidiaarsuse põhimõttega. Komisjon esitas 20. märtsil teatise oluliste majanduspoliitika reformide eelkoordineerimise kohta ning kavatab sügisel esitada samateemalise ettepaneku;
- (b) ehkki vastastikku kokkulepitud lepingute ja nendega seotud solidaarsusmehhanismide kontseptsiooni oluliste aluspõhimõtete osas on märgata seisukohtade lähenemist,

on nendes küsimustes vaja lähikuudel teha täiendavat tööd, toetudes eeskätt tulevasele komisjoni teatisele majanduspoliitika koordineerimise kohta;

- (c) tugevdada tuleks majandus- ja rahaliidu sotsiaalset mõõdet. Esimese etapina on oluline paremini jälgida ja arvesse võtta sotsiaalset ja tööturu olukorda majandus- ja rahaliidus, eelkõige kasutades asjakohaseid sotsiaal- ja tööhõivealaseid näitajaid Euroopa poolaasta raames. Samuti on tähtis tagada tööhõive ja sotsiaalpoliitika parem kooskõlastamine, austades samas täielikult liikmesriikide pädevust. Oluline roll on ka sotsiaalpartneritel ja sotsiaaldialoogil, sealhulgas liikmesriikide tasandil. Komisjon esitab peatselt teatise majandus- ja rahaliidu sotsiaalse mõõtmekoha kohta.
15. Euroopa Ülemkogu pöördub pärast liikmesriikidega põhjalikku konsulteerimist nende küsimuste juurde tagasi. 2013. aasta oktoobris pöörab ülemkogu tähelepanu eeskätt tugevama majanduspoliitika koordineerimise raames arvesse võetavatele näitajatele ja poliitikaalaldkondadele ning majandus- ja rahaliidu sotsiaalsele mõõtmele. Arutelu jätkub 2013. aasta detsembris, eesmärgiga võtta vastu otsused nende küsimuste kohta, eelkõige kokkulepete ja seonduvate solidaarsusmehhanismide põhijoonte kohta. Kõik sellised meetmed oleksid nende jaoks, kes ühisraha ei kasuta, vabatahtlikud ning täielikult kooskõlas kõigi ühtse turu aspektidega.
16. Euroopa Ülemkogu arutas Läti taotlust euro kasutuselevõtmiseks. Euroopa Ülemkogu õnnitles Lätit lähenemiselaste edusammude puhul, mis on tehtud tänu usaldusväärsele majandus-, eelarve- ja rahanduspoliitikale, ning väljendas heameelt kõigi aluslepingus ette nähtud lähenemiskriteeriumite täitmise puhul. Ülemkogu avaldas heameelt komisjoni ettepaneku üle, mille kohaselt võetakse euro Lätis kasutusele 1. jaanuaril 2014.

IV. MUUD KÜSIMUSED

17. Euroopa Ülemkogu väljendab kaastunnet kõigile, kes kannatasid sel kuul Kesk-Euroopat tabanud hukatuslike üleujutuste käes. Selleks et toetada võimalikult suure mahus edasilükkamatut pääste- ja ülesehitamistegevust, samuti edaspidiseid ennetusmeetmeid kõige rohkem kannatada saanud piirkondades ja liikmesriikides, tuleks mobiliseerida asjakohased rahalised vahendid (nt Solidaarsusfond, struktuurifondid, Ühtekuuluvusfond). Ülemkogu kutsus komisjoni üles reageerima kiiresti ja konstruktiivselt kannatada saanud liikmesriikide esitatud taotlustele eesmärgiga tagada, et ELi vahenditest antavat toetust kõige rohkem kannatada saanud piirkondadele ja liikmesriikidele saab rakendada viivitamata.

18. Euroopa Ülemkogu tunnistas 2013. aasta veebruaris, et majanduskriisil on olnud eriline mõju paljudele euroala liikmesriikidele, mõjutades otseselt nende liikmesriikide jõukuse taset. Selle olukorraga toimetulemiseks tehti struktuurifondidest mitmeid täiendavaid eraldisi. Sel ajal ei olnud Küprose makromajandusliku abi programmi kohta veel otsust langetatud. Küprose valitsus on pärast seda esitanud taotluse täiendava abi saamiseks. Euroopa Ülemkogu kutsus Euroopa Parlamenti ja nõukogu üles kaaluma mitmeaastases finantsraamistikus kasutada oleva paindlikkuse, sealhulgas paindlikkusinstrumendi pakutavaid võimalusi, et käsitleda Küprose eriti rasket olukorda, tehes seda iga-aastase eelarvenetluse raames.
19. Laienemise osas toetas Euroopa Ülemkogu nõukogu 25. juuni 2013. aasta järeldusi ja soovitusi. Ülemkogu otsustas alustada ühinemisläbirääkimisi Serbiaga. Esimene valitsustevaheline konverents toimub kõige hiljem 2014. aasta jaanuaris. Enne seda võtab nõukogu vastu läbirääkimisraamistiku ning Euroopa Ülemkogu kinnitab selle oma korrapärasel laienemist käsitleval kohtumisel.
20. Võeti vastu otsused, millega antakse luba alustada läbirääkimisi Euroopa Liidu ja Kosovo ⁽¹⁾ vahelise stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu üle.
21. Euroopa Ülemkogu korraldab oma 2014. aasta juuni kohtumisel arutelu, mille eesmärk on määratleda seadusandliku ja operatiivtegevuse kavandamise strateegilised suunised vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala piires (vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 68). Tulevastel eesistujariikidel palutakse selle kohtumise ettevalmistamiseks alustada nõukogus arutlusprotsessi. Komisjonil palutakse anda sellesse protsessi asjakohane panus.

LISA

EUROOPA ÜLEMKOGU POOLT KINNITATUD DOKUMENDID

- Nõukogu 25. juuni 2013. aasta aruanne 2013. aasta riigipõhiste soovitude kohta
- Nõukogu poolt 25. juunil 2013 vastu võetud järeldused laienemise kohta
- Nõukogu poolt 28. mail 2013 vastu võetud järeldused ELi ametliku arenguabi aastaaruande kohta
- Nõukogu poolt 25. juunil 2013 vastu võetud järeldused teemal „2015. aasta järgne üldine tegevuskava”
- Nõukogu poolt 25. juunil 2013 kinnitatud Atlandi ookeani piirkonna merestrateegia rakendamise tegevuskava

⁽¹⁾ Kõnealune nimi ei piira seisukohti staatuse suhtes ning on kooskõlas ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga 1244/1999 ja Rahvusvahelise Kohtu arvamusega Kosovo iseseisvusdeklaratsiooni kohta.

EUROOPA ÜLEMKOGU – 24. JA 25. OKTOOBER 2013

JÄRELDUSED

Kuigi majandus näitab selgeid elavnemise märke, on ELil vaja teha jõupingutusi, et suurendada majanduse kasvupotentsiaali, edendada töökohtade loomist ja ergutada Euroopa konkurentsivõimet. Täna keskendus Euroopa Ülemkogu digitaalrajandusele, innovatsioonile ja teenustele. Nendel valdkondadel on eriline majanduskasvu ja töökohtade loomise potentsiaal, mis tuleb kiiresti ära kasutada. Euroopa Ülemkogu andis selle potentsiaali täielikuks ära kasutamiseks konkreetseid suuniseid.

Euroopa Ülemkogu vaatles ka erinevaid majandus- ja sotsiaalpoliitika valdkondi ning tegi kokkuvõtte juunis noorte töötuse vastu võitlemiseks ja majanduse rahastamiseks tehtud algatuste rakendamise, eelkõige väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete puhul, ning leppis kokku lisameetmetes. Ülemkogu andis uue tõe õigusloome parandamisele.

Euroopa Ülemkogu arutas süvitsi majandus- ja rahaliidu väljakujundamist. Ülemkogu keskendus eelkõige tõhustatud majanduspoliitika koordineerimisele, majandus- ja rahaliidu sotsiaalse mõõtme tugevdamisele ja pangandusliidu väljakujundamisele. Nii nagu juunis otsustati, pöördub ülemkogu kõigi nende küsimuste juurde tagasi detsembris, et võtta vastu otsused.

Euroopa Ülemkogu käsitles 28. ja 29. novembril 2013 Vilniuses toimuvat idapartnerluse tippkohtumist.

Euroopa Ülemkogu väljendas sügavat kurbust hiljuti Vahemerel asetleidnud traagiliste sündmuste üle, kus hukkus sadu inimesi, ning otsustas liidu tegevust intensiivistada, et vältida sellise tragöödia kordumist tulevikus.

* * *

I. DIGITAALMAJANDUS, INNOVATSIOON JA TEENUSED

1. Globaliseerunud maailmas on Euroopa majanduskasvu ja konkurentsivõime seisukohalt äärmiselt tähtsal kohal tugev digitaalrajandus. Selle saavutamiseks tuleb teha kõik jõupingutused, et Euroopa tööstus saaks digitaaltoodete ja -teenuste valdkonnas taas hoo sisse. Tekkinud on tungiv vajadus integreeritud digitaalse ja telekommunikatsiooni ühtse turu järele, millest saaksid kasu nii tarbijad kui ka ettevõtjad. Euroopa peab oma majanduskasvu strateegia ühe osana soodustama digitaalset, andmepõhist innovatsiooni majanduse kõigis sektorites. Eriti tuleks kaaluda liikmesriikide vahelise nn digitaalse lõhe vähendamise toetamist.

Investeeringud digitaalrajandusse

2. Selleks et kasutada täiel määral ära digitaalrajanduse potentsiaali, ergutada tootlikkust ning tekitada uut majanduslikku tegevust ja kvalifikatsiooni nõudvaid töökohti, vajab Euroopa investeeringuid ning õiget reguleerivat raamistikku. Tuleks soodustada uute investeeringute tegemist, et kiirendada selliste taristute rajamist, mis suudaksid saavutada Euroopa digitaalarengu tegevuskavas seatud lairibaühenduse kiiruse eesmärgid, ning kiirendada uute tehnoloogiate, näiteks 4G käikulaskmist, säilitades samas tehnoloogianeutraalsuse. Kiiremas korras tuleks võtta vastu seadusandlikud meetmed lairibaühenduse kasutuselevõtu kulude vähendamise kohta.

3. Tootlikkuse tõstmisel ja paremate teenuste pakkumisel on tähtsal kohal mitu strateegilist tehnoloogiat nagu suurandmete haldamine ja pilvandmetöötlus. Pilvandmetöötlus peaks parandama ligipääsu andmetele ning lihtsustama nende jagamist. Suurandmete puhul tegeldakse suurte andmekogumite töötlemise, kogumise, talletamise ja analüüsimisega. EL peaks looma suurandmete haldamise ja pilvandmetöötluse ühtse turu jaoks õiged raamtingimused, edendades eelkõige turvaliste, kvaliteetsete ja usaldusväärsete pilveteenuste kõrgeid standardeid. Euroopa Komisjon ja liikmesriigid peaksid Euroopa pilvandmetöötluspartnerluse toel jätkama oma jõupingutusi, et Euroopast saaks pilvandmetöötlusele ülemineku eestvedaja. Euroopa Ülemkogu nõuab tugeva riiklike digitaalteenuste koordinaatorite võrgustiku loomist, mis võib olla strateegilise tähtsusega pilvandmetöötluse, suurandmete haldamise ja avaandmete arendamisel.
4. Käimasolev töö maksudest kõrvalehoidumise, maksupettuse, agressiivse maksuplaneerimise, maksubaasi kahanemise ning kasumi ümberpaigutamise vastu võitlemisel on tähtis ka digitaalrajanduse seisukohalt. Liikmesriigid peaksid vajaduse korral oma seisukohti paremini koordineerima, et saavutada liikmesriikide ja ELi jaoks parim võimalik lahendus OECD maksubaasi kahanemist ja kasumi ümberpaigutamist käsitleva projekti (BEPS) raames. Komisjon keskendub praegu toimuva käibemaksu käsitlevate õigusaktide läbivaatamise käigus ka digitaalrajandusele omastele küsimustele,

näiteks digitaalsete ja füüsiliste toodete erinevatele maksumääradele. Euroopa Ülemkogu tervitab komisjoni algatust moodustada digitaalmajanduse maksustamist käsitlev eksperdirühm. Euroopa Ülemkogu pöördub maksustamisega seotud küsimuste juurde tagasi oma 2013. aasta detsembri kohtumisel.

Tarbija- ja ettevõtjasõbraliku digitaalse ühtse turu edendamine

5. Esmatähtis on saada üle killustatusest, edendada tõhusat konkurentsi ning meelitada ligi erasektori investeeringuid, kasutades selleks paremini integreeritud ja stabiilset kogu ELi hõlmavat õigusraamistikku, tagades kõrge tarbijakaitse taseme ja lubades liikmesriikidele teatavat paindlikkust täiendavate tarbijakaitsemeetmete võtmisel. Sellega seoses väljendab Euroopa Ülemkogu heameelt komisjoni poolt paketi „Ühendatud kontinent” esitamise üle ning innustab seadusandjat selle põhjalikult läbi vaatama, et see õigel ajal vastu võtta. Ülemkogu rõhutab, kui tähtis on koordineerida paremini spektri eraldamise ajastust ja tingimusi, tunnustades samas riikide pädevust selles valdkonnas.
6. Tuleb täita kohustus viia digitaalse ühtse turu rajamine 2015. aastaks lõpule, kuna turu praegune killustatus ei võimalda vallandada digitaalmajanduse täielikku potentsiaali. Selleks on vaja terviklikku lähenemisviisi, millega soodustatakse digitaalteenuste innovatsiooni ja konkurentsi.
7. Tuleb igati püüelda selle poole, et kiirendada tööd menetluses olevate seadusandlike ettepanekutega, eelkõige e-identimise ja usaldusteenuste ning e-arveldamise ja makseteenustega seotud ettepanekutega, et võtta need vastu enne parlamendi praeguse koosseisu ametiaja lõppu. Tuleb tegelda ka nende kitsaskohtadega, mis on seotud juurdepääsuga isiklikule digitaalmaailmale erinevatelt platvormidelt ning mis püsivad endiselt koostalitlusvõime puudumise või sisu ja andmete ülekantavuse puudumise tõttu. Need kitsaskohad pidurdavad digitaalteenuste kasutamist ja konkurentsi. Seega tuleks nimetatud koostalitlusvõime ja ülekantavuse tagamiseks luua avatud ja mittediskrimineeriv raamistik, takistamata kiirelt muutuva digitaalsfääri arengut ja vältides tarbetut halduskoormust, eriti VKEde jaoks. Digitaalteenuste ja -sisu pakkumise eelduseks kogu ühtse turu piires on digitaalajastule kohase autoriõiguse korralduse kehtestamine. Selleks viib komisjon praegu toimuva ELi autoriõiguse raamistiku läbivaatamise lõpule 2014. aasta kevadeks. Tähtis on ajakohastada Euroopa autoriõiguse korraldust ja lihtsustada litsentsimist, tagades samal ajal intellektuaalomandiõiguste kaitse kõrge taseme ja võttes arvesse kultuurilist mitmekesisust.
8. Tähtis on suurendada kodanike ja ettevõtjate usaldust digitaalmajandusse. Tugeva üldise ELi andmekaitseraamistiku ja küberjulgeoleku direktiivi õigeaegne vastuvõtmine on olulisel kohal digitaalse ühtse turu rajamise lõpuleviimiseks 2015. aastaks.
9. Tuleks jätkata avaliku halduse kaasajastamist selliste teenuste nagu e-valitsus, e-tervis, earveldus ja e-riigihange

kiiresti kasutusele võtmise kaudu. Selle tulemusel saavad Euroopa kodanikud ja ettevõtted kasutada rohkem ja paremaid digitaalteenuseid ning vähenevad avaliku sektori kulud. Avaandmed on kasutamata ressurss, mille tohutut potentsiaali saaks kasutada tugevama ja sidusama ühiskonna loomisel, mis vastaks paremini kodanike vajadustele ning mis soodustaks innovatsiooni ja toetaks jõukuse saavutamist. Tuleks aktiivselt edendada koostalitlusvõimet ning avaliku sektori andmete taaskasutamist. ELi õigusaktide koostamisel tuleks arvesse võtta digitaalse suhtluse soodustamist kodanike, ettevõtete ja ametiasutuste vahel. Tuleks teha jõupingutusi kohaldamiseks põhimõtet, et kodanikelt kogutakse teavet ainult üks kord, austades täielikult andmekaitse-eeskirju.

Oskuste parandamine

10. Kasutajatel peavad olema vajalikud digitaaloskused. Paljud Euroopa kodanikud ning ettevõtted ei kasuta praegu piisaval määral infotehnoloogiat. Selle tagajärjel on digitaalvaldkonna töökohtade täitmine järjest raskem. 2011. aastal oli Euroopa Liidus info- ja kommunikatsioonitehnoloogia (IKT) valdkonnas täitmata 300 000 töökohta ning kui selle probleemiga ei tegelda, võib täitmata töökohtade arv 2015. aastaks tõusta kuni 900 000ni. Selline oskuste tööturu nõudlusele mittevastavus kahjustab meie majandus- ja sotsiaalpoliitika eesmärke.
11. Nimetatud olukorra leevendamiseks tuleb astuda konkreetseid samme:
 - (a) osa Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide (2014–2020) vahendeid tuleks noorte tööhõive algatuse raames suunata IKT-alasele hariduse, ümberõppe ning IKTga seotud kutsehariduse ja -koolituse andmisele, sealhulgas digitaalsete vahendite ja digitaalse infosisu kaudu;
 - (b) hariduses tuleb tagada digitaaloskuste parem integreerimine õppekavadesse alates kooli madalamatest astmetest kuni kõrghariduseni, samuti kutsehariduses ja -koolituses ning pidevõppes;
 - (c) tuleks tugevdada digitaalvaldkonna töökohtade edendamise suurt koalitsiooni (*Grand Coalition for Digital Jobs*), et käsitleda oskuste tööturu nõudlusele mittevastavuse probleemi, toetades sihipäraseid tööjõu liikuvuse kavaseid ning äsja loodud Euroopa oskuste, pädevuste, kvalifikatsioonide ja elukutsete klassifikatsiooni (ESCO) kasutamist;
 - (d) komisjon tõhustab veelgi tööd, võttes aluseks ülevaate digitaalvaldkonna töökohtade oskuste kohta Euroopa Liidus, et kiirendada digitaaloskuste üleeuroopalise pädevuste raamistiku väljatöötamist.
12. Kõigis kolmes valdkonnas – investeringud, digitaalne ühtne turg ning oskuste parandamine – on vajalik tugev pühendumine, et saavutada suurema majanduskasvu, tugevama konkurentsivõime ja rohkemate töökohtade loomise eesmärk. Euroopa Ülemkogu kutsub nõukogu ja komisjoni üles jätkama nimetatud küsimustega tegelemist ning pöördub selle teema juurde tagasi 2014. aasta jooksul.

Innovatsioon

13. Investeeringud teadusuuringutesse ja innovatsiooni hoogustavad tootlikkust ja majanduskasvu ning on esmatähtsal kohal töökohtade loomise seisukohalt. Liikmesriigid, kes on jätkuvalt investeerinud teadusuuringutesse ja innovatsiooni, on praeguse kriisi elanud üle paremini kui need, kes seda teinud ei ole.
14. Euroopa Ülemkogu nõudis 2011. aasta veebruaris strateegilist ja integreeritud lähenemisviisi, et hoogustada innovatsiooni ja kasutada täiel määral Euroopa intellektuaalset kapitali. Ülemkogul pakuti selle saavutamiseks välja konkreetseid sammud. Kaks aastat hiljem ollakse suure osaga neist graafikus. Teadusuuringute ja innovatsiooni valdkonna programmide ühine ettevalmistamine on arenemisjärgus. Innovatsiooni valdkonnas tehtavaid edusamme jälgitakse igal aastal strateegia „Euroopa 2020” raames. Komisjon on alustanud teadusuuringute ja innovatsiooni vaatlussüsteemi loomisega. Mitu programmi, mille kaudu teadusuuringuid ja innovatsiooni rahastatakse, on valmimisjärgus. Nagu taotletud, esitas komisjon hiljuti ettepaneku ühtse innovatsiooni tulemusnäitaja kohta, mis võimaldab edusamme paremini jälgida.
15. Liidu intellektuaalne ja teaduslik potentsiaal ei ole lati leidnud väljundit uute turustatavate toodete ja teenuste näol. Nimetatud turustamisviibe peamised põhjused on raskused rahastamise saamisel, turutõkked ja liigne bürokraatia. Teadusasutuste ja tööstuse kokkuviiimine (klastrid) võib pakkuda soodsa pinnase nendevaheliseks tulemuslikuks koostööks ning uute toodete, teenuste ja tööstusharude sünniks.
16. Euroopa peab koordineeritumalt kasutama selliseid vahendeid nagu toetused, kommertskasutusele eelnevad hanked ja riskikapital, ning võtma ühtse lähenemisviisi alates teadustööst ja innovatsioonist kuni turustamiseni. Erilist tähelepanu tuleks pöörata avaliku sektori rollile süsteemse innovatsiooni võimaldamisel, eriti puhta tehnoloogia ja biotehnoloogia sektorites. 2010. aasta juhtalgatus „Innovaatiline liit” näeb ette mitu väärtuslikku vahendit, mis koostoimes rahastamisprogrammidega, näiteks ettevõtete konkurentsivõime ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (COSME) programmiga ja programmiga „Horisont 2020”, sealhulgas riskijagamisrahastuga, võivad toetada innovatsiooni ning suurendada selle mõju turule. Ettepanekud ravimite, uute energiategnoloogiate, lennunduse, bioressursipõhise majanduse ja elektroonika ühiste tehnoloogiaalgatuste kohta tuleks võtta vastu nii kiiresti kui võimalik. Jõupingutusi tuleks jätkata ka riiklikul tasandil.
17. Selleks et luua 2014. aasta lõpuks terviklik Euroopa teadusruum, tuleb kindlasti kiirendada riiklike süsteemide struktuurireforme ning parandada liikmesriikide esitatud põhjalike andmete alusel toimuvat edusammude jälgimist. Komisjoni esitatud eduaruandes tuuakse välja mõned valdkonnad, mis nõuavad rohkem tööd. Eelkõige peaksime parandama teadlaste liikuvust ja karjäärivõimalusi,

kasutades selleks asjakohaseid pensionilahendusi, riikidevahelist juurdepääsu teadusuuringute taristutele ning avatud juurdepääsu riiklikest vahenditest rahastatud teadusuuringute tulemustele ja teadmussiiret kui riiklike ja Euroopa tasandi innovatsioonistrateegiate osa.

18. Euroopa Ülemkogu kutsub komisjoni ja liikmesriike üles jätkama oma püüdlusi innovatsiooni ja teadusuuringute valdkonnas. Ülemkogu teeb ülevaate edusammudest oma 2014. aasta veebruari kohtumisel.

Teenused ja kaubandus

19. Teenused on ühtse turu lahutamatu osa. Selleks et saada täies mahus majanduslikku kasu, tuleb liikmesriikidel kiiresti parandada teenuste direktiivi rakendamist ning kiirendada seega teenuste turu avamist. Seoses sellega tuleb haarata kinni kõigist võimalustest ning selleks et tagada teenuste turul võrdsed tingimused, tuleks kaotada põhjendamatud või ebaproportsionaalsed tõkked. Euroopa Ülemkogu kutsub komisjoni ja nõukogu üles esitama igaaastased eduaruanded teenuste valdkonna reformide kohta, sealhulgas käsitledes iga sektorit eraldi, ja kutsub komisjoni üles esitama ettepanekud 2014. aasta märtsiks.
20. Euroopa Ülemkogu väljendab heameelt komisjoni esitatud teenuste direktiivi käsitleva vastastikuse eksperdi hinnangu üle. Ülemkogu nõustub sellega, et kõik liikmesriigid peaksid tagama süsteemse, põhjaliku ja kõikehõlmava hinnangu oma regulatiivsete nõuete proportsionaalsuse kohta. Eelkõige peaksid liikmesriigid käsitlema ebaproportsionaalseid tõkkeid. Euroopa Ülemkogu kutsub komisjoni üles andma liikmesriikidele lisasuuniseid seoses proportsionaalsuse põhimõttega ning kutsub liikmesriike üles võtma täiel määral arvesse parimaid tavasid.
21. Euroopa Ülemkogu rõhutab komisjoni algatatud reguleeritud kutsealade vastastikuse hindamise tähtsust ning kutsub üles tegema sel alal kiireid edusamme. Selle projekti käigus tuleks tuvastada veel allesjäänud tõkked kutsealadel töötamiseks liikmesriikides, hinnata sama kutseala suhtes kehtestatud piirangute kumulatiivset mõju ning teha ettepanekud asjakohaste meetmete kohta.
22. Euroopa Ülemkogu kordab taas, kui tähtis on kaubandus majanduskasvu ja töökohtade loomise mootorina, kooskõlas oma 2013. aasta veebruari järeldustes märgituga. Ülemkogu tervitab Kanadaga sõlmitava laiaulatusliku majandus- ja kaubanduslepingu põhielementides poliitilisele kokkuleppele jõudmist ning jääb ootama selle kiiret läbivaatamist Euroopa Parlamendi ja nõukogu poolt. See leping loob ELi ja Kanada ettevõtetele palju uusi võimalusi ning annab tugeva tõuke kaubandussuhete edendamisele mõlemal pool Atlandi ookeani.

II. MAJANDUS- JA SOTSIAALPOLIITIKA

Noorte töötusega võitlemine

23. Võitlus noorte töötusega on ka edaspidi ELi majanduskasvu, konkurentsivõime ja töökohtade loomise tugevdamise

strateegia üks peaesmärk. Ülemkogu tuleb meelde, et noorte tööhõive algatus peab olema täielikult kasutamiseks valmis 2014. aasta jaanuariks, mis võimaldab teha toetuse saajatele esimesed väljamaksed. Ülemkogu kutsub liikmesriike üles tegema sel eesmärgil kõik jõupingutused.

24. Samuti kutsub Euroopa Ülemkogu liikmesriike üles rakendama kiiresti noortegarantii ja Euroopa Õpipoisiõppe Liitu käsitleva nõukogu avalduse. Ülemkogu juhib tähelepanu sellele, et noorte tööhõive algatusest kasu saavad liikmesriigid peavad võtma enne 2013. aasta lõppu vastu kavad noorte töötusega võitlemiseks, sealhulgas rakendades noortegarantii, et algatusest kiiresti kasu saada. Sellega seoses tervitab Euroopa Ülemkogu peagi toimuvat Pariisi konverentsi.

Majanduse rahastamine

25. Tuleks teha kõik jõupingutused, et taastada tavapärase majandusele laenu andmine ja hõlbustada investeringute rahastamist, eelkõige seoses väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjatega (VKEde).
26. Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide programmitöö üle peetavaid läbirääkimisi tuleks kasutada selleks, et suurendada märkimisväärselt ELi kogutoetust, mis antakse nendest vahenditest aastatel 2014–2020 VKEde jaoks mõeldud finantsvõimendusel põhinevatele finantsinstrumentidele, samas vähemalt kahekordistades toetust riikides, kus olukord on endiselt keeruline. Need instrumendid tuleks kavandada viisil, mis piirab turu killustumist ning tagab suure finantsvõimenduse ja toetuse kiire vastuvõtmise VKEde poolt. See võimaldab rahalisi vahendeid piisavalt kontsentreerida ja suurendada VKEdele antavate uute laenude mahtu.
27. Euroopa Ülemkogu võtab teadmiseks komisjoni ja Euroopa Investeerimispanka (EIP) aruanded majanduse rahastamiseks mõeldud meetmete rakendamise kohta ning kutsub liikmesriike üles pakutavaid võimalusi hästi ära kasutama. Ülemkogu kordab taas üleskutset suurendada komisjoni ja EIP ühiseid riskijagamise rahastamisvahendeid, et võimendada erasektori ja kapitaliturgude investeringuid VKEdesse, eesmärgiga suurendada VKEdele uute laenude andmise mahtu kogu ELis. Tuleks viia lõpule töö ühissätete määramisega, et võimaldada tagatiste kasutamist. Uued instrumendid peaksid olema suure finantsvõimendusega ja meelitama ligi erasektori ja kapitaliturgude investeringuid. EIP peaks alustama nende instrumentide rakendamist ning samal ajal tuleks alustada tööd tulevikus kasutamiseks mõeldud vahendite väljakujundamisega, eelkõige seoses väärtpaberistamisega. Kuigi panustamine VKEde algatusse peaks jääma vabatahtlikuks, kutsub Euroopa Ülemkogu liikmesriike üles osalema algatuses nii suurel määral kui võimalik. Osalevad liikmesriigid annavad komisjonile ja EIP-le oma panustamisest teada aasta lõpuks. Uued instrumendid peaksid olema kasutusvalmis 2014. aasta jaanuariks, et toetada majanduse elavdamist, võidelda töötusega ja vähendada killustatust finantsraamistiku esimestel aastatel.

28. Liidu eelarvel on VKEdele võimaluste loomisel tähtis osa. Sellega seoses tervitab Euroopa Ülemkogu kokkuleppele jõudmist programmides COSME ja „Horisont 2020” ning rõhutab, et nende elluviimine on prioriteet. Ülemkogu innustab seadusandjat tegema samuti kiiresti tööd pikaajalisi investeerimisfonde käsitleva seadusandliku akti ettepanekuga, et selle saaks vastu võtta enne parlamendi praeguse koosseisu ametiaja lõppu.

Õigusloome kvaliteet

29. Liidu tasandil reguleerimine on vajalik ELi poliitikaeesmärkide, sealhulgas ühtse turu nõuetekohase toimimise saavutamiseks. See tuleks saavutada maksimaalse läbipaistvuse ja lihtsuse ning minimaalsete kuludega, võttes samas alati arvesse tarbijate, tervise, keskkonna ja töötajate nõuetekohase kaitsmise vajadust.
30. Euroopa Ülemkogu tervitab komisjoni hiljutist teatist õigusloome kvaliteedi kohta, milles märgitakse ära viimastel aastatel juba tehtud töö õigusaktidest tuleneva koormuse kergendamiseks, eelkõige väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate jaoks, ning pakutakse välja ambitsioonikad meetmed ELi reguleeriva raamistiku vabamaks muutmiseks. Euroopa Ülemkogu kutsub komisjoni üles esitama selles valdkonnas uusi sisulisi ettepanekuid.
31. Euroopa Ülemkogu kutsub komisjoni ja seadusandjat tungivalt üles viima kiiresti ellu õigusloome kvaliteedi ja tulemuslikkuse programmi, sealhulgas olemasoleva ELi õiguse lihtsustamise, mittevajalikuks osutunud ettepanekute tagasivõtmise ja ajale jalgu jäänud õigusaktide kehtetuks tunnistamise kaudu.
32. Sel eesmärgil rõhutab Euroopa Ülemkogu vajadust jälgida Euroopa ja liikmesriikide tasandil tehtud edusamme, kasutades selleks põhjalikku tulemustabelit, ja hõlbustada dialoogi pidamist õigusloome kvaliteedi üle. Ülemkogu tervitab liikmesriikide ja ELi poolt ülemääraselt koormava regulatsiooni paremaks tuvastamiseks astunud samme, märkides seoses sellega subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte austamist. Sellega seoses tuleb teha suuri jõupingutusi nii ELi kui ka liikmesriikide tasandil. Euroopa Ülemkogu jääb ootama sellesuunaliste järgmiste sammude võtmist juuni kohtumisel ja tuleb selle küsimuse juurde tagasi igal aastal Euroopa poolaasta protsessi käigus.

III. MAJANDUS- JA RAHALIIT

33. Pärast 2012. aasta detsembri ja 2013. aasta juuni kohtumist on Euroopa Ülemkogu oma aruteludes keskendunud pangandus- ja majandusliidule, kuid käsitleb kõiki teemasid uuesti 2013. aasta detsembri kohtumisel. See protsess tugineb ELi institutsioonilisele raamistikule, austades täielikult ühtse turu terviklikkust, tagades samal ajal ELi liikmesriikidele võrdsed tingimused, sealhulgas päritoluliikmesriikide ja vastuvõtivate liikmesriikide vahelise õiglase tasakaalu teel. See on ühisraha mittekasutavate liikmesriikide jaoks avatud ja läbipaistev.

Majanduspoliitika tugevdatud koordineerimine

34. Majanduse juhtimise tugevdamine on praegu käimasolev protsess, mille puhul on tehtud viimastel aastatel märkimisväärseid edusamme. Euroopa poolaasta liidab majanduse juhtimise elemendid üheks integreeritud protsessiks, mille tulemusel antakse poliitikasoovitusi.
35. Selleks et soodustada tugevat, püsivat ja kaasavat majanduskasvu euroalal, tuleb majanduspoliitika koordineerimist veelgi tugevdada, eelkõige suurendades euroala liikmesriikides pühendumust majanduspoliitika ja reformide elluviimisele ja sellega seotud omalust, mida toetatakse tugeva demokraatliku legitiimsuse ja vastutusega otsuste tegemise ja rakendamise tasandil.
36. Euroopa Ülemkogu rõhutab, et majanduspoliitika tihedam koordineerimine peaks keskenduma poliitikavaldkondadele, kus positiivne mõju konkurentsivõimele, tööhõivele ning majandus- ja rahaliidu toimimisele on kõige ilmsem. Esimese sammuna viib Euroopa Ülemkogu läbi liikmesriikide ja kogu euroala majandusolukorra ühise analüüsimise. Selleks korraldab ülemkogu pärast komisjoni iga-aastase majanduskasvu aruande ja häiremehhanismi aruande avaldamist arutelu juba detsembris, eesmärgiga leppida asjakohaste näitajate põhjal kokku peamistes majanduspoliitika koordineerimise ja reformide tegemise valdkondades.
- See ühine analüüsimine põhineb majanduskasvu ja töökohtade loomist soodustavate poliitikate ja meetmete hindamisel, mille käigus antakse muu hulgas hinnang euroala töö- ja kaubaturgude toimimisele, avaliku sektori tõhususele, teadusuuringutele ja innovatsioonile, haridusele ja kutseõppele ning tööhõivele ja sotsiaalsele kaasatusele.
- Komisjon teeb ka esimese ülevaate riigipõhiste soovitud rakendamise, millest saab alus soovitud rakendamise edasiseks järelevalveks.
- Tööd jätkatakse majanduspoliitika koordineerimise tugevdamiseks, eesmärgiga võtta detsembris vastu otsused lepinguliste suhete süsteemi ja sellega seotud solidaarsusmehhanismide põhijoonte kohta. See puudutaks kõiki euroala liikmesriike, kuid samuti võivad kõik euroalasse mittekuuluvad liikmesriigid otsustada süsteemis osaleda. Kõik sellised meetmed peavad olema täielikult kokkusobivad ühtse turu kõikide aspektidega.

Sotsiaalne mõõde

37. Euroopa Ülemkogu tervitab Euroopa Komisjoni teatist majandus- ja rahaliidu sotsiaalse mõõtme kohta kui positiivset sammu ning märgib taas, kuivõrd tähtsad on Euroopa poolaasta raames tööhõivealased ja sotsiaalsed suundumused. Tuleks teha tööd tööhõive ja sotsiaalvaldkonna tulemustabeli kasutamiseks ühises tööhõive aruandes ning tööhõivealaste ja sotsiaalnäitajate kasutamiseks komisjoni väljapakutud suuniste kohaselt, kui asjakohane töö nõukogu asjaomastes komiteedes on lõpule viidud, et nõukogu saaks detsembris võtta vastu otsuse, mida kinnitab Euroopa Ülemkogu, eesmärgiga

võtta need uued instrumendid kasutusele juba 2014. aasta Euroopa poolaasta jooksul. Nende ulatuslikumate näitajate eesmärk on võimaldada sotsiaalsete suundumuste paremat mõistmist.

38. Majandus-, tööhõive- ja sotsiaalpoliitika koordineerimist edendatakse veel enam, kasutades olemasolevaid menetlusi ning austades täielikult liikmesriikide pädevusvaldkondi. See eeldab, et vaja on teha rohkem tööd nõukogu eri koosseisude vahelise koostöö tugevdamiseks, et tagada selliste poliitikate sidusus kooskõlas meie ühiste eesmärkidega.
39. Majanduspoliitika tugevdatud koordineerimine ja täiendavate meetmete võtmine sotsiaalse mõõtme edendamiseks euroalal on ühisraha mittekasutatavatele liikmesriikidele vabatahtlik ning sobib täielikult ühtse turu kõigi aspektidega.
40. Lõpuks rõhutab Euroopa Ülemkogu, kuivõrd tähtis on edendada sotsiaalpartneritega peetavat sotsiaaldialoogi nii liikmesriikide kui ka Euroopa tasandil, eelkõige Euroopa poolaasta kontekstis, eesmärgiga soodustada kogu liidus omaluse teket seoses ülemkogu järelduste ja soovitustega.

Pangandusliit

41. Euroopa Ülemkogu on aktiivselt juhtinud pangandusliidu loomise protsessi. Ülemkogu tervitab ühtse järelevalvemehhanismi loomise määruse ja Euroopa Pangandusjärelevalve (EBA) määruse muutmise määruse lõplikku vastuvõtmist nõukogu poolt. See on otsustav samm pangandusliidu loomise suunas. Euroopa Ülemkogu kordab pangandusjärelevalve ja kriisilahendusega seoses liikmesriikide mittediskrimineerimise põhimõtet, nagu see öeldi ülemkogu poolt välja 2012. aasta oktoobris, ning kiidab heaks Euroopa Pangandusjärelevalve määruses nendes küsimustes otsuste tegemiseks kokkulepitud hääletuskorra, mis kajastab asjakohast tasakaalu järelevalvemehhanismis osalevate ja mitteosalevate liikmesriikide vahel. Samuti kinnitab Euroopa Ülemkogu veel kord oma kokkulepet, et hääletuskorra toimimine vaadatakse läbi alates kuupäevast, mil mitteosalevate liikmesriikide arv jõuab neljani.
42. Ühtne järelevalvemehhanism on esimene samm pangandusliidu suunas liikumisel. Novembris alustab Euroopa Keskpank kooskõlas talle eriuulesandeid andva määrusega ühtses järelevalvemehhanismis osalevate liikmesriikide krediitiasutuste põhjalikku hindamist. Sellele järgnevad pankade stressitestid kogu ELis. Euroopa Ülemkogu leiab, et see on ELi pangandussektori vastu usalduse tugevdamiseks ning ettevõtjatele ja kodumajapidamistele tavapärase laenuandmise taastamiseks võtmetähtsusega. Euroopa Ülemkogu ootab liikmesriikide asutustelt täielikku toetust ja koostööd, et tagada täielik läbipaistvus ja range lähenemisviis, mis on pankade olukorra hindamise usaldusvääruse tagamiseks väga oluline.
43. Sellega seoses tuleb Euroopa Ülemkogu ühtses järelevalvemehhanismis osalevatele liikmesriikidele meelde vajadust kehtestada Euroopa Keskpanga poolt

krediidiasutuste põhjalikuks hindamiseks ette valmistumisel võetav terviklik ja koordineeritud Euroopa lähenemisviis. Liikmesriigid peaksid võtma kõik asjakohased meetmed, sealhulgas siseriiklikud kaitsemeetmed, kohaldades riigiabi eeskirju. Euroopa vahendid on kättesaadavad kooskõlas nende jaoks kokkulepitud eeskirjadega. Euroopa Ülemkogu palub nõukogul see lähenemisviis kiiresti välja töötada ja esitada see novembri lõpuks kooskõlas eesmärgiga, et Euroopa Keskpank saaks krediidiasutuste põhjaliku hindamise viia lõpule õigel ajal.

Samuti kutsub ülemkogu eurorühma üles töötama välja lõplikud suunised pankade otse rekapitalizeerimiseks Euroopa stabiilsusmehhanismist, nii et pärast ühtse järelevalvemehhanismi kehtestamist saaks hakata pankasid Euroopa stabiilsusmehhanismist otse rekapitalizeerima.

44. Pangandusliidu väljakujundamine on kiireloomuline küsimus ning selleks ei piisa mitte üksnes ühtset järelevalvemehhanismist, vaid tarvis läheb ka ühtset kriisilahendusmehhanismi. Euroopa Ülemkogu kutsub seadusandjaid üles võtma aasta lõpuks vastu pankade maksevõime taastamise ja kriisilahenduse direktiivi ja hoiuste tagamise direktiivi. Euroopa Ülemkogu toonitab vajadust viia ühtne kriisilahendusmehhanism ning pankade maksevõime taastamise ja kriisilahenduse direktiiv omavahel vastavusse, kui viimane on lõplikult vastu võetud. Samuti rõhutab ülemkogu, et nõukogu peab leppima aasta lõpuks kokku üldises lähenemisviisis ühtset kriisilahendusmehhanismi käsitleva komisjoni ettepaneku suhtes, et selle saaks vastu võtta enne parlamendi praeguse koosseisu ametiaja lõppu.

IV. IDAPARTNERLUS

45. Euroopa Ülemkogu jääb ootama 28. ja 29. novembril 2013 Vilniuses toimuvat idapartnerluse tippkohtumist. Ülemkogu rõhutab idapartnerluse tähtsust ühise demokraatial, jõukusel ja stabiilsusel põhineva ala loomisel kogu Euroopa kontinendil. Euroopa Ülemkogu kordab taas liidu kindlat soovi allkirjastada Vilniuse tippkohtumisel assotsieerimisleping Ukrainaga, sealhulgas põhjalik ja laiaulatuslik vabakaubandusleping, tingimusel et võetakse sihipäraseid meetmeid ja on saavutatud käegakatsutavat edu kooskõlas nõukogu 10. detsembri 2012. aasta järeldustega, ning on valmis alustama lepingu esialgse kohaldamisega. Ülemkogu kinnitab Euroopa Liidu valmisolekut parafeerida Vilniuse tippkohtumisel samalaadsed lepingud ka Moldova Vabariigi ja Gruusiaga, et need saaks allkirjastada 2014. aasta sügiseks.

V. RÄNDEVOOD

46. Euroopa Ülemkogu väljendab sügavat kurbust sadade inimeste hiljutise traagilise hukkamise üle Vahemerel, mis šokeeris kogu Euroopat. Tuginedes kohustusele selliseid sündmusi ennetada ja inimesi kaitsta ning juhindudes solidaarsuse ja vastutuse õiglase jagamise põhimõttest, tuleb võtta sihiteadlikke meetmeid, et hoida ära inimelude kaotused merel ja vältida selliste inimtragöödiade kordumist.

47. Euroopa Ülemkogu rõhutab, et tähtis on tegelda rändevoogude algpõhjustega ning tõhustada koostööd päritolu- ja transiidiriikidega, sealhulgas asjakohase ELi arenguabi andmise ja tulemusliku tagasisaatmisepoliitika rakendamise kaudu. Euroopa Ülemkogu kutsub üles tegema asjaomastes kolmandates riikides tihedamat koostööd asjakohaste rahvusvaheliste organisatsioonidega, eelkõige ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ameti ja Rahvusvahelise Migratsiooniorganisatsiooniga. Võitlust inimkaubanduse ja inimeste salaja üle piiri toimetamisega tuleb tugevdada mitte üksnes ELi liikmesriikides, vaid ka päritolu- ja transiidiriikides. Peale selle kutsub Euroopa Ülemkogu üles tugevdama Vahemerel ja ELi kagupiiril Frontexi tegevust. Uue Euroopa piiride valvamise süsteemi (Eurosur) kiire rakendamine liikmesriikide poolt on tähtis laevade ja ebaseadusliku riiki sisenemise paremaks avastamiseks, mis aitab kaasa elude kaitsmisele ja päästmisele ELi välispiiril.
48. Euroopa Ülemkogu kutsub äsja loodud Vahemere rakkerühma, mida juhib komisjon ja milles osalevad liikmesriigid, ELi ametid ja Euroopa välisteenistus, üles tegema ennetamise, kaitsmise ja solidaarsuse põhimõttele tuginedes kindlaks prioriteetsed meetmed, et Euroopa poliitika ja vahendid osutuksid lühikeses perspektiivis tõhusamaks. Komisjon annab nõukogule rakkerühma tegevusest aru nõukogu 5. ja 6. detsembri 2013. aasta istungil, pidades silmas operatiivsete otsuste tegemist. Eesistujariik annab Euroopa Ülemkogule aru detsembri kohtumisel.
49. Euroopa Ülemkogu käsitleb varjupaiga ja rände teematikat laiemalt ja pikemas poliitilises perspektiivis 2014. aasta juunis, kui määratakse kindlaks strateegilised suunised edasiseks seadusandlikuks tööks ja operatiivtegevuse planeerimiseks vabaduse, turvalisuse ja õiguse valdkonnas.

LISA

RIIGIPEADE JA VALITSUSJUHTIDE AVALDUS

Riigipead ja valitsusjuhid arutasid võimaliku luuretegevusega seotud hiljutisi arenguid, arvestades sügavat muret, mida need sündmused on tekitanud Euroopa kodanikele.

Nad rõhutasid Euroopa ja USA vahelisi tihedaid sidemeid ja selle partnerluse väärtuslikkust. Nad väljendasid oma veendumust, et see partnerlus peab põhinema austusel ja usaldusel, sealhulgas mis puudutab salateenistuste tööd ja koostööd.

Nad rõhutasid, et luureteabe kogumine on terrorismivastase võitluse oluline element. See kehtib nii Euroopa riikide omavaheliste suhete kui ka suhete kohta USAga. Usalduse puudumine võib seada ohtu vajaliku koostöö luureteabe kogumise valdkonnas.

Riigipead ja valitsusjuhid võtsid teadmiseks Prantsusmaa ja Saksamaa kavatsuse pidada USAga kahepoolseid kõnelusi, eesmärgiga jõuda käesoleva aasta lõpuks ühisele arusaamisele vastastikuste suhete kohta selles valdkonnas. Nad märkisid, et teised ELi riigid on teretulnud selle algatusega ühinema.

Nad osutasid samuti juba tegutsevale ELi ja USA vahelisele tööühemale, mis tegeleb seonduva andmekaitse küsimusega, ning kutsusid üles tegema sellega seoses kiireid ja konstruktiivseid edusamme.

EUROOPA ÜLEMKOGU – 19. JA 20. DETSEMBER 2013

JÄRELDUSED

Esimest korda pärast Lissaboni lepingu jõustumist korraldas Euroopa Ülemkogu temaatilise mõttevahetuse kaitseküsimustes. Ülemkogu tegi kindlaks esmatahtsad meetmed tugevama koostöö tagamiseks. Mõttevahetusele eelnes kohtumine NATO peasekretäriaga, kes andis oma hinnangu praegustele ja tulevastele julgeolekuväljakutsetele ning tervitas ELi ja selle liikmesriikide poolt tehtavaid jõupingutusi ja võetud kohustusi, mis on kooskõlas NATOga ja NATO jaoks kasulikud.

Euroopa Ülemkogu tervitab nõukogus kokku lepitud üldist lähenemisviisi ühtse kriisilahendusmehhanismi suhtes, millest saab pangandusliidu nurgakivi. Euroopa Ülemkogu tegi ülevaate majandusolukorrast ning majanduskasvu, töökohtade loomise ja konkurentsivõime kokkuleppe rakendamise edusammudest. Samuti määras Euroopa Ülemkogu kindlaks struktuurireforme toetavate majanduskasvu, töökohtade loomise ja konkurentsivõime partnerluste põhielemendid, eesmärgiga jõuda aruteludega lõpule järgmise aasta oktoobriks.

* * *

I. ÜHINE JULGEOLEKU- JA KAITSEPOLIITIKA

1. Kaitse on tähtis. Tõhus ühine julgeoleku- ja kaitsepoliitika aitab tugevdada Euroopa kodanike julgeolekut ning annab panuse rahu ja stabiilsuse tagamisse meie naabruses ja laiemas maailmas. Kuid Euroopa strateegiline ja geopoliitiline keskkond muutub kiiresti. Euroopa kaitse-eelarved on piiratud ning see piirab suutlikkust sõjalisi võimeid arendada, siirda ja tagada nende kestlikkuse. Euroopa kaitseturgude killustatus ohustab Euroopa kaitse- ja julgeolekusektori jätkusuutlikkust ja konkurentsivõimet.
2. Liit ja selle liikmesriigid peavad võtma suurema vastutuse nendele väljakutsetele reageerimisel, kui nad soovivad anda koos oma peamiste partneritega, nagu ÜRO ja NATO, ÜJKP kaudu panuse rahu ja julgeoleku säilitamiseks. Ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika (ÜJKP) arendamine jätkub NATOga täielikult vastastikku täiendaval viisil ELi ja NATO vahel kokkulepitud strateegilise partnerluse raamistikus ning austades teineteise sõltumatust otsuste tegemisel ja menetlusi. See eeldab vajalike vahendite olemasolu ja piisaval tasemel investeeringute säilitamist. Täna kinnitab Euroopa Ülemkogu oma kindlat pühendumust usaldusväärse ja tõhusa ÜJKP edasisele arendamisele vastavalt Lissaboni lepingule ja selle pakutavatele võimalustele. Euroopa Ülemkogu kutsub liikmesriike üles süvendama kaitsekoostööd, parandades missioonide ja operatsioonide läbiviimise suutlikkust ja kasutades täiel määral ära sünergiaid, et parandada vajalike tsiviil- ja sõjaliste võimete väljaarendamist ja kättesaadavust, mida toetab integreeritum, jätkusuutlikum, innovaatilisem ja konkurentsivõimelisem Euroopa kaitsektori tehnoloogiline ja tööstuslik baas. Ühtlasi tõuseb sellest majanduskasvu, uute töökohtade ja innovatsiooni näol tulu Euroopa tööstussektorile laiemalt.
3. Vastusena Euroopa Ülemkogu 2012. aasta detsembri järeldustele on komisjon, kõrge esindaja, Euroopa Kaitseagentuur ja liikmesriigid teinud märkimisväärsed tööd. Nõukogu võttis 25. novembril 2013 vastu olulised järeldused, mille Euroopa Ülemkogu kinnitab.
4. Sellel alusel on Euroopa Ülemkogu teinud kindlaks mitu prioriteetset meetet, mis koonduvad kolme telje ümber: ÜJKP tulemuslikkuse, nähtavuse ja mõju suurendamine, võimete arendamise tõhustamine ning Euroopa kaitsetööstuse tugevdamine.
 - a) ÜJKP tulemuslikkuse, nähtavuse ja mõju suurendamine
5. Viimastel aastatel on tehtud edusamme paljudes ÜJKPga seotud valdkondades. Arvukad tsiviil- ja sõjalised kriisiohje missioonid ja operatsioonid kogu maailmas on käegakatsutav tõend liidu pühendumusest tegutsemisest rahvusvahelise rahu ja julgeoleku tagamisel. ÜJKP kaudu on liit praegu siirunud enam kui 7000 isikkoosseisu liiget 12 tsiviilmissioonile ja neljale sõjalisele operatsioonile. Liit ja selle liikmesriigid saavad kasutada rahvusvahelisel tasandil oma ainulaadset suutlikkust sobitada sidusalt kokku eri poliitikameetmed ja vahendid alates diplomaatiast, julgeoleku- ja kaitsepoliitikast kuni rahandus-, kaubandus-, arengu- ja õiguspoliitikani. Üheks prioriteediks on jätkuvalt suurendada selle ELi kõikehõlmava lähenemisviisi tõhusust ja tulemuslikkust, eriti kuna seda kohaldatakse ka ELi kriisiohje suhtes. Sellega seoses tervitab Euroopa Ülemkogu komisjoni ja kõrge esindaja ühisteatise esitamist.
6. Liit on endiselt pühendunud tihedale koostööle oma ülemaailmsete, atlandiüleste ja piirkondlike partneritega. Sellist koostööd tuleks vastastikuse tugevdamise ja täiendamise vaimus veelgi edasi arendada.
7. Euroopa Ülemkogu rõhutab seda, kui oluline on toetada partnerriike ja piirkondlikke organisatsioone, kui see on

asjakohane, väljaõppe, nõu, varustuse ja vahenditega, nii et nad suudaksid kriisi aina rohkem ise vältida ja ohjata. Euroopa Ülemkogu kutsub liikmesriike, kõrget esindajat ja komisjoni üles tagama sellega seoses liidu ja liikmesriikide tegevuse võimalikult suur sidusus.

8. EL ja selle liikmesriigid peavad olema suutelised õigeid tsiviil- ja sõjalisi vahendeid kiiresti ja efektiivselt planeerima ja kohapeale siirma. Euroopa Ülemkogu rõhutab vajadust parandada ELi kiirreageerimisvõimet, sealhulgas paindlikumate ja paremini siiratavate ELi lahingugruppide kaudu, kui liikmesriigid nii otsustavad. Kiiresti tuleks analüüsida ELi missioonide ja operatsioonide finantsaspekte, sealhulgas Athena mehhanismi läbivaatamise kontekstis, eesmärgiga parandada nende rahastamise süsteemi, tuginedes kõrge esindaja aruandele. Euroopa Ülemkogu kutsub komisjoni, kõrget esindajat ja liikmesriike üles tagama, et tsiviilmissioonide protseduurid ja eeskirjad võimaldaksid liidul olla paindlikum ja kiirendada ELi tsiviilmissioonide siirmist.

9. Jätakuvalt kerkib esile uusi julgeolekualaseid väljakutseid. Euroopa sise- ja välisjulgeoleku mõõde on üha enam omavahel seotud. Selleks et võimaldada ELil ja selle liikmesriikidel reageerida, kooskõlas NATO jõupingutustega, kutsub Euroopa Ülemkogu üles:

- esitama 2014. aastal kõrge esindaja ettepaneku alusel ning koostöös komisjoni ja Euroopa Kaitseagentuuriga ELi küberkaitsepoliitika raamistiku;
- koostama 2014. aasta juuniks komisjoni ja kõrge esindaja ühisteatise alusel ELi meresõidu turvalisuse strateegia, võttes arvesse liikmesriikide arvamusi, ning töötama seejärel välja tegevuskavad meresõiduga seonduvatele väljakutsetele reageerimiseks;
- looma suuremat sünergiaid ÜJKP ning vabaduse, turvalisuse ja õiguse valdkonna osalejate vahel, et käsitleda sellisid horisontaalseid küsimusi nagu ebaseaduslik ränne, organiseeritud kuritegevus ja terrorism;
- arendama edasi ÜJKP toetust kolmandatele riikidele ja piirkondadele, et aidata neil parandada oma piiride haldamist;
- veelgi tugevdama koostööd energiajulgeolekuga seotud väljakutsete käsitlemiseks.

Euroopa Ülemkogu kutsub kõrget esindajat üles hindama tihedas koostöös komisjoniga üleilmses keskkonnas toimuvate muutuste mõju ning andma nõukogule 2015. aasta jooksul pärast liikmesriikidega konsulteerimist aru sellest liidule tulenevatest väljakutsetest ja võimalustest.

b) Võimete arendamise tõhustamine

10. Sõjaliste võimete arendamise valdkonnas tehtav koostöö on väga tähtis võtmetähtsusega võimete säilitamiseks, puudujääkide leevendamiseks ja liigsuste vältimiseks. Nõudluse koondamine, nõuete konsolideerimine ja mastaabisäästust saavutamine võimaldab liikmesriikidel vahendeid tõhusamalt kasutada ning tagada

koostalitlusvõime, sealhulgas selliste peamiste partnerorganisatsioonidega nagu NATO. Koostööl põhinevad lähenemisviisid, mille puhul seda soovivad liikmesriigid või liikmesriikide rühmad arendavad välja ühistel standarditel põhinevad võimed või otsustavad nende ühise kasutamise, võimete säilitamise või väljaõppe korraldamise üle, omades seejuures sellistele võimetele juurdepääsu, võimaldab osalejatel saada kasu mastaabisäästust ja suuremast sõjalisest efektiivsusest.

11. Euroopa Ülemkogu on endiselt pühendunud sellele, et tagada võtmetähtsusega võimed ja käsitleda kriitilisi puudujääke liikmesriikide konkreetsete projektide abil, mida toetab Euroopa Kaitseagentuur. Pidades silmas, et võimed kuuluvad liikmesriikidele ja on nende kasutada, tervitab ülemkogu järgmist:

- kaugjuhitavate õhusõidukite süsteemide (RPAS) väljaarendamine aastatel 2020–2025; keskmisel kõrgusel lendavate pikaajalise vastupidavusega järgmise põlvkonna kaugjuhitavate õhusõidukite süsteemi programmi (MALE-RPAS) ettevalmistamine; osalvate liikmesriikide seas RPASi kasutajaskonna moodustamine, kusjuures RPASid jäävad liikmesriikide omandisse ja nende käitaja; tugeva sünergia loomine Euroopa Komisjoniga reguleerimise alal (RPASi esmaseks integreerimiseks Euroopa lennundussüsteemi 2016. aastaks); teadus- ja arendustegevuse asjakohane rahastamine alates 2014. aastast;
- õhus tankimise võime arendamine: edusammud üldise õhus tankimise võime parandamisel ja killustatuse vähendamisel, eelkõige seoses mitmeotstarbelise tanker-õhutranspordivõime loomisega, tagades sünergiaid sertifitseerimise, kvalifikatsioonide, tugiteeninduse ja väljaõppe valdkonnas;
- satelliitide: järgmise põlvkonna valitsuste satelliitide ettevalmistamine tiheda koostöö kaudu liikmesriikide, komisjoni ja Euroopa Kosmoseagentuuriga; kasutajate rühm tuleks moodustada 2014. aastal;
- küberküsimused: väljaõppele ja õppustele keskendatud teekaart ja konkreetsete projektide väljatöötamine; tsiviilalase/sõjalise koostöö parandamine ELi küberjulgeoleku strateegia põhjal ning varade kaitse ELi missioonidel ja operatsioonidel.

12. Koostööd tuleks hõlbustada suurema läbipaistvuse ja teabe jagamisega kaitseplaneerimise valdkonnas, mis võimaldab riiklikel planeerijatel ja otsustajatel võtta arvesse võimetega seotud vajaduste ja ajakavade suuremat lähenemist. Selleks et edendada süstemaatilisemat ja pikaajalist koostööd, kutsub Euroopa Ülemkogu kõrget esindajat ja Euroopa Kaitseagentuuri üles esitama 2014. aasta lõpuks asjakohase poliitika raamistiku täielikus vastavuses olemasolevate NATO planeerimisprotsessidega.

13. Euroopa Ülemkogu tervitab selliseid olemasolevaid koostöömudeleid nagu Euroopa lennutranspordi

juhtimissüsteem (EATC) ning ergutab liikmesriike uurima viise, kuidas järgida EATCi mudelit muudes valdkondades.

14. Euroopa Ülemkogu tervitab edusamme, mida on tehtud võimete ühiskasutamist käsitleva Euroopa tegevusjuhendi kaudu toimunud koostöös. Euroopa Ülemkogu ergutab edasi arendama sellise koostöö stiimuleid ja innovaatilisi lähenemisviise, sealhulgas uurides turgu mitte moonutavaid fiskaalseid meetmeid kooskõlas kehtivate Euroopa õigusaktidega. Ülemkogu kutsub Euroopa Kaitseagentuuri analüüsima viise, kuidas liikmesriigid saaksid teha tõhusamat ja tulemuslikumat koostööd ühiste hangete puhul, et anda nõukogule aru 2014. aasta lõpuks.
 15. Võttes arvesse sagedast tuginemist missioonidele, mis on tsiviilmissioonid, kutsub ülemkogu üles tõhustama tsiviilvõimete arendamist ning rõhutab tsiviilvõimete arendamise kava täieliku rakendamise tähtsust.
- c) Euroopa kaitsetööstuse tugevdamine
16. Euroopa vajab kaitsevõime arendamiseks ja säilitamiseks integreeritumat, jätkusuutlikumat, innovaatilisemat ja konkurentsivõimelisemat kaitsektori tehnoloogilist ja tööstuslikku baasi (EDTIB). See võib samuti suurendada Euroopa strateegilist sõltumatust ja parandada suutlikkust koos partneritega tegutseda. EDTIBd tuleks tugevdada, et tagada operatiivne efektiivsus ja tarnekindlus, jäädes samal ajal ülemaailmselt konkurentsivõimeliseks ja stimuleerides töökohtade loomist, innovatsiooni ja majanduskasvu kogu ELis. Need jõupingutused peaksid olema kaasavad ning peaksid looma võimalusi ELi kaitsetööstuse jaoks, olema tasakaalustatud ja täielikus kooskõlas ELi õigusega. Euroopa Ülemkogu rõhutab vajadust arendada vajalikke oskusi, mida peetakse Euroopa tulevase kaitsetööstuse jaoks väga tähtsaks.
 17. Väga tähtis on hästi toimiv kaitseturg, mis põhineb avatusel, võrdsetel kohtlemisel ja võrdsetel võimalustel ning läbipaistvusel kõigi Euroopa tarnijate jaoks. Euroopa Ülemkogu tervitab komisjoni teatist „Konkurentsivõimelisem ja tõhusam kaitse- ja julgeolekusektor”. Ülemkogu võtab teadmiseks komisjoni kavatsuse töötada tihedas koostöös kõrge esindaja ja Euroopa Kaitseagentuuriga välja tegevuskava teatise rakendamiseks. Ülemkogu rõhutab seda, kui oluline on tagada 2009. aasta kahe kaitsealase direktiivi täielik ja korrektne rakendamine ja kohaldamine, muu hulgas selleks, et avada turg alltöövõtjatele kogu Euroopast, mis tagab mastaabisäästu ja võimaldab kaitsetoodete parema ringluse.

Kahesuguse kasutusega teadusuuringud

18. Euroopa kaitsetööstuse pikaajalise konkurentsivõime tagamiseks ja vajaminevate kaasaegsete võimete kindlustamiseks on oluline säilitada eksperditeadmised kaitsektori teadusuuringute ja tehnoloogia vallas, eelkõige elutähtsate kaitsetehnoloogiate alal. Euroopa Ülemkogu kutsub liikmesriike üles suurendama

investeeringuid, eelkõige ühisinvesteeringuid koostööl põhinevatesse uurimisprogrammidesse, ning saavutama maksimaalset sünergia liikmesriikide ja ELi teadusuuringute vahel. Tsiviil- ja kaitsealased teadusuuringud tugevdavad teineteist, eelkõige põhiliste progressi võimaldavate tehnoloogiate ja energiatõhususe tehnoloogiate alal. Seetõttu tervitab Euroopa Ülemkogu komisjoni kavatsust hinnata seda, kuidas programmi „Horisont 2020” raames saadavad tulemused saaksid kasu tuua ka kaitse- ja julgeolekusektori tööstuslikele võimetele. Ülemkogu kutsub komisjoni ja Euroopa Kaitseagentuuri üles tegema tihedat koostööd liikmesriikidega, et töötada välja ettepanekud kahesuguse kasutusega teadusuuringute edasiseks stimuleerimiseks. Hakatakse võtma ettevalmistavaid meetmeid ÜJKPga seotud teadusuuringuteks, püüdes alati, kui see on võimalik, luua sünergia liikmesriikide uurimisprogrammidega.

Sertifitseerimine ja standardimine

19. Kaitsevarustuse jaoks standardite ja sertifitseerimisprotseduuride väljatöötamine vähendab kulusid, ühtlustab nõudlust ja tugevdab koostalitlusvõimet. Euroopa Kaitseagentuur ja komisjon koostavad 2014. aasta keskpaigaks tegevuskava kaitsetööstuse standardite väljatöötamiseks, vältides olemasolevate standardite, eelkõige NATO standardite dubleerimist. Koostöös komisjoni ja liikmesriikidega töötab Euroopa Kaitseagentuur samuti välja võimalused, kuidas vähendada sõjalise sertifitseerimise kulusid, sealhulgas suurendades vastastikust tunnustamist ELi liikmesriikide vahel. Euroopa Kaitseagentuur peaks mõlema küsimuse kohta esitama nõukogule aruande 2014. aasta keskpaigaks.

VKEd

20. VKEd on oluline element kaitsevaldkonna tarneahelas, innovatsiooni allikas ja peamised konkurentsivõime edendajad. Euroopa Ülemkogu rõhutab, kui oluline on VKEde jaoks piiriülene turulepääs, ning toonitab, et täielikult tuleks ära kasutada võimalused, mida ELi õigusaktid pakuvad seoses alltöövõtu ja relvaveo üldlubadega, ning kutsub komisjoni üles uurima võimalikke lisameetmeid selliste tarneahelate avamiseks kõikide liikmesriikide VKEdele. Samuti on elulise tähtsusega VKEde piirkondlike võrgustike ja strateegiliste klastrite toetamine. Euroopa Ülemkogu tervitab komisjoni ettepanekuid, mille eesmärk on edendada VKEde suuremat juurdepääsu kaitse- ja julgeolekuturgudele ning ergutada VKEde tugevat osalemist ELi tulevastes rahastamisprogrammides.

Tarnekindlus

21. Euroopa Ülemkogu rõhutab, kui oluline on tarnekindlus pikaajalise planeerimise ja koostöö edasiarendamiseks ning liidu kaitsektori siseturu toimimiseks. Ülemkogu tervitab Euroopa Kaitseagentuuris tarnekindluse tõhustatud raamkokkuleppe hiljutist vastuvõtmist ning kutsub komisjoni üles töötama koos liikmesriikide ning koostöös kõrge esindaja ja Euroopa Kaitseagentuuriga

välja üleliidulise kõikehõlmas tarnekindluse korra, milles võetakse arvesse elutähtsate tarneahelate ülemaailmsed laadi.

d) Edasine tegevus

22. Euroopa Ülemkogu kutsub nõukogu, komisjoni, kõrget esindajat, Euroopa Kaitseagentuuri ja liikmesriike üles võtma oma vastavate pädevuste piires otsusekindlaid ja kontrollitavad meetmeid eespool esitatud suuniste elluviimiseks. Euroopa Ülemkogu hindab kõikides küsimustes tehtud konkreetseid edusamme 2015. aasta juunis ning annab uusi suuniseid aruande põhjal, mille nõukogu koostab komisjoni, kõrge esindaja ja Euroopa Kaitseagentuuri panustele tuginedes.

II. MAJANDUS- JA SOTSIAALPOLIITIKA

23. Euroopa Ülemkogu tunneb heameelt komisjoni esitatud 2014. aasta majanduskasvu analüüsi ja häiremehhanismi aruande üle. Ülemkogu tunnustab, et ehkki majanduse elavnemine on ikka veel tagasihoidlik, ebaühtlane ja habras, on majanduse väljavaated muutumas järk-järgult positiivsemaks. Jätkub diferentseeritud, majanduskasvu soodustav eelarve konsolideerimine, sisemine tasakaalustamine ja pankade bilansi parandamine. Töötuse määr on stabiliseerunud, ehkki lubamatult kõrgel tasemel. Kokkulepitud poliitika otsusekindel ja ambitsioonikas rakendamine toetab majanduse elavnemist ja töökohtade loomist 2014. ja 2015. aastal.
24. Liikmesriigid ja Euroopa Liit jätkavad otsusekindlat tegevust jätkusuutliku majanduskasvu, töökohtade loomise ja konkurentsivõime edendamiseks iga-aastases majanduskasvu analüüsis seatud viie prioriteedi kohaselt.
25. Iga-aastases majanduskasvu analüüsis on toodud välja valdkonnad, kus on olulisi probleeme ja kus on vaja teha täiendavaid edusamme. Erilist tähelepanu tuleks pöörata toodete ja teenuste ühtse turu toimimise tõhustamisele ja paindlikkuse suurendamisele, ettevõtluskeskkonna parandamisele ning pankade bilansi jätkuvale parandamisele, et tegelda finantsvaldkonna killustatuse probleemiga ja taastada majandusele tavapärane laenuandmine. Esikohale tuleks seada konkurentsivõime tugevdamine, töökohtade loomise toetamine ja töötuse, eelkõige noorte töötuse vastu võitlemine, sealhulgas noortegarantii täieliku rakendamise abil, ning tööturu toimimise alaste reformide järelemeetmete võtmine.

Poliitika peaks eelkõige keskenduma järgmisele:

- töökohtade loomist soodustavatele maksu- ja muude stiimulite loomisele, sealhulgas maksukoormuse tööjõult mujale suunamisele;
- tööea pikendamisele ja tööjõu osalemise määra suurendamisele, aktiivsete tööturumeetmete võtmise tõhustamisele ning haridus- ja koolitussüsteemide, sealhulgas elukestva õppe ja kutsekoolituse ajakohastamise jätkamisele;
- selle tagamisele, et tööjõukulude areng oleks kooskõlas tootlikkuse kasvuga;

- oskuste tööturu nõudlusele mittevastavuse käsitlemisele;
- tööjõu liikuvuse suurendamisele.

Innovatsiooni soodustav ja tootlikkust suurendav poliitika jääb väga oluliseks.

Majanduskasvu ja töökohtade loomise kokkuleppe rakendamine

26. 2012. aasta juunis kokku lepitud majanduskasvu ja töökohtade loomise kokkulepe on endiselt üks ELi olulisematest vahenditest majanduskasvu, investeerimise ja tööhõive taaskäivitamisel ning Euroopa konkurentsivõime suurendamisel. Nende eesmärkide saavutamiseks on endiselt kõige tähtsam kokkuleppe rakendamine. Kuigi paljudes valdkondades on tehtud märkimisväärseid edusamme, tuleks jätkata jõupingutuste tegemist kokkuleppe potentsiaali täieliku ärakasutamise tagamiseks. Nõukogu peaks kokkuleppe korrapäraselt läbi vaatama. Euroopa Ülemkogu tunneb heameelt ka selle üle, et võeti vastu mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2014–2020 ja sellega seotud finantsprogrammid, mis toetavad strateegia „Euroopa 2020” eesmärkide saavutamist.

Võitlus noorte töötusega on ka edaspidi ELi majanduskasvu, konkurentsivõime ja töökohtade loomise tugevdamise strateegia üks peaeesmärk. Sellega seoses kutsub Euroopa Ülemkogu neid liikmesriike, kes ei ole noortegarantii rakendamise kavasad veel esitanud, seda viivitamata tegema. Ülemkogu tuleb meelde oma kohustust tagada, et noorte tööhõive algatus oleks 2014. aasta jaanuariks täielikult rakendamiseks valmis.

Majandusele, eelkõige VKEdele, tavapärase laenuandmise taastamine on jätkuvalt esmatähtis. Euroopa Ülemkogu tervitab EIP kapitali suurendamise rakendamist, mis võimaldab pangal suurendada laenugevust kogu ELis 38%, st 62 miljardi euroni käesoleval aastal. Ülemkogu tervitab ka ELi 28 liikmesriigi VKEde ja keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjate toetamist EIP grupi poolt 2013. aastal 23,1 miljardi euroga. Kooskõlas 2013. aasta oktoobri järeldustega kordab Euroopa Ülemkogu üleskutset käivitada 2014. aasta jaanuaris VKEde algatus, ning samal ajal tuleks jätkata tööd tulevikus kasutamiseks mõeldud vahendite väljakujundamisega. Ülemkogu kutsub VKEde algatuses osalevaid liikmesriike üles teavitama aasta lõpuks komisjoni ja EIPd oma osalusest. Sellega seoses tervitab ülemkogu EIP poolt Euroopa Investeeringufondile uue 4 miljardi euro suuruse mandaadi andmist ning kutsub komisjoni ja EIPd üles veelgi tugevdama Euroopa Investeeringufondi suutlikkust selle kapitali suurendamise abil, et saavutada lõplik kokkulepe 2014. aasta maiks.

Euroopa Ülemkogu kutsub üles suurendama eelkõige jõupingutusi ühtse turu esimese ja teise meetmepaketi veel vastu võtmata õigusaktide kiireks vastuvõtmiseks ning nendes sisalduvate meetmete kiiresti rakendamiseks. Eelkõige kutsub ülemkogu kaasseadusandjaid üles jõudma

kiiresti kokkuleppele ühtse turu esimese meetmepaketi kahe viimase menetluses oleva seadusandliku ettepaneku suhtes („töötajate lähetamine” ja „e-identimine”).

Samuti kutsub Euroopa Ülemkogu üles jätkama regulatiivse koormuse vähendamist õigusloome kvaliteedi ja tulemuslikkuse programmi rakendamise ja täiendava edasiarendamise kaudu ning jääb ootama sellesuunaliste järgmiste sammude võtmist juuni kohtumisel. Ülemkogu tuleb selle küsimuse juurde tagasi igal aastal Euroopa poolaasta protsessi käigus.

27. Tuletades meelde oma 2013. aasta mai järeldusi, kutsub Euroopa Ülemkogu üles tegema üleilmsel ja ELi tasandil täiendavaid edusamme võitluses maksupettuse ja maksudest kõrvalehoidumise, agressiivse maksuplaneerimise, maksubaasi õonestamise ja kasumi ümberpaigutamise ning rahapesu vastu. Euroopa Ülemkogu tervitab tööd, mida on tehtud OECD ja teiste rahvusvaheliste foorumite raames maksustamise probleemiga tegelemiseks ning maksusüsteemide õigluse ja tõhususe tagamiseks, eriti automaatse teabevahetuse ülemaailmse standardi väljatöötamist, et tagada võrdsed võimalused. Tuginedes maksuküsimustes läbipaistvuse suurendamisel tehtud edusammudele, kutsub Euroopa Ülemkogu nõukogu üles jõudma maksustamisalase halduskoostöö direktiivi suhtes ühehäälele poliitilisele kokkuleppele 2014. aasta alguses. Ülemkogu kutsub üles kiirendama Euroopa kolmandate riikidega peetavaid läbirääkimisi ja palub komisjonil esitada ülemkogu märtsikuu kohtumiseks eduaruande. Eeltoodud arvestades võetakse hoiuste intresside maksustamise muudetud direktiiv vastu 2014. aasta märtsis. Euroopa Ülemkogu võtab teadmiseks Euroopa Ülemkogule esitatud nõukogu aruande maksuküsimuste kohta, tervitab digitaalrajanduse maksustamist käsitleva kõrgetasemelise eksperdirühma moodustamist komisjoni poolt ning kutsub komisjoni üles pakkuma OECD tööd arvesse võttes välja tõhusaid lahendusi, mis on kooskõlas siseturu toimimisega, ning andma nõukogule aru esimesel võimalusel. Kiiresti tuleks teha edusamme ka kokkuleppele jõudmisel ema- ja tütaretevõtjate direktiivi muutmise suhtes.

Euroopa Ülemkogu kutsub üles tegema täiendavaid edusamme seoses suurte kontsernide poolt mittefinantsteabe avaldamisega.

III. MAJANDUS- JA RAHALIIT

28. Pärast seda, kui eelmise aasta detsembris esitati aruanne „Tõelise majandus- ja rahaliidu suunas”, on tehtud tööd majandus- ja rahaliidu ülesehituse tugevdamise põhielementidega. Euroopa Ülemkogu on keskendunud oma aruteludes pangandus- ja majandusliidule. See protsess tugineb ELi institutsioonilisele raamistikule, austades täielikult ühtse turu terviklikkust, samal ajal kui ELi liikmesriikidele tagatakse võrdsed tingimused. See on ühisraha mittekasutatavate liikmesriikide jaoks avatud läbipaistev.

Pangandusliit

29. Euroopa Ülemkogu tervitab seadusandjate poolt hoiuste tagamise skeemi direktiivi ning pankade maksevõime taastamise ja kriisilahenduse direktiivis lõplikule kokkuleppele jõudmist. Samuti tervitab ülemkogu nõukogus kokku lepitud üldist lähenemisviisi ühtse kriisilahendusmehhanismi suhtes ja selle kohta tehtud konkreetseid järeldusi. Koos juba vastu võetud ühtse järelevalvemehhanismiga kujutab ühtne kriisilahendusmehhanism endast olulist sammu pangandusliidu väljakujundamise suunas. Euroopa Ülemkogu kutsub seadusandjaid üles võtma ühtse kriisilahendusmehhanismi õigusaktid vastu enne parlamendi praeguse koosseisu ametiaja lõppu.

Majanduskasvu, töökohtade loomise ja konkurentsivõime partnerlused

30. Majanduse juhtimises on viimastel aastatel tehtud märkimisväärseid edusamme. Strateegia „Euroopa 2020” ja Euroopa poolaasta moodustavad kokku poliitika koordineerimise integreeritud protsessi aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu edendamiseks Euroopas. Euroalal tuleb majanduspoliitika koordineerimist veelgi tugevdada, et tagada nii lähenemine majandus- ja rahaliidus kui ka suurem jätkusuutlik majanduskasv. Majanduspoliitikate tihedam koordineerimine aitab avastada majanduse haavatavust varajases etapis ning võimaldab seda õigeaegselt korrigeerida.
31. Selle saavutamiseks on oluline suurendada euroala liikmesriikides pühendumust majanduspoliitika ja reformide elluviimisele ja nendega seotud vastutustunnet, mille aluseks on tugev demokraatlik legitiimsus ja vastutus otsuste tegemise ja rakendamise tasandil.
32. Sellega seoses on väga oluline hõlbustada ja toetada liikmesriikide reforme valdkondades, millel on otsustav tähtsus majanduskasvu, konkurentsivõime ja töökohtade loomise jaoks ning mis on äärmiselt olulised majandus- ja rahaliidu kui terviku sujuvaks toimimiseks. Vastastikku kokku lepitud lepinguliste kokkulepete ja nendega seotud solidaarsusmehhanismide süsteemil põhinevad partnerlused aitaksid hõlbustada ja toetada usaldusväärse poliitika elluviimist enne, kui riigid satuvad tõsisesse majandusraskustesse.
33. Sellest süsteemist saaks Euroopa poolaasta osa, see oleks avatud euroalasse mittekuuluvatele liikmesriikidele ja see oleks täielikult kooskõlas ühtse turu kõikide aspektidega. Seda kohaldataks kõikide euroala liikmesriikide suhtes, välja arvatud liikmesriigid, kus rakendatakse makromajanduslikku kohandamisprogrammi.
34. Vastastikku kokku lepitud lepingulised kokkulepped hõlmaksid paljusid erinevaid majanduskasvu ja töökohtade loomist soodustavaid poliitikaid ja meetmeid, sealhulgas käsitletak nendes euroala töö- ja tooteturgude toimimist, avaliku sektori tõhusust, teadusuuringuid ja innovatsiooni, haridust ja kutseõpet ning tööhõivet ja sotsiaalset kaasatust. Nendes kajastatakse

majanduspoliitika prioriteete, mis Euroopa Ülemkogu on teinud kindlaks liikmesriikide ja kogu euroala majandusolukorra ühise analüüsimise käigus, ning neis võetaks arvesse riigipõhiseid soovitusi.

35. Partnerluste süsteem hõlmaks sellega seotud solidaarsusmehhanisme, mis pakuvad vajaduse korral tuge vastastikku kokku lepitud lepingulised kokkulepped sõlminud liikmesriikidele, aidates seega investeerida majanduskasvu ja viia ellu töökohtade loomist soodustavat poliitikat.
36. Tööd jätkatakse järgmiste põhijoonte alusel:
 - Vastastikku kokku lepitud lepinguline kokkulepe on riigi võetud kohustus, mis kujutab endast partnerlust liikmesriigi, komisjoni ja nõukogu vahel. Vastastikku kokku lepitud lepingulise kokkuleppe aluseks on iga liikmesriigi poolt Euroopa poolaasta raames esitatav riiklik reformikava, milles võetakse arvesse ka riigipõhiseid soovitusi. Vastastikku kokku lepitud lepingulised kokkulepped koostatakse eraldi iga liikmesriigi vajadustest lähtuvalt ning nendes keskendutakse väikesele arvule jätkusuutliku majanduskasvu, konkurentsivõime ja töökohtade loomise peamistele vahenditele. Vastastikku kokku lepitud lepingulistesse kokkulepetesse lisatavad majanduspoliitika eesmärgid ja meetmed peaksid kujundama liikmesriigid ise vastavalt nende institutsioonilisele ja põhiseaduslikule korrale ning nende puhul peaks olema tagatud täielik isevastutus riikide parlamendi, sotsiaalpartnerite ja muude asjaomaste sidusrühmade asjakohase osalemise kaudu. Lepingulisi kokkuleppeid tuleks arutada ja nendes kokku leppida komisjoniga, enne kui need esitatakse nõukogule heakskiitmiseks. Komisjon vastutab vastastikku kokku lepitud lepinguliste kokkulepete kokkulepitud rakendamise järelevalve eest ühiselt kokku lepitud tähtaegade alusel.
 - Seotud solidaarsusmehhanismide osas jätkatakse tööd eesmärgiga uurida lähemalt kõiki võimalusi seoses toetuse konkreetse laadi (näiteks laenud, toetused, garantiid), institutsioonilise vormi ja mahuga, tagades samal ajal, et need mehhanismid ei sisaldaks kohustusi vastastikku kokku lepitud lepinguliste kokkulepete ja nendega seotud solidaarsusmehhanismide süsteemis mitte osalevatele liikmesriikidele, et nendest ei saaks sissetulekute ühtlustamise vahendit ning et neil ei oleks mõju mitmeastasele finantsraamistikule ning et nende puhul austatakse liikmesriikide eelarvealast sõltumatust. Vastastikku kokku lepitud lepingulise kokkuleppega seotud mis tahes rahalise toetuse lepingul on õiguslikult siduv olemus. Sellesse tõesse kaasatakse EIP president.
37. Euroopa Ülemkogu palub Euroopa Ülemkogu eesistujal jätkata tihedas koostöös Euroopa Komisjoni presidendiga eespool esitatud suuniste alusel tööd vastastikku kokku lepitud lepinguliste kokkulepete ja nendega seotud solidaarsusmehhanismide süsteemiga, ning anda aru

Euroopa Ülemkogu 2014. aasta oktoobrikuu kohtumisel, eesmärgiga jõuda mõlema kõnealuse elemendi suhtes kokkuleppele 2014. aasta oktoobris. Seoses sellega tehakse liikmesriikidega tihedat koostööd.

Majandus- ja rahaliidu sotsiaalne mõõde

38. Euroopa Ülemkogu kordab tööhõive- ja sotsiaalsete suundumuste tähtsust Euroopa poolaasta protsessis. Nõukogus tehtud töö alusel kinnitab Euroopa Ülemkogu, kui oluline on kasutada ühises tööhõivearuandes kirjeldatud peamiste tööhõive- ja sotsiaalnäitajate tulemustabelit.
39. Samuti tuleb kiiresti jätkata tööd tööhõive- ja sotsiaalnäitajate kasutamiseks komisjoni ettepanekute kohaselt, eesmärgiga kasutada neid uusi vahendeid 2014. aasta Euroopa poolaasta raames. Kõnealuste suurema arvu erinevate näitajate kasutamise ainus eesmärk on võimaldada paremini mõista sotsiaalseid suundumusi.
40. Edasised meetmed euroala sotsiaalse mõõtme edendamiseks on vabatahtlikud ühisraha mittekasutavate liikmesriikide jaoks ning on kõigis aspektides täielikult kooskõlas ühtse turuga.

IV. RÄNDEVOOD

41. Euroopa Ülemkogu arutas seoses Lampedusa ranniku lähedal hiljuti toimunud õnnetustega eesistujariigi aruannet Vahemere rakkerühma töö kohta. Euroopa Ülemkogu kordab, et ta on kindlalt otsustanud vähendada seda laadi õnnetuste toimumise riski.

Euroopa Ülemkogu tervitab komisjoni teatist, milles on toodud välja kolmkümmend kaheksa operatiivmeedet. Ülemkogu kutsub üles tegema kõik jõupingutused teatistes kavandatud meetmete rakendamiseks kindla ajakava raames, mille määrab kindlaks komisjon. Esmatähtis peaks olema suurendada kolmandate riikide kaasamist, et vältida olukorda, kus rändajad võtavad ette ohtliku reisi Euroopa Liidu suunas. Teavituskampaaniad, piirkondliku kaitse programmid, liikuvuspartnerlused ning tõhus tagasisaatmispoliitika on selle kõikehõlmava lähenemisviisi olulised elemendid. Euroopa Ülemkogu kordab, et peab tähtsaks kaitset vajavate inimeste ümberasustamist ja ülemaailmsete jõupinguste toetamist selles valdkonnas. Ülemkogu kutsub samuti üles tugevdama Frontexi piirivalveoperatsioone ning võtma meetmeid inimkaubanduse ja inimeste ebaseadusliku üle piiri toimetamise vastu võitlemiseks, ning samuti tagama, et tugeva rändesurve all kannatavate liikmesriikide suhtes näidataks üles asjakohast solidaarsust.
42. Euroopa Ülemkogu palub nõukogul teostada nende meetmete rakendamise üle regulaarset kontrolli. Euroopa Ülemkogu käsitleb varjupaiga- ja rändeküsimusi laiemalt ja pikemas poliitilises perspektiivis uuesti 2014. aasta juunis, kui määratakse kindlaks strateegilised suunised edasiseks seadusandlikuks tööks ja operatiivtegevuse planeerimiseks vabaduse, turvalisuse ja õiguse valdkonnas. Komisjonil palutakse enne seda kohtumist anda nõukogule aru komisjoni teatistes esitatud meetmete rakendamise kohta.

V. LAIENEMINE NING STABILISEERIMIS- JA ASSOTSIEERIMISPROTSESS

43. Euroopa Ülemkogu kiidab heaks ja kinnitab nõukogu poolt 17. detsembril vastu võetud järeldused laienemise ning stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessi kohta.

VI. VÄLISSUHTED

WTO 9. ministrite konverents

44. Euroopa Ülemkogu tervitab Balis toimunud WTO 9. ministrite konverentsi edukat tulemust. Eelkõige toob uus kaubanduse lihtsustamise kokkulepe märkimisväärset kasu kõikidele WTO liikmetele ning stimuleerib uute töökohtade loomist ja majanduskasvu. Selle tulemuse hulka kuuluvad samuti tähtsad otsused edendada arenguriikide, eelkõige vähim arenenud riikide integreerimist maailma kaubandussüsteemi. Euroopa Ülemkogu kordab oma toetust mitmepoolse kaubandussüsteemile ning jääb ootama läbirääkimiste edasist kiirendamist, et viia Doha voor lõpule.

Süüria

45. Euroopa Ülemkogu võtab teadmiseks ÜRO peasekretäri Ban Ki-Mooni teadaande kutsuda 22. jaanuaril 2014 kokku Süüria-teemaline konverents, et saavutada Süürias tõeline ja kaasav üleminek demokraatialle, nagu seda on kirjeldatud 30. juuni 2012. aasta Genfi kommünikees. Ülemkogule valmistab sügavat muret raske humanitaarolukorra jätkumine Süürias ja kriisi tõsine mõju naaberriikidele. Pidades silmas Süüria rahastajate konverentsi toimumist 15. jaanuaril 2014 Kuveidis, tuletab Euroopa Ülemkogu meelde ELi juhtrolli rahvusvahelise abi andmisel, olles alates kriisi algusest eraldanud üle 2 miljardi euro. EL toetab humanitaarabiorganisatsioonide, eelkõige ÜRO asutuste tööd. Euroopa Ülemkogu tervitab kõigi aegade suurimale ELi humanitaarabi finantseraldisele allakirjutamist sellel nädalal. Ülemkogu kinnitab ELi pühendumust jätkata Süürias humanitaarabile juurdepääsu toetamist, et aidata abivajajaid ja eraldada piisavad rahalised vahendid tervikliku abistrateegia alusel, ning kutsub üles võtma täiendavaid meetmeid ELi toetuse tõhususe suurendamiseks. Samuti kutsub Euroopa Ülemkogu üles teisi peamisi rahvusvahelisi abiandjaid oma kohustusi suurendama ja neid võtma.

Kesk-Aafrika Vabariik

46. Euroopa Ülemkogule valmistab sügavat muret üha süvenev kriis Kesk-Aafrika Vabariigis ning selle tõsine mõju humanitaar- ja inimõiguste olukorrale. Ülemkogu tervitab Prantsusmaa väga olulist sõjalist sekkumist

ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 2127 (2013) alusel, et aidata Aafrika vägedel taastada julgeolek, ning Aafrika partnerite järjepidevat pühendumust olukorra stabiliseerimisele. Tervikliku lähenemisviisi raames kinnitab Euroopa Ülemkogu ELi valmisolekut vaadata läbi asjakohaste vahendite kasutamine, et toetada riigi stabiliseerimiseks tehtavaid jõupingutusi, muu hulgas ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika raames, nii selle sõjalises kui ka tsiviilmõõtnes. Ülemkogu kutsub kõrget esindajat üles esitama sellekohase ettepaneku, et võtta vastu otsus nõukogu (välisasjad) istungil 2014. aasta jaanuaris.

Idapartnerlus

47. Euroopa Ülemkogu tervitab assotsieerimislepingute, sealhulgas põhjalike ja laiaulatuslike vabakaubanduspiirkondade lepingute parafeerimist Gruusia ja Moldova Vabariigi poolt Vilniuses 28. ja 29. novembril toimunud idapartnerluse tippkohtumisel. Euroopa Ülemkogu kinnitab taas Euroopa Liidu valmisolekut allkirjastada need lepingud esimesel võimalusel ning mitte hiljem kui 2014. aasta augusti lõpuks.
48. Euroopa Liit on jätkuvalt valmis allkirjastama assotsieerimislepingu, sealhulgas põhjaliku ja laiaulatusliku vabakaubanduspiirkonna lepingu Ukrainaga, niipea kui Ukraina on valmis. Euroopa Ülemkogu kutsub üles vaoshoitusele, austama inimõigusi ja põhiõigusi ning leidma Ukraina poliitilisele kriisile demokraatliku lahenduse, mis vastaks Ukraina rahva ootustele. Euroopa Ülemkogu rõhutab, et kõigil iseseisvatel riikidel on õigus teha oma välispoliitilisi otsuseid tarbetu välise surveta.

VII. MUUD KÜSIMUSED

Energeetika

49. Euroopa Ülemkogu tervitab nõukogu aruandeid energia siseturu rakendamise ja energiaalaste välissuhete kohta. Sellega seoses rõhutab ülemkogu vajadust võtta kiiresti meetmeid Euroopa Ülemkogu poolt 2013. aasta mais seatud suuniste rakendamiseks, hoogustades sealhulgas tööd seoses liikmesriikide elektrivõrkude vastastikuse sidumisega. Euroopa Ülemkogu käsitleb energiapoliitikat uuesti Euroopa Ülemkogu märtsis toimival kohtumisel.

ELi Alpi piirkonna strateegia

50. Tuletades meelde oma 2011. aasta juuni järeldusi ja nõukogu 2013. aasta oktoobri järeldusi makropiirkondlike strateegiate lisaväärtuse kohta, palub Euroopa Ülemkogu koostada komisjonil koostöös liikmesriikidega ELi Alpi piirkonna strateegia 2015. aasta juuniks.

Fotode autoriõigus

© Euroopa Liit

Rue de la Loi/ Wetstraat 175
1048 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË
Tel +32 22816111

www.european-council.europa.eu

Väljaannete talitus

doi:10.2860/73845

ISSN 1977-3161